DÖNEM : 2 CİLT : 6 TOPLANTI : 1

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

94. Birleşim

9 . 5 . 1966 Pazartesi

İçindekiler

Sayfa

1. — Geçen tutanak özeti 408:409

2. — Gelen kâğıtlar 409

3. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları 410

1. — İçişleri Bakanı Faruk Sükan ile parti grupları Başkan ve temsilcilerinin, Millet Meclisinin bâzı odalarında geceleyin araştırma yapılması ile ilgili 7 Mayıs günlü olay hakkındaki demeçleri. 410:429

2. — Genelkurmay Başkanının görev ve yetkileri hakkındaki kanun tasarısının geri gönderilmesine dair Başbakanlık tezkeresi. (3/336) 429

3. — Cumhuriyet Halk Partisi Millet Meclisi Grup Başkanı Malatya Milletvekili İsmet İnönü ve 92 arkadaşının, Meclisteki yapılan araştırma olayı sebebiyle İçişleri Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/37) 429

4. — Millet Partisi Grupu Başkanı, Ankara Milletvekili Osman Bölükbaşı'nın, Parlâmento üyelerine vâkı tecavüzler ve 6/7 Mayıs 1966 gecesi T. B. M. Meclisinde yapılan araştırma olayı hakkında bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/20) 429

5. — İstanbul Milletvekili Ahmet Tahtakılıç'ın, 6/7 Mayıs 1966 gecesi Meclisteki yapılan araştırma olayı hakkında bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/21) 429:430

6. — Senato seçimleri dolayısiyle Meclisin bir aylık tatile girmesine dair Başkanlık Divanı sunuşu. 430:436

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

BİRİNCİ OTURUM

Adlar okunmak suretiyle yapılan ve muhalefet partili milletvekillerinin katılmadıkları görülen yoklama sonunda salt çoğunluğun bulunduğu tesbit olundu.

Samsun Milletvekili Selâhattin Kılıç; büyük şehirlerimizin ve ezcümle İstanbul'un ivedilik arz eden içme suyu derdi hakkında Hükümetin bilgisini tamamlamak ve ilgisini rica etmek üzere,

Adıyaman Milletvekili Ali Turanlı, Adıyaman'da 3 Mayısta vukubulan, Merkez İlçesiyle Kâhta'nın ürünlerini mahveden dolu ve şiddetli yağmur sebebiyle,

İstanbul Milletvekili Selim Sarper de Amerika ile olan eski anlaşmaların gözden geçirilmesi ve Pakistan'ın CENTO'dan çekileceği haberi üzerinde birer konuşma yaptılar.

Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit'e hastalığı dolayısiyle 19 gün izin verilmesi kabul olundu.

Tapulama kanun tasarısı yeniden açık oya sunuldu.

Gündemin sunuşlarla ilgili birinci maddesine geçildiği sırada Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün Başkanlığa verilmiş bir önergesi olduğunu söylemesi üzerine, Başkanlık Divanının 14 Nisan 1966 günlü kararı ve sonucu açıklandı ve bu ve buna benzer başkaca önergeler hususunda Divanın yeniden toplanması gerekeceği bildirildi.

A. P. Grupu Başkanvekillerinden Nizamettin Erkmen'in usulle ilgili konuşmasından sonra da süregelen söz istekleri ve gürültüler karşısında gündeme devam imkânı kalmadığından birleşime saat 16,05 te bir saat ara verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Zonguldak
İsmail Arar	*Sadık Tekin Müftüoğlu*

Kâtip
Manisa
Önol Şakar

İKİNCİ OTURUM

Tapulama kanun tasarısının açık oylarının tasnifi sonucu birinci oturumda bildirilemediğinden açık oylama sonucunda tasarının Millet Meclisince kabul olunduğu açıklandı.

Başkanvekillerinden Çankırı Milletvekili Nurettin Ok'un, Başkanlık Divanı üyeleri arasındaki bağlantının kesilmesi ile Meclisteki görüşmelerin gerektiği şekilde ele alınamadığına değinmesi ile başlıyan usulle ilgili görüşmelere tartışmalar ve gürültüler arasında bir süre devam olundu.

Gündemin birinci maddesine geçildiği sırada bu gürültüler devam ettiğinden,

9 Mayıs 1966 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşime saat 18,04 te son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Bilecik
İsmail Arar	*Şadi Binay*

Kâtip
Zonguldak
Sadık Tekin Müftüoğlu

SORULAR

Sözlü sorular

1. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in; Tarım arazisi yeterli olmıyan Doğu - Karadeniz Bölgesinde, bu meyanda Trabzon ilinde hayvancılığın ıslah ve inkişafı için alınmış ve alınacak tedbirlerin neler olduğuna dair sözlü soru önergesi, Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/335)

2. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun; Konya'da tarım üretimini fazla sekteye uğratan su baskınları, göl taşkınları ve rüzgâr sebebiyle meydana gelen erozyonu önleyici ne gibi âcil tedbirlerin alınmış olduğuna dair sözlü soru önergesi. Tarım ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığına gönderilmiştir. (6/336)

3. — Ordu Milletvekili Ferda Güley'in; Meclisin çalışma sorumluluğu hakkındaki beyana dair sözlü soru önergesi. (6/337)

4. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın; İzmir Millî Eğitim Müdürünün, öğrenci velilerine haber verip müsaadelerini almadan, kız

öğrencileri balo, defile ve içkili toplantılarda manken olarak bulundurmak yetkisi olup olmadığına dair sözlü soru önergesi, Millî Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir. (6/338)

Yazılı soru

5. — Kütahya Milletvekili Ahmet Can Bilgin'in; Tahsil maksadiyle İstanbul'a gönderilen Garp Linyitleri Tunçbilek İşletmesi Ambar Şefine istihkak olarak neler ödendiğine dair yazılı soru önergesi, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığına gönderilmiştir. (7/132)

2. — GELEN KÂĞITLAR

TEKLİFLER

1. — Çorum Milletvekili Necdet Yücer'in, Köy Alt - Yapı Hizmetleri Genel Müdürlüğü kurulmasına dair kanun teklifi (2/296) (Maliye, Köy İşleri ve Plân komisyonlarına)

2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/297) (Bütçe Karma Komisyonuna)

3. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, İstanbul Fatih Aksaray Çakırağa mahallesi kâtip Musluhittin sokak 37/2 hanede mukim Ahmetoğlu 1312 doğumlu Hüseyin Avni Koçer'e vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi (2/298) (Maliye ve Plân komisyonlarına)

4. — Ankara Milletvekili Orhan Alp ve 2 arkadaşının, İsparta Gülyağı Fabrikasının Tekel İdaresince İsparta Belediyesine devri hakkındaki 5601 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/299) (Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarına)

5. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5816 sayılı Atatürk aleyhine işlenen suçlar hakkındaki Kanunu değiştiren kanun teklifi (2/300) (Adalet Komisyonuna)

6. — Kayseri Milletvekili Atıf Hacıpaşaoğlu ve 3 arkadaşının, rulet, tilt, langırt ve benzeri oyun âlet ve makinaları hakkında kanun teklifi (2/301) (İçişleri, Turizm ve Tanıtma, Adalet, Millî Eğitim komisyonlarına)

7. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna ve 9 arkadaşının, Mehmetoğlu Murat Çalışkan'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi (2/302) (Maliye ve Plân komisyonlarına)

TEZKERELER

8. — Bursa Milletvekili Barlas Küntay'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakında Başbakanlık tezkeresi (3/361) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

9. — Ankara Milletvekili Ali Rıza Çetiner'in, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/362) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

10. — Denizli Milletvekili Muzaffer Karan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/363) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

11. — Hakkâri Milletvekili Ali Karahan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/364) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

12. — İzmir Milletvekili Osman Zeki Efeoğlu ile Manisa Milletvekili Muammer Dirik'in, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/365) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

13. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik geçici 5 ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki 11 . 2 . 1966 tarihli ve 724 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/156) (Gündeme)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER : Önol Şakar (Manisa), Âdil Yaşa (Siirt)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 94 ncü Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır. Müzakerelere başlıyoruz.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULAR SUNUŞLARI

1. — İçişleri Bakanı Faruk Sükan ile parti grupları başkan ve temsilcilerinin, Millet Meclisinin bâzı odalarında geceleyin araştırma yapılması ile ilgili 7 Mayıs günlü olay hakkındaki demeçleri.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, son hâdiseler dolayısiyle birçok arkadaşlarımız gündem dışı söz istemişlerlir. Bu arada Sayın İçişleri Bakanımız da söz istemiştir. Ben, bütün gruplar adına bir üyeye söz vereceğim.

Savın Bakan, evvelâ mı söz istiyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konva) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

Sadece gruplar adına birer üyeye söz vereceğim.

İÇİSLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konva) — Sayın Baskan, savın milletvekilleri;

Türkiye Büyük Millet Meclisiyle yakinen ilgili, Türk efkâri umumiyesinde büyük akisler bırakan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin şahsiyeti mânevivesiyle ilgili, Türk Palâmentosunun ve muhterem üyelerinin üzerinde haklı olarak ciddiyetle durduğu bir konu üzerinde İçişleri Bakanı olarak ve şahsan mesul tutulmak istenen bir konu üzerinde Yüce Meclise bilgi vermek, mâruzatta bulunmak üzere huzurunuza gelmiş bulunuyorum.

İcişleri Bakanı ve Bakanlığı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde Bakanlığıma bağlı ne resmi, ne de siyasi polise, tarafımdan sureti katiyede her hangi bir arama emri ve talimatı verilmediği gibi, hiçbir arama yapılmamış, dışarıdan da hiçbir polis memur sokulmamıstır. Dünkü gazetelerde, «Siyasi polis, gece Meclis binasını bastı», «Meclis, gece yarısı basıldı», «Polis gece Meclisteı arama yaptı», tarzında çıkan beyanlar muvacehesinde Yüksek Başkanlıktan şu istirhamda bulunuyorum; Türk Devletinin bekasında ve Türk demokrasisinin hayatiyet ve varlığında, Türk Milletinin iradesinin, Türk hâkimiyetinin tecelligâhı olan bu kudsî müesseseye, gayrikanuni bir tecavüz hâdisesi vâkı ise ve bu arama bu söylenildiği tarzda yapılmış ise, tahkik edilir ve Sayın Başkanlıkça Meclise arz edilir; hakikat ise, milletin mesuliyetini deruhde etmiş bir Hükümet âzası olarak milletin ve Meclisin selâmeti uğruna makamımı terke âmadeyim arkadaşlarım. (A. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Bu itibarla, Yüksek Başkanlığın, çok hayatî ve hakikaten tarihî ehemmiyeti haiz bu konu üzerinde dikkatlerini ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ve Türk umumi efkârını her türlü şaibeden kurtaracak tarzda açıklamada bulunarak duyurmasını istirham ediyor ve beklivorum.

Aziz arkadaşlarım, bendeniz şu zihniyet ve prensipleri kabul etmiş bir insanım; kula kul olmak zihniyetinde değilim. Kulluğun, Allaha olduğuna inanan bir insanım. Bu itibarla, hesabımın, her türlü ahvali harekâtımın, her türlü icraatımın, mesuliyet hayatımda şerefle deruhde ettiğim Bakanlığıma ait her icraat ve harekâtın hesabını vermekten, aslâ fariğ kalmam ve bundan şeref duymaktayım.

Aziz arkadaşlarım, kıymetli milletvekilleri; siz beni tebriye edebilirsiniz veya suçlıyabilirsiniz. Ama, benim için asıl mühim olan, bütün bunların ötesinde mahkemei kübrada hesap vermektir. (C. H. P. sıralarından gürültüler) Bu haleti ruhiye ve bu inanış ile vazifemin idraki içinde, mesuliyet anlayışı içerisinde her türlü

murakabeye âmade olduğumu Yüksek Meclise açık kalplilikle arz ediyorum. Bunun için suçlu bir insan psikolojisi içerisinde, suçluluğun müdafaası haleti ruhiyesi içerisinde değil, Devlet nizamını, Devlet emniyetini korumakla mükellef, vazifeli, mesul bir insanın, vazifesini ifa etmiş bir insanın vicdan huzuru ve emniyeti içinde konuşuyorum. (A. P. sıralarından, «bravo» sesleri, alkışlar)

Hâdise şudur aziz arkadaşlarım; Türkiye Büyük Millet Meclisine ait daktilo ve teksir makinalarının dışarıya çıkarıldığı hususu, vâki ihbar üzerine, yetkililerden biri sıfatiyle ve İçtüzüğün 206 ncı maddesi de nazarı itibara alınarak, Meclis İdare Âmiri Ankara Milletvekili Sayın Zühtü Pehlivanlı'ya bildirilmiştir. Meclisin emniyet ve kolluk işlerinde daima Sayın Başkan tarafından Meclis İdare Âmiri Zühtü Pehlivanlı ile temas etmem hususu da müteaddit vesilelerle beyan edilmiştir. Sayın Zühtü Pehlivanlı'ya da yapacağı işlem hususunda sureti katiyede bir telkin, tavsiye ve görüş tarafımdan ifade edilmemiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisine aidolan işlem ve olaylar Meclis Başkanlığı ve İdare Âmirlikleri tarafından yürütülür. Bu itibarla, bizim bu meseledeki durumumuz, yalnız hâdiseyi intikal ettirmekten ibaret kalmıştır. Bundan sonraki cereyan eden olaylarla hiçbir bilgimiz ve alâkamız olmamıştır. Mesele ertesi gün gazeteciler tarafından tarafıma bildirilmiştir. Ve o tarzda tarafımdan beyanda bulunulmuştur. (C. H. P. sıralarından, alkışlar ve gülüşmeler) Meclisin emniyetini düzenliyen polis, doğrudan doğruya Meclis Başkanlığının ve idare âmirlerinin emrinde çalışır. Bunlara ait bizim herhangi bir emir ve talimatımız bahis konusu değildir. Bu itibarla Devlet düzen ve güvenliğini korumakla mükellef bir Bakanlık olarak, bu olayda ancak kanuni vazifemizi ifa ettik. Hakkımızdaki hakikate uymıyan beyan ve yazılar maksatlıdır, kasıtlıdır ve bir tertip eseridir. (A. P. sıralarından, «Bravo, sesleri» alkışlar) Bugüne kadarki icraatımızda, daima Anayasa nizamını ve kanun hâkimiyetini başta tutmak gayreti içinde olduk. Kanun dışı tek bir hareket, icraat ve tatbikatımız yoktur. (A. P. sıralarından alkışlar) Müşterek Başkanlık Divanının bu konu ile ilgili olarak, benden bilgi almak lütfunda bulunmadan, hakkımda kınama kararı almış olmasını üzüntü ile karşıladığımı ifade etmek isterim.

Hakikatler ortadadır. Peşin hükümlü ve maksatlı hareket edenler mahcuolacaklardır. (A. P. sıralarından, «bravo» sesleri, alkışlar)

TURAN ŞAHİN (Muğla) — Başkası mahcubolmasın yeter.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Olmamış hâdiseleri, olmasını arzu edenlerin, olmuş gibi gösterenlerin efkârı umumiyeye ilân etmeleri, siyasi ahlâk ölçüleri ile bağdaşamaz. Büyük Türk Milleti en büyük hakemdir. Yakın siyasi mâzimiz ve tarihimizin çeşitli hâdiseleri içinde, kimlerin tertipçi ve müfteri olduğunu Büyük Türk Milleti çok iyi bilmektedir ve değerlendirmektedir. (Adalet Partisi sıralarından, «bravo», sesleri, alkışlar)

Biz, büyük millete, aziz vatana, Türklerin son yurdu olan bu vatana hizmet etmek için mücadele yapmış ve yapmakta olan insanlarız.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Gece yarısı tertipçisi!

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Evet, şerefin en büyüğünden en küçüğüne kadar millet hizmetinde bir er gibi çalışmak, Anadolu'nun köyünden elinin emeğiyle, şerefle, haysiyetle çıkmış bir insan olarak... (A. P. sıralarından, «bravo» sesleri, alkışlar) (C. H. P. sıralarından, gürültüler)

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Eşkiya, sadede gel, sadede gel. (C. H. P. sıralarından, «Hesap ver», sesleri)

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Her an hesap vermeyi büyük millet huzurunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi huzurunda hesap vermeyi, şerefli, namuslu vazife telâkki ederiz. Anadolu'nun mihnetinden, Anadolu insanının ıstıraplarından ilham alarak mücadeleye gelen bu sessiz insanlar ve onun mümessilleri ve sizler hesap vermekten şeref duyarlar. Müfteriler mahcubolacaklardır. Namuslu, şerefli insanları hiç kimse mahkûm edemiyecektir.

Hepinizi hürmetle, saygılarımla selâmlıyorum; Cenabı Hak'dan hepinize ilhamlar niyaz ediyorum. (A. P. sıralarından, «bravo», sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Millet Partisi Grupu adına Sayın Osman Bölükbaşı.

M. P. GRUPU ADINA OSMAN BÖLÜKBAŞI (Ankara) — Muhterem arkadaşlar, Sayın İçişleri Bakanının beyanını başından itibaren

dinlemek imkânını bulamadım. Arkadaşlarımın aldığı notlara dayanarak kendilerinin buradaki beyanını aklın ve mantığın bir süzgecinden geçireceğim. Kendileri gibi heyecanlı konuşmak niyetinde değilim. Bende suçluların telâşı yoktur. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Muhterem arkadaşlar, Sayın İçişleri Bakanının beyanı üzerinde durmadan, hâdiseyi şöyle kuşbaşı bir tetkik edelim. (A. P. sıralarından «kuş bakışı» sesleri.) Kuş bakışı, kuş bakışı. Bizimki sürçü lisan, sizinki sürçü iktidar. Yakında tökezleneceksiniz. (Sağ sıralardan «bravo» sesleri, alkışlar.)

Muhterem arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tarihinde görülmemiş bir hâdiseyle karşı karşıya bulunduğumuz muhakkaktır. İnsanlar ne kadar marifetli olurlarsa olsunlar, minareyi kılıfa sığdırmak, torbaya sığdırmak imkânını bulamıyacaklardır. Burada konuşanlar haklarındaki bütün beyanların kasıtlı olduğunu söylüyorlar. Haklarında beyanda bulunan yalnız muhalefet olsaydı, bu sözlerini bir dereceye kadar tabiî karşılamak mümkün olurdu. Ama bir hususu unutuyorlar ki, burada konuşan; ahiretten, Mahkemei Kübradan, Hazreti Allah'tan bahseden İçişleri Bakanını mahkûm eden kendi partisine mensup Meclis Başkanı ile Senato Başkanı. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Müşterek Başkanlık Divanı toplanıyor. İçişleri Bakanının tutumu hakkında bir kınama tebliği neşretmeye karar veriyor. Kimdir bu Müşterek Başkanlık Divanı? Meclis Reisi A. P. li, Senato Başkanı A. P. li, üyelerinin mühimce bir kısmı A. P. li. Bunlar kararı ittifakla veriyor arkadaşlar. Merak ettim, bir arkadaş müstenkif kalmış, kimdir bu diye sordum; öğrendim ki, bu takbih kararını az gören, muhalefete mensup bir arkadaşmış. Demek ki Faruk Sükan'ı mahkûm eden bizzat kendi arkadaşlarının vicdani kanaatleridir. İçişleri Bakanının bunu düşünerek bu kadar pervasız konuşmaması, daha ihtiyatlı konuşması icabederdi. Bu memlekette, «Anadolu'nun mustarip insanlarının dertlerine tercüman olan meçhûl insanlarız.» diye konuşmak hiçbir derde deva olmaz. Anadolu'nun insanlarının ıstırabına bizler deva olmak için çırpınırken ve bizleri susturmak için başkaları başımızda topuz döverken alkış tutan da bu beylerdi. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Mahkemei Kübrada hesap verecekmiş. Bu dünyada hesabını veremiyenin ahirette vereceğine ben kaani değilim. (Orta sıralardan gülüşmeler.) Çünkü, ahirette yalancı şahit dinlenilmez, vesika tahrif edilip, aldatmak mümkün değil. Orada her şey bellidir.

Arkadaşlarım, Büyük Millet Meclisinde bir arama yapılıyor. Görülmemiş bir şey. Biraz sonra size bir misal vereceğim. Bu misal hepinizi hayrete düşürecek. Tek parti devrinde cereyan etmiş bir hâdise, bunu dile getireceğim.

Bir İçişleri Bakanı gece yarısından sonra saat 1,30 da, sanki vatan yanıyormuş da itfaiyeyi çağırır gibi, saat 1,30 da idare âmirlerinden bir zatı, hem de munhasıran A. P. li bir zatı, yatağından kaldırıp makamına davet ediyor ve ondan sonra olan hâdiselerin üstüne çıkabilmek için de, «Bizim alâkamız yok, biz basit bir ihbarı intikal ettirdik.» diyebiliyor. Arkadaşlar demezsiniz; «Basit bir ihbarı intikal ettirmek bahis mevzuu imiş, niye sabahı beklemediniz? Niye iki satırlık bir yazı ile Meclisin Başkanı vardı, ona bildirmediniz de, A. P. li bir zatı gece yatağından kaldırtıp makamınıza davet ettiniz, aceleniz ne idi? O gece bir şey yapılması kafanızdan, gönlünüzden geçmiyordu da, bu kadar acele etmenizin sebebi, mantığı nedir?» Şüphesiz bunun cevabı yok arkadaşlar. O arkadaş gecenin geç saatinde kalkar, 1,30 da makamına gider. Ondan sonra gelir, Meclisteki bir arama yaptırır, birtakım insanları harekete geçirir. Ne yaptılar meçhûlümüz? Ama, geçmişte ne yaptıklarına bakarak, bunların ne yapacaklarını tahmin etmemiz mümkündür. (C. H. P. sıralarından «bravo» sesleri.) Efendim, bahane, Meclisin teksir ve daktilo makinalarından istifade edilerek birtakım zararlı beyannameler neşrediliyormuş, böyle olup olmadığını tesbit etmek için makinaları kontroldan geçirmiş.

Arkadaşlar buna 7 yaşındaki çocuk bile inanmaz. Buna karşı şöyle denemez mi; «Eğer maksadımız, makinaların kapıdan dışarı çıkıp çıkmadığını tesbit idiyse, kapıda tertibat alırdınız. Sabahleyin makina giriyor mu girmiyor mu tesbit ederdiniz. Ortalık ağardıktan sonra,

alâkalı grupları da haberdar ederdiniz. İşin geri kalan tarafını tekemmül ettirirdiniz. Derdiniz neydi ki, gece yarısı kimseye haber vermeden Meclisi aramaya tabi tuttunuz?» Tabiî bunların cevabı yok. Türlü çeşitli izahlar var ama, cevap teşkil etmiyor. (Muhalefet sıralarından gülüşmeler, alkışlar; A. P. sıralarından gürültüler.)

Ben arkadaşlardan istirham edeceğim; burada mantık konuşsun, hakikatler konuşsun, bağırmaya çağırmaya lüzum yok.

ESAT KEMAL AYBAR (Mardin) — Burası tiyatro sahnesi mi birader?

OSMAN BÖLÜKBAŞI (Devamla) — Vallahi bizim tiyatro sahnelerinde oynadığımız hiç görülmedi ama sizin altı aydan beri oynadığınız orta oyununu da geçti. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, gülüşmeler; A. P. sıralarından müdahaleler.) Dorothi Lamour ve Suzan'ı da unutmıyalım... Ne ayıp şey bunlar! (A. P. sıralarından anlaşılmıyan müdahaleler.)

BAŞKAN — Yerinizden müdahale etmeyiniz.

OSMAN BÖLÜKBAŞI (Devamla) — Eğer burada, dışarıdaki her dedikodu konuşulacaksa Amerikan uşaklığını da unutmıyalım. (Orta ve sağ sıralardan «bravo» sesleri, alkışlar.) Mukaddesat düşmanı masonluğu da unutmıyalım. Üç günde milyoner olma sahtekârlığını da unutmıyalım. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar; gürültüler, A. P. sıralarından, «seçimlerde görüşürüz» sesleri.)

Dışarıdaki dedikoduları buraya getirmeye tenezzül etmeyin. Milletin karşısında söylenecek sözünüz varsa onu söyleyin. (A. P. sıralarından gürültüler.)

BAŞKAN — Arkadaşlar, lûtfen yerinize oturunuz.

Sayın Bölükbaşı lûtfen esas hakkında devam edin. Arkadaşlar siz de müdahale etmeyin efendim.

OSMAN BÖLÜKBAŞI (Devamla) — Arkadaşlarım müsterih olsunlar. Ben sadece, böyle Büyük Millet Meclisi kürsüsünde değil, yakında onların muhasebesini milletin önünde yapacağım. (A. P. sıralarından «yapacağız» sesleri.) Müsterih olun. Yapacağız, yapacağız. Aldananlar bu memlekette çok olsa dahi doğruyu söyliyeceğiz. Fransa gibi bir memlekette vaktiyle bir bakkal Puget bile milyonları aldatabilmişti. İnsan rey almakla haklı olduğunu zannetmesin.

Arkadaşlar, şimdi bakınız, Türkiye Millet Meclisinde misli görülmemiş bu hâdiseyi olağan karşılayıp, tüzüğün bilmem kaçıncı maddesinden ahkâm çıkarmaya teşebbüs edenlere, bu memleketin tek parti devrinde cereyan etmiş bir hâdise ne cevap veriyor? Utandırıcı ve ibret verici bir cevap. 1930 senesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi muhasebeciliğini yapan bir şahsa, mesken buhranı sebebiyle Meclisin bahçesinde bulunan bir binada bir oda vermişler, orada yatar kalkarmış. Bu zat, daha evvel İstanbul Defterdarlığında çalışmış, hakkında bir suiistimal iddiası olmuş. Mahkemeden bir arama kararı alınmış. Bu arama kararı üzerine Ankara Savcısı Ekmel Bey geliyor, Büyük Millet Meclisine. O zamanın İdare Âmiri İrfan Bey, Savcı Ekmel Beyin bu talebi karşısında bakınız ne cevap veriyor:

«Bugün tek parti devri olduğu için, Hükümet ve Meclis bir ahenk içinde çalışmakta, icra ve teşri çatışması bahis konusu olmamaktadır. Ancak, yarın çok partili hayata girildiğinde, icrai ve teşrîî organların münasebetleri tamamen farklı bir mahiyet arz edecektir ve bugünkü solidarite mevcudolmıyacaktır. İleride çok partili hayata girildiği zaman, icranın yine bir memurun evrakını aramak vesilesiyle Meclise girip, her hangi bir araştırma ve soruşturma yapmasının büyük mahzurları ortaya çıkacağından, bir teamül yaratılacağı endişesiyle ben sizin böyle bir talebinizi kabul edemem.» (Muhalefet sıralarından alkışlar, «bravo» sesleri.)

«Aksi takdirde Türk politikasının müstakbel oluşumu için çok zararlı bir emsal yaratılmış olmanın tarihî mesuliyeti, sorumluluğu altında kalırım.» Sene 1930. Aradan kaç sene geçmiş? 36 sene. Bu 36 sene içerisinde Türkiye'nin başından çok maceralar geçmiş, ihtilâller birbirini takibetmiş, hüsranlar birbirini takibetmiş. Bugün 1966 yılındayız. Bir esrar tekkesi basılır gibi, birtakım sudan mazeretlerle, binamaz özürleriyle, Büyük Millet Meclisinde sabaha kadar kimsenin haberi olmadan aramalar yapılmaktadır arkadaşlar. (Gürültüler.) Başvekil bunu müdafaa etmeye kalkışıyor. Kendisine fazla güvenmesin. Bin tane Demirel'in

omuzu bu hatalı hareketin vebalini ve yükünü taşımaya müsait değildir.

Nereden nereye gelmişiz? Burada bana ne söylüyor bir milletvekili, duydunuz değil mi? Benim alnımda leke teşkil etmez onlar, âlemin dedikodusu benim alnımda leke teşkil etmez. Benim göğsümde 21 sene dört devre mukavemet etmiş, şerefli bir mücadelenin mânevi madalyaları sallanıyor. Ben dört günün, kinin, intikamın, birtakım vurguncuların meşhur ettiği üç günlük şöhret değilim. Hatam ve sevabımla 21 yıldan beri milletin karşısındayım. (A. P. sıralarından gürültüler; muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.) Söyliyecek bir şeyleri yok, aşağılarla meşguller. (Orta sıralardan gülüşmeler.) Ama o mevzuların açılması Büyük Millet Meclisinin bu kürsüsünün kutsiyetine yakışmaz. Yoksa, o mevzuun açılmasını kabul etsek söyliyeceğimiz çok şeyler var.

Arkadaşlar, Büyük Millet Meclisinin aranması hâdisesi Hükümetin, «Benim bu işle alâkam yok» şeklinde söylediği sözler, hiçbir mâna taşımaz. Bütün bunlar bir zihniyetin teşhisine medar olur. O zihniyet, yalanla dolanla, ayak oyunlariyle, 1966 Türkiyesini idare etmenin mümkün olduğunu zanneden gafillerin zihniyetidir.

Arkadaşlar, bu zihniyeti teşhis için Sayın Demirel'in bir beyanı üzerinde, müsaade ederseniz, alâkası dolayısiyle, duralım.

Burada bir muhterem senatör, yaşlı bir zat, balkonda oturuyor. Arkadaşlara sordum; mütebessim bir çehre ile seyrediyormuş Meclisteki müzakereleri ve hâdiseleri. Bir atışma oluyor aralarında. Ne oluyor orada meçhûlümüz. Dinlemedik, kim başladı, kim mukabele etti, bizim meçhûlümüz. Bu, tahkikatla ortaya çıkacak bir husus... Yalnız kimsenin tereddüdetmediği bir tek nokta var ki, o da, birtakım bahanelerin gölgesine sığınarak, A. P. bünyesinde yer alan ve bu memlekete çok pahalıya malolmuş, bir imparatorluğun tasfiyesi mesuliyetini omuzlarında taşımış olan bir İttihat ve Terakki zihniyetinin bedbaht temsilcileri gibi, buradan fırlıyorlar, şu locada oturan zatı koridorda yakalıyorlar. Türklüğün yiğitliğine yakışmaz, bir adama bir adam hücum eder. 60 yaşını geçmiş bir senatör, vurduğunu yıkacak kuvvette olduğunu - eskiden de biraz bizim müritliğimizi yaptı Hamido - bilirim... Hamido, haydi bir yumruk vurdu da, öfkesine kapıldı diyelim. Bu nasıl öfke? O dövüyor, dövüyor, bırakınca öbürleri alıyor...

ORHAN ERKANLI (İstanbul) — İntikamı alınacak. (Gürültüler.)

M. P. GRUPU ADINA OSMAN BÖLÜKBAŞI (Devamla) — Demek ki arkadaşlar, bu bir tehevvür saikasiyle yapılmış bir hareket değil. Eskiden beri kurulmuş bir yay boşanıyor. O yayın adını koyalım; 27 Mayıs düşmanlarının kini. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Arkadaşlar, artık Türkiye'de her şeyi söyliyeceğiz. Buna mâni olamıyacaklardır. (A. P. sıralarından gürültüler, müdahaleler.) Üniformalı veya üniformasız kimin gölgesine sığınmak teşebbüsünde bulunurlarsa bulunsunlar, bu memlekette hakikatleri söyliyecek vardır.

Arkadaşlar, aylardan beri bu memlekette sakız gibi çiğnenen bir sözü bilmiyor musunuz? Pervasızlıklara kuvvet vermek için; «Tural bunlarla beraber olmuş. Orduyu elde etmişler, Sunay'ı elde etmişler.» Bu sözden cüret alıyorlar arkadaşlar, bunu biliniz. (A. P. sıralarından «yuh» sesleri, gürültüler; sağdan «bravo Bölükbaşı» sesleri, alkışlar.)

Ne bizi yuhalıyanlar, ne bizi alkışlıyanlar istikametimizi değiştiremezler. Halkçılar Bölükbaşı'yı alkışlıyor diye yarın bir iftira. Ne yapalım? Sen de alkışlıyorsun, elini ben mi ayarlıyacağım? (Gürültüler.) Biz kanaatlerini şunun bunun alkışına göre ayarlıyacak insanlar değiliz. Halk Partisi hakkında millet önünde ne ifade ettiysem, sehpaya götürseler, söylediklerimin bir tek kelimesini geri almıyacak adamım. (M. P. sıralarından «bravo» sesleri.) Sizin hakkınızda ifade ettiğimi de geri almam!

Burada Dördüncü Koalisyon Hükümeti kurulduğu zaman yaptığım konuşmada ne söylediğimi dinlediniz. Ne dedim? Şu müşterek protokolün dışında kalan hususlarda M. P. ve onun temsilcileri söylediklerinin hepsini muhafaza ediyorlar, kanaatlerini değiştirmiyorlar. Biz sizinle ortak olduysak, sizin seyyiatınıza da ortak olmak için olmadık. Bu rejim bir hayatiyet imtihanı geçirsin düşüncesiyle, Halk Partisiz de hükümet olurmuş, bunu gösterelim düşüncesiyle olduk. Hiçbir zaman kimseye tabi ol-

madık. Biz tabi olsaydık, bunlar kuvvetli iken tabi olurduk. Sizin, peşinden gittikleriniz kudretli iken tabi olurduk. Devirler boyunca zulüm görüp de, bildiğinden şaşmıyan insanları, şunlarla beraber, bunlarla beraber iftirasiyle yıpratamazsınız. Bu ancak, kendi acizinizi, za'fınızı gösterir.

Evet arkadaşlar, bir Başbakan, bu hâdise karşısında duyduğu teessürü en kuvvetli bir dille ortaya koyup, uyanan heyecanı, asabiyeti yatıştıracak yerde, kendisine sual soran gazetecilere, «Sıtkı Ulay'ın mâruz kaldığı bu tecavüz hakkında ne düşünüyorsunuz?» diyen gazetecilere, «Bir cevap vermiyeceğim, suali de yanlış sordunuz.» diyor. Yani, «Sıtkı Ulay küfretti, onu da dövdüler, ne dersiniz?» diye soracaklarmış. O gün öyle geçiyor. Dün, Pazar günkü gazetelerdeki beyanatımı okumuşsunuzdur. 27 Mayısa ve onu yapanlara sövüp de onu yapanlardan bâzılarının gölgesinde, bir Don Kişot cesaretiyle kılıç sallamaya kalkışanlara bir cevap verdim. Onun üzerine lûtfetmişler: «Parlâmento tarihinde, balkonunda bir zatın Millet Meclisine hakaret ettiği görülmemiştir.» Bu tarafını allandırıyor, ballandırıyor. Bu tarafı yüzde yüz hakikat, tahkik etmiş. Resmen kaziyei muhkemeye dayanıyor. Ama öbür tarafta, hiç kimsenin üzerinde şüphe etmediği, münakaşa etmediği, «Hayır, Sıtkı Ulay'ı A. P. liler dövmedi.» diye kimsenin söylemediği bir mesele var, onun hakkında da gayet usta bir üslûp; «Hâdisenin bundan sonraki kısmını da üzüntü ile karşılamış.» Nedir bundan sonraki kısmı? A. P. lilerin Sıtkı Ulay'ı dövdüğünü ağzına alamıyor. Açıkça söyliyelim: «Lâtakrabüssalâte» diyor binamaz gibi, duruyor, «ve entüm sükâra» yı bir türlü söyliyemiyor. (Gülüşmeler.)

Arkadaşlar, imamın güldüğü yerde cemaat kahkaha atar, derler. Bu kaçıncı hâdise? Mart içerisinde burada bir arbede olmuş. Ben yoktum, sonradan geldim. Burada, bihikmeti Hüda, kurşunlar başka hedef bulamamış, tabiî kurşun atılmış ama, darbeleri kastediyorum, bihikmeti Hüda bu kurşunlar başka hedef bulamıyor, bu kadar Meclisin içerisinde iki adama gidiyor, sanki mıknatıslı mayın gibi, eski Millî Birlikçilerden İrfan Solmazer ile Kabibay'ı buluyor. Bu defa bakıyoruz; yine kafa göz kırılıyor, Millî Birlikçilerden Sıtkı Ulay. Bunların hepsi tesadüf mü arkadaşlarım? Ben kanaatimi söyliyeyim, bunlar tesadüf değildir. A. P. nin kurulduğu günden beri, yegâne sermayesi 27 Mayısa sövmek ve intikam almaktan ibarettir. Asıl sermayesi budur arkadaşlar. (Muhalefet sıralarından alkışlar.) Üçüncü İnönü Hükümetinin istifasından sonra, Sayın Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel beni davet ederek, «— Ne yapalım C. H. P. yanaşmıyor?» «— Yanaşmıyorsa kıyamet kopmaz, mutlaka bir Hükümet kurulmalı, tekrar ona muhtacolmamalı.» «— Öyle ise vazife alır mısınız?» dedi. Verdiğim cevap şu oldu: «— Bu memlekette demokratik rejimin yaşıyacağını, hayatiyeti olduğunu ispat etmek için, değil şöhretim, hayatım dahi mevzuubahsolsa, çil metelik gibi harcarım.»

Onun üzerine Sayın Gürsel ferahladı, Rahmetli Gümüşpala'yı çağırdı. İşte Orhan Süersan aranızdadır. Aramızda konuşma cereyan ediyor, beraber Hükümet kurma teklif ediyor, kendisine verdiğim cevap şudur: «Partinin yetkili organına intikal ettirir, cevabını süratle bildiririm.»

BAŞKAN — Sayın Bölükbaşı son hâdiselere munhasır olarak söz verdim, mevzuu yaymayın.

M. P. GRUPU ADINA OSMAN BÖLÜKBAŞI (Devamla) — Geliyorum Başkanım, bağlıyorum.

«Ama dedim, parti ne şart ileri sürer, onlar tabiî mektupla bildirilir. Yalnız, bir şey söyliyeyim: Ben 27 Mayıs düşmanlığı yapacaklarla bir Hükümette vazife alamam, teşriki mesai edemem.» Yani niyetin varsa beraber Hükümet kurmak, vereceğin arkadaşlar 27 Mayıs düşmanlığiyle tanınmış olan insanlar olmasın. Ben 27 Mayısa bağlıyım arkadaşlar. Dört sene evvel şu kürsüde hatırlarsınız; «27 Mayısa bağlı olduğum için bana rey verilmiyecekse bunu şeref sayarım.» dedim. İnanıyorum onun meşruiyetine.

Evet arkadaşlar, 27 Mayısı yapanlardan kim varsa bu Mecliste zannederim, şu âna kadar hepsi yaralandı, hepsi dayak yedi. Bu esnada 27 Mayıs meşru temelini... (Muhalefet sıralarından, «istisnası var,» sesi.) Bir istisnası mı var, temenni etmem ki, siz de sıranızı savasınız.

Gerçek budur arkadaşım hiç saklamayın. Artık bu yara deşilmeli. Mart içerisinde Meclisi tatile götürmek istedikleri zaman, bu kürsüden ne söylediğimi bilirsiniz. Dedim ki; «Muayyen bir zihniyetin musluğu açılmış; zehirli sular vatan

sathında şırıl şırıl akıyor. Bu musluk kapatılmadan ortalık kurulanmaz, bu musluğu kapatacak tedbirler alalım.» dedim. Bir Çin hikâyesinde, «İnsanları muayene ederlermiş. Şu odayı kurula derlermiş, musluk akarken. Eğer musluğu kapatırsa aklının kâmil olduğunu anlarlarmış. Kapatmadan bezle kurulamaya kalkışırsa hükmü verirlermiş.» «Meclisi tatile götürmeyin bunun üzerinde duralım.» dedim. Dinlenmedi arkadaşlar. O tecavüz bir haftalık tatil ile küllendi. Sonra ne gördük, ibret mi alınmış? Hayır, daha vahim hâdiselere sebebiyet verecek bir cüretle karşımıza gelindi. Şayet Meclisi yine tatile götürmek istiyecek olurlarsa, ben karşısına çıkacağım, götürmiyeceğiz, hâdisenin üstüne gideceğiz. Yaraya neşter vuracağız. Bu millet ne olursa olsun, anlıyacak. (Muhalefet sıralarından, «bravo» sesleri, alkışlar.) Bir Başvekil, şurada yerlerde sürükleniyor bir insan. Fevrî bir yumruk değil, dakikalarca, on dakika mı, yirmi dakika mı dövüyorlar, yerlerde sürükleniyor. Her tarafı kan içinde. Bunu dahi müdafaa edebiliyor. «Burada balkondan lâf atılmış ta, karşılıklı sataşma olmuş,» diye. Bu daha belli değil arkadaşlarım. Sıkıştılar mı «İradei milliye» diyorlar. Ama, biz onların aslan gibi kükreyip sonunda tavşan gibi teslim olduklarını da biliriz. (Muhalefet sıralarından gülüşmeler.)

İmkân varsa arkadaşlar, bir genel görüşme açılsın. İş bu noktada kalmasın. Daha çok söyliyeceklerimiz var, onların da bilmukabele ne söyliyecekleri varsa söylesinler, millet iki tarafı da dinlesin. Biz bu rejime candan bağlıyız. Bu rejimin millî irade dolandırıcılarının elinde yıkılmasını, mahvolmasını istemiyoruz. Onun için karşılarındayız arkadaşlar. (Orta ve sağ sıralardan alkışlar.)

BAŞKAN — Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına Sayın İnönü.

(İsmet İnönü C. H. P. milletvekillerinin «bravo» sesleri ve alkışları arasında kürsüye geldi.)

C. H. P. GRUP BAŞKANI İSMET İNÖNÜ (Malatya) — Sayın milletvekilleri; son günlerin hâdiseleri üzerinde Büyük Meclisin huzurunda bir görüşme açılmıştır. İlk önce İçişleri Bakanını dinledik. Kendisinin başlıca sorumlu olduğu bir olayı, kendisine karşı yapılmış bir haksızlık gibi teşhir etmeye, değerlendirmeye çalışıyor. Ondan sonra Millet Partisinin Sayın Genel Başkanı, siyasi hayatımızın geçmiş ve bugünkü hâdiselerinden birçok gerçekler nakletti ve hepimizi enine, boyuna görüşmeye davet etti.

Nazik ve buhranlı bir devre girdiğimiz ve ondan geçmeye çalıştığımız meydandadır. İlk önce, bahis konusu olan, Büyük Millet Meclisine karşı yapılmış tecavüz olayını, sade ve açık bir şekilde huzurunuzda anlatmaya çalışacağım.

6 - 7 Mayıs gecesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında, bâzı Grupların ve Başkanvekillerinin odalarında arama yapılmıştır. Aramanın Meclis Başkanlarının bilgisi dışında yapıldığı bugün sabit olmuş bir gerçektir. Bu arama İçişleri Bakanının teşebbüsü ve tertibiyle ve İdare Âmirlerinden birisiyle düşünülmüş ve tatbike konulmuştur. Diğer bir İdare Âmiri de buna sonradan katılmıştır. Tertip şöyle başlıyor; 7 Mayıs saat 1,30 da İçişleri Bakanlığında Sayın Bakan ile Adalet Partili İdare Âmiri Sayın Zühtü Pehlivanlı görüşüyorlar. Bakan, Meclisteki yazı ve teksir makinalarıyla beyannameler hazırlandığını ileri sürüyor. Beyannamelerin hem içerde, hem dışarda basılması ihtimalleri üzerinde duruluyor. Bu arama, yazı ve teksir makinalarının Meclis dışına çıkarılıp, çıkarılmadığını tesbit etmek gerekçesine bağlanıyor. İçişleri Bakanı Sayın Sükan ile Sayın Zühtü Pehlivanlı arasında geçen bu ilk görüşmenin teferruatının ne olduğu, ancak bir adlî makam tahkikatı ile meydana çıkabilir. İkinci Adalet Partili İdare Âmirinin bu tertibe karışması; o da şöyle oluyor. 7 Mayıs saat ikiyi çeyrek geçe, İçişleri Bakanı Sayın Faruk Sükan, Sayın Hilmi Onat'ı telefonla evinden arıyor. Sayın Zühtü Pehlivanlı'nın yanında olduğunu söyliyerek, çok önemli işler için kendisinin de gelmesini istiyor. Fazla bir bilgi vermemekte israr ediyor. Hilmi Onat'ın, geç vakitte uğradığı güçlüğü söylemesine karşı, Zühtü Pehlivanlı'nın kendisini Mecliste beklemesi kararlaştırılıyor. Bu suretle Hilmi Onat Mecliste yapılacak arama tertibinin içine giriyor. Arama her grupta, her odada değil, Senatoda Adalet Partisinden başka her yerde; yani, Cumhuriyet Halk Partisi, Millî Birlik, Kontenjan grupları odalarında, Millet Meclisinde ise Cumhuriyet Halk Partisi Grupunda ve her iki Meclisteki Cumhuriyet Halk Partili Başkanvekillerinin odalarında yapılıyor. Hangi odalarda arama yapılacağına kimin karar ve emir verdiği şimdiye kadar aydınlanmamıştır. Meclis masuniyetine tecavüz suretiyle, Anayasa ve ka-

nunlara aykırı olarak, her türlü hukukî usulleri çiğniyerek, şüphelenilen suçların tesbiti bahanesi ile yapıldığı anlaşılan arama neticesinde bir zabıt da tutulmuyor. Evvelâ, hiçbir noksan makina bulunmadığı yolunda; daha sonra, bâzı makinaların bulunmadığı şeklinde, hiçbir zapta dayanmıyan ve birbirine zıt beyanlarda bulunuluyor. Çelik dolaplarda kilitli duran makinalar vardır. Bu makinaları imza mukabilinde teslim almış memurlar mevcuttur. Bunlara dahi hiçbir şey sorulmuyor. Her hali ile hukuk dışı bir mahiyet taşıyan bu arama faaliyeti, saat 7,30 a kadar devam etmiş, gelen görevliler içeri sokulmamış ve üstleri aranmıştır. Söylendiğine göre, bu müddet içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin dışarı ile irtibatı kesilmiş, bu ablukanın ne maksatla ve kimin tarafından ve ne ölçüde yapılmış olduğu da ancak kazai tahkikatla anlaşılabilecektir. Şu halde, 6 - 7 Mayıs gecesi Mecliste yapılan arama, tâyin edilen Meclis çevrelerinde suç tesbiti için yapılan bir adlî teşebbüsün ilk safhasını teşhir etmek iktiza eder. Aranan suç, şimdilik göründüğüne göre, Meclis içinde ve dışında beyanname hazırlığı şeklinde, ifade edilmiştir. Adlî mahiyette olan böyle bir arama dışarıda nasıl yapılır, özellikle Meclis içinde nasıl yapılır? Bunu hepimiz biliyoruz. Bunu İçişleri Bakanının da bildiği, gazetelerdeki ilk beyanatından anlaşılıyor. Sayın Bakan, önce böyle bir olayı kesin olarak yalanlıyor. Sonra, «Meclis polisleri, Meclis Başkan ve İdare Âmirlerinin kontrolu altında çalışırlar, biz onlara karışamayız, bizimle ilgileri yoktur, Meclis içinde yetkimiz yoktur.» diye beyanat dahi veriyor. İçişleri Bakanının bugün dinlediğimiz zaman da, aynı iddiaları, aynı kanaatlerini ortaya çizdiğini işittik. Meclis içinde icranın hiçbir müdahale hakkı yoktur, hiçbir muamele yapamaz, hususi kanunlara tabidir. Bunlar üzerinde kanaatlerini müspet olarak açıktan söylemiştir. Şimdi bu beyanlara karşı, tereddüt götürmez bir surette, İçişleri Bakanının bu teşebbüs ve tertibi tereddüt götürmez bir surette, İçişleri Bakanının eseri olduğu gibi, bu tekzip ifadeleri, ancak İçişleri Bakanının yaptığı hareketi kendi yetkisinin dışında bir iş olduğunu bilerek yaptığını göstermektedir. (C. H. P. sıralarından, alkışlar.)

6 - 7 Mayıs gecesi Mecliste yapılan arama, Meclise karşı işlenen bir suçtur. Ve bu suç bilerek, tasarlanarak işlenmiştir. Arama, Meclis Başkanlık Divanının umumi efkâra verdiği bildiri ile mahkûm edilmiştir. İçişleri Bakanı suçlu bulunmuştur. Bundan ilerisi, Meclis Başkanlıklarının Meclislere ve kendi haklarına karşı yapılan tecavüzlere karşı takibata girişmeleridir. Milletvekili ve siyasi gruplar olarak iktidar ve muhalefet bütün Meclis mensuplarına düşen vazife, Meclise karşı yapılan tecavüzün takibedilmesi ve bir daha yapılmaması için tedbir alınmasıdır. Arama bir suç bulmak için yapılmıştır. Ve görünüşe göre arama, Millî Birlik ve Kontenjan Grupu ile Cumhuriyet Halk Partisi Grupu aleyhine yapılmıştır. Bu kanun dışı tasallut, Cumhuriyet Halk Partisinin ve diğer Cumhuriyet Senatosu gruplarının, ne kadar cüretli ve düşüncesiz bir kasdın ve takibin karşısında bulunduklarını gösterir. Bu kadar gözü kapalı, bir suikast politikasının suni vesikalar ve iftiralar yaratma devrine ya girmiş, ya girmek üzere bulunduğundan haklı olarak endişe edilebilir. (C. H. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.) Anlaşılıyor ki, Meclisin emniyeti nasıl tecavüze uğramış ve çirkin tertiplere hedef tutulmuşsa, iktidar karşısında bulunan muhalefet rupları dahi, kasıtla yaratılan bir emniyetsizlik tehlikesi içinde bulunmaktadırlar.

Bir İçişleri Bakanı yolunu şaşırmış olabilir. Ama, suçlu olduğu, bileğinden yakalanıp en yüksek makamlardan millete ilân olunduktan sonra, onun emniyet kuvvetlerinin başında ve Hükümet içinde bulunması, emsali görülmemiş, aklın alamıyacağı bir siyasi olaydır. (C. H. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.) Bu an devam ettiği müddetçe, Hükümet bütün üyeleri ile Meclise tecavüz hareketini tasvibetmiş durumda kalacaktır. (C..H. P. sıralarından, «Bravo» sesleri.) İdare Âmirleri, hem İçişleri Bakanının tertibine vasıta olmaktan, hem kendi Meclislerine ve Meclis Başkanlarına karşı sorumludurlar. Bu iki yönden muameleye mâruz olmalıdırlar.

Sayın milletvekilleri, 6 - 7 Mayıs gecesi Türkiye Büyük Millet Meclisine vukubulan tecavüzü, 6 Mayıs gününün esef verici olaylarına bağlamak gayreti beyhude bir çabadır. Her iki olay ayrı ayrı takibedilmek lâzımdır. 6 Mayıs günü senatörlerin locasında bulunan bir tek Muhterem Senatöre vukubulan tecavüzlere karşı teessüfleri, Millet Partisi Genel Başkanı belâgatla dile getirdi, hissiyatımıza tamamiyle tercüman olmuştur. Biz

İçişleri Bakanının, arama şeklinde belirli hale gelen tasavvur ve tertibi karşısında siyasi partilerin emniyetini tehlikede görüyoruz. Önümüzdeki seçimlerde İçişleri Bakanının tertipleri içinde bir seçim emniyeti tasavvur etmenin imkânsız olduğunu bildirmeyi vazife sayıyoruz. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Gensoru ve Meclis soruşturması yollariyle ayrıca murakabe ve takip görevimizi yapacağız. Saygılar sunarım. (C. H. P. sıralarından, «bravo» sesleri, sürekli alkışlar.)

BAŞKAN — Türkiye İşçi Partisi Grupu adına Sayın Cemal Hakkı Selek. (T. İ. P. sıralarından, «Cemal Hakkı Selek değil efendim, Aybar konuşacak.» sesleri.) Evet, Sayın Aybar, buyurunuz efendim.

T. İ. P. GRUPU BAŞKANI MEHMET ALİ AYBAR (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şüphesiz siyasi tarihimizin en vahîm bir olayı üzerine Büyük Meclisin huzurunda söz almış bulunuyorum.

Büyük Meclisin masuniyetine ve haysiyetine bir tarih neticesinde tecavüz edilmiştir. Bu tecavüz hâdisesini tek başına değerlendirmek, kanaatimizce hatalı olur ve bundan sonraki tecavüzleri önlemek için bize gerekli fırsatı ve imkânı vermez. Adalet Partisi Hükümeti iş başına geldiği günden beri, son olayla neticelenmiş olan bir takım hukuk zihniyeti dışındaki davranışlar, icraat ve beyanlar, nihayet bu olayların en vahimi olan Meclise tecavüz hâdisesi ile tekevvün etmiş bulunuyor, neticelenmiş bulunuyor.

Sayın Milletvekilleri, tecavüz hâdisesini bundan evvelki hâdiselerle birlikte mütalâa etmek zarureti vardır. Nedir bundan evvelki hâdiseler? Teker teker hâdiseleri saymıyacağım. Yalnız bir zihniyeti ortaya koyarak bu hâdiselerin zincirleme olarak birbirini nasıl kovaladığını sizlerin gözlerinizin önüne sermiş bulunacağım.

Gerçekten, Adalet Partisi ikdidarı, Anayasanın çiğnenemeyeceği kanaatindedir. Sayın Başbakan şöyle bir mantık yürütüyor. diyorki; Partimiz çoğunlukla Meclise girmiştir. Demokrasi çoğunluğunun iradesine göre hareket etmektir. Beri yandan, Anayasamız, Anayasa Mahkemesini getirmiştir. Eğer Hükümet Anayasa dışı kanunlar yaparsa, mahkeme, yüksek mahkeme bunları iptal eder. Şu halde Anayasa çiğnenemez. Arkadaşlar,bu zihniyet, bu görüş, hukuka ve gerçeğe tamamen aykırı olan bu görüş, bir tegafülün eseri değil, bir tasmimin eseridir. Yani, böyle konuşanlar, Anayasayı çiğnemeyi prensip ittihaz etmişlerdir. Gerçekten de Adalet Partisi Hükümetine ayak bağı olan, 27 Mayıs Anayasasıdır. Sosyal görüşler her fikrin tartışmasına açık, fakat memleketi geriye doğru sürükleyecek bütün davranışlara kapalı olan 27 Mayıs Anayasasıdır.

Düşünelim bakalım, bu son hadiseye tekaddüm eden hadiselerin en önemlisi yani Büyük Meclisi çalışamaz hale getiren hadise nedir?

Sayın Milletvekilleri, hiç şüphesiz seçim kanununun Meclise sevk edilmiş olmasıdır. İktidar partisi bu kanunu sevketmek luzumunu neden duymuştur?

BAŞKAN — Sayın Aybar, dışına taşmayın efendim.

MEHMET ALİ AYBAR (Devamla) — Mevzu dışına taşmıyorum, Sayın Başkan. Bu meseleyi enine boyuna burada deşmek mecburiyetindeyiz. Musade buyurunda, bugünkü konuşacağımız olayla bağlantılarını da teşrih edelim.

BAŞKAN — Sayın Aybar, sadece son olaylar dolayisiyle gündem dışı, lütfen konuşmanızı oraya inhisar ettiriniz.

MEHMET ALİ AYBAR(Devamla) — Son olaylar dolasiyle konuşuyorum. Sayın Başkan.

BAŞKAN — Seçim kanunu tartışması zaten Marttan bu yana zamanımızı aldı. Tekrar bu konuyu açmıyalım, lütfen efendim

T. İ. P. GRUPU ADINA MEHMET ALİ AYBAR (Devamla) — Sayın Başkanım, Seçim Kanununu tartışacak değilim. Yalnız, bu son tecavüz, hâdisesinin nasıl bir zihniyetle meydana geldiğini ortaya koymak için mutlaka evvelki, geçmiş olaylara temas etmem gerekiyor. Yoksa Kanunu teşrih edecek değilim.

Evet; bu Seçim Kanunu, bizim kanaatimizce, Anayasayı değiştirmek amaciyle sevk edilmiştir. Şimdi, bu kanun çıkmadan Senato seçimlerine gidiliyor. Adalet Partisi iktdarının bu durum karşısında yen tertipler düşünmek zorunda kendisini hissetmiş olduğu anlaşılıyor.

Sayın milletvekilleri, kişilerin evleri bile aranırken birtakım usül, teminat kaidelerine ria-

yet edilir. Bir şeririn evi aranırken evvelâ mahkemeden karar alınır. Gece vakti değil, arama gündüz yapılır. Aramada mutlaka, araştırma yapılan şahsın kendisi de hazır bulunur. Ayrıca tarafsız olan kimseler de hazır bulundurulur. İhtiyar heyetinden kimseler bulundurulur. Onlar yoksa komşuları bulundurulur. Böylece, araştırmanın bir kasıt eseri olmadığı, evinde araştırma yapılanın da itminan hâsıl etmesi için, bu gibi usul ve kaideler tatbik edililir. Oysa Meclisteki araştırma nasıl olmuştur? Meclisteki araştırma, gece sabaha karşı saat 1,30 - 2,00 de başlamıştır. Odaları aranan gruplardan kimse bu araştırmada hazır bulunmamıştır. Bittabi arama için bir karar da yok. Böyle bir kararı olsa olsa, Anayasa Mahkemesi verebilir.

Şimdi düşünüyorum; «Bu araştırmalar sonunda filân Grupta filân Grupun odasında şu beyannameler, şu vesikalar ele geçirilmiştir» denseydi, bunun aksinin ıspatı nasıl mümkün olacaktı?.. Şüphesiz yalan olan her şey ıspat edilir, fakat unutmayalım ki, seçime gittiğimiz şu anda böyle bir tertip her halde seçimin neticeleri üzerinde şiddetle müessir olacaktı. Diyeceksiniz ki, böyle bir şey yapılmamıştır, binaenaleyh yapanların böyle bir niyeti yoktu. Ben bu görüşe katılmayı çok isterim, ama katılamıyorum. Çünkü, maksatları hakikaten Meclisteki teksir makinalarının ve yazı makinalarının Meclis dışına çıkıp çıkmadığını öğrenmek olsaydı, tutulacak yol gayet basitti; ertesi gün makinalar sayılırdı. Eğer o gece burada bir faaliyet yapıldığından şüphe ediliyorha, sabahın erken saatlerinde Meclis dışında tertibat alınırdı. Bütün bunları yapmayıp da sabaha karşı ikide, Sayın İçişleri Bakanının kendi partisine mensup bir idare âmirini makamına davet edip, böyle bir ihbarın yapıldığını kendisine bildirmiş olması, önce Bakanın sorumluluğunun kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Sayın milletvekilleri düşünelim, İçişleri Bakanının Meclisten idare âmirlerini makamına davet etmek yetkisi yoktur. Hele sabaha karşı böyle bir yetkisi, hiç yoktur. Üstelik İçişleri Bakanı ile davet ettiği idare âmirleri aynı partinin üyeleridir. Bir tanesi Genel Başkanvekilidir, öbürünün sıfatını bilmiyorum. Şimdi, sabaha karşı saat 2,30 da böyle bir muhavere, bu iki zat arasında cereyan ediyor. Acaba diyebilir miyiz ki, bu ihbarı İçişleri Bakanı sayın idare âmirlerine intikal ettirmiştir? Ve yetkisi ve nufüzu burada bitmiştir. Bunu düşünmek için mantık, izan ve tecrübe hudutlarının dışına çıkmak lâzımdır. Şüphesiz İçişleri Bakanı bu telkinde bulunduktan sonra, idare âmirine derhal Meclisi basması için de tazyikte bulunmuştur. Bu tazyikin mânevi bir tazyik olması yeter. Gece saat 2 de davet edilmiş olması, böyle bir tazyikin yapıldığının bâriz delilidir. Araştırma neticesinde her hangi bir açıklama yapılmamıştır. Yarın bu araştırmada, şu şu şu suç unsurları ele geçti, demiyecekleri ne malûmdur?

Sayın milletvekilleri; böyle bir olay olduktan sonra, yani Büyük Meclisin masuniyeti açıkça, pervasızca ihlâl edildikten sonra, Türkiye'de hiçbir vatandaş, hiçbir müessese artık teminat altında, emniyet altında, Anayasanın kendisine tanıdığı haklara sahibolarak rahat ve huzur içinde bulunamaz. (T. İ. P. sıralarından alkışlar) Yarın kişiler olarak veya siyasi teşekküller olarak veya dernekler olarak aynı tertip neticesinde suçlanmıyacağımızı katiyen bilemeyiz.

Sayın İçişleri Bakanı vazifeye başladığımız günlerde, öyle zannediyorum ki, bütün parti liderlerine hitaben yazılmış bir yazı gönderdiler. Ve dediler ki; «Parti liderlerinin emniyetini sağlamak için peşlerine memurlar koyduk. Bu memurlar parti liderlerini rahatsız etmeden takibedeceklerdir.» Ben haklı olarak ,şimdi endişe duyuyorum. Bu memurların bana suikast yapıp yapmıyacaklarını bilemem. (T. İ. P. sıralarından alkışlar) Çünkü bir İçişleri Bakanı Büyük Meclise bir suikastte bulunmuştur. (Muhalefet sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Sayın milletvekilleri, burada muhalefet ve iktidar olarak konuşmuyoruz. Burada Türk demokrasinin temeline oturtmak vazifesi ile söz söylüyoruz. Meclisin içine girdiği çıkmaza bir çıkış yolu bulmaya çalışıyoruz.

Sayın milletvekilleri, bu ortam içinde bir ay sonra Senato üyeleri için kısmî seçim yapılacaktır. Sayın İçişleri Bakanı, yani bu tertibi hazırlamış olan Muhterem Sükan, emniyet kuvvetlerinin başında kalırsa, bu seçimin güven içinde cereyan ettiğini kimse söyliyemez. Her halde, seçimden evvel bütün partiler mensuplarının endişe içinde kalmamaları tabiidir, zaruridir. Adalet Partisi iktidar grupu bu çıkmaza bir çö-

züm yolu bulmakla görevli olan birinci derecede sorumlu gruptur. Çünkü, onun muvafakati olmadan Meclisten her hangi bir karar çıkamaz. Türk demokrasisinin şu dönemde yaşaması herkesten evvel Adalet Partisinin elindedir. Adalet Partisi böyle bir İçişleri Bakanı ve o İçişleri Bakanını himaye etmiş olan Hükümetle yeni seçimlere gitmemelidir. Hükümetin sorumluluğu da, kanaatimizce ortadadır. Bugüne kadar İçişleri Bakanını suçlamamıştır Hükümet. Bu sebeple Hükümetin müşterek ortak sorumluluğu vardır. Bundan dolayı İçişleri Bakanını koruyan, sükûtu ile koruyan, hâdiseyi küçümsiyerek koruyan Hükümet topluca sorumludur. Bizim görüşümüz odur ki, bu Hükümet vazifesini büyük Meclise teslim etmelidir. (Sağ sıralardan alkışlar) ve yerine seçimlerden önce yeni bir Hükümet kurulmalıdır. Aksi takdirde demokrasimizin başına gelecek her türlü arzu edilmiyen neticenin sorumluluğu, herkesten önce Adalet Partisi Grupuna raci olacaktır.

Muhterem milletvekilleri, biz burada Anayasaya saygılı olmakla mükellefiz. Anayasaya dilimizin ucuyla saygılı olduğumuzu söylemek yetmez. Anayasaya gerçekten bağlı olduğumuzu fiillerimizle her gün ispat etmek durumundayız. Anayasa neyi emrediyorsa onu yapacağız. Kaldı ki, bu tecavüz olayı Anayasa hükümleriyle izah edilmek ve Anayasa dışı bir olay olarak tavsif edilmek durumundan da öte bir nitelik taşır. Yani bu, alelâde hüsnüniyet kaidelerine aykırı bir olaydır. Bu itibarla bizim görüşümüz, evvelâ enine boyuna bu olayın burada tartışılmasıdır. Düşmanca değil, iyi niyetle tartışılmasıdır. Suçlular meydana çıkmalıdır. Şimdiden de peşin bir hüküm vermiş olmak istemem. Ama suçluların hangi istikametten çıkacağı de belli olmuştur. Bu tartışmalar, bu genel görüşmeler neticesinde Hükümet istifa etmelidir ve bundan önc her halükârda Meclis tatile girmemelidir. Bu olay aydınlanmadan Meclisin tatile girmesinin karşısındayız. Hepinizi saygı ile selâmlarım. (Muhalefet sıralarından, alkışlar.)

BAŞKAN — Yeni Türkiye Partisi Grupu adına Sayın Alican, buyurunuz efendim.

Y. T. P. GRUPU BAŞKANI EKREM ALİCAN (Sakarya) — Muhterem arkadaşlarım 6 - 7 Mayıs gecesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılmış olan arama konusunda Yeni Türkiye Partisi Meclis Grupunun görüşlerini kısaca arz etmek isterim.

Sayın İçişleri Bakanının izahatını dinledik. Daha önce, bu konuda basına intikal etmiş olan haberleri de dikkatle takibettik. Bütün bu izahlar ve basına intikal etmiş olan haberlerden çıkardığımız sonuç, hâdisenin hukuk dışı yönünün hiçbir suretle tevile imkân bulunmadığı hususudur. Sayın İçişleri Bakanı kendisine intikal etmiş olan bir ihbar hâdisesini, Meclisin İdareci Üyesine sadece intikal ettirdiğinden bahsetmektedir. Yalnız, hâdisenin taşıdığı önem içerisinde bâzı unsurların izaha muhtacolduğunda şüphe yok. Bir defa bu ihbar hâdisesi gecenin saat 1,5 uğunda olmaktadır. Gecenin böyle geç saatlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında bir suç işlendiği yolunda bir ihbar konusu üzerinde karara varılırken, Hükümetin Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bir aramanın mahiyeti hakkında bâzı bilgilere, bâzı anlayışlara sahibolması gerekir. En basitinden bu saatte, velevki idareci üye marifetiyle Mecliste yapılacak bir aramanın - ne kadar gizli tutulursa tutulsun - ertesi gün Meclisçe bilineceğinin tabiî olduğunu kabul etmek lâzım. O halde, böyle bir arama usulü dairesinde, hukukî düzen içerisinde yapılması gereken bir husus olmak gerekir. Hükümetle, Meclis münasebetleri nasıl düzenlenecektir? Hükümetle, Meclis münasebetlerini düzenliyen hükümler İçtüzükte açıkça gösterilmiştir. Orada, muhatabolacak zat doğrudan doğruya Meclis Başkanıdır. Muhatabolacak makam Meclis Başkanlığı makamıdır.

Şimdi Sayın İçişleri Bakanı, sadece kendi partilerine mensubolan bir İdareci Üyeyi gecenin o saatinde Meclise davet ederek böyle bir ihbarda bulunurken, bütün bu gerçekleri, bütün bu hukukî esasları bir yana iterse, onun bu hareketinde bâzı mânalar aramak mecburiyetinde olduğumuzu ifade etmek zorundayım. (Muhalefet sıralarından bravo» sesleri, alkışlar)

Şimdi sevgili arkadaşlarım, en basit hikmeti Hükümetin icabı olarak, haydi Meclis Başkanlığı ile teması ihmal etmiş sayın, ama arkadaşımız düşünemez mi ki, Meclisin idareci üyeleri sadece benim partimden olan kişiler değildir, Meclisin diğer partilerinden de idareci üye-

ler vardır. Hepsini birlikte dâvet edeyim, haberi vereyim. Ben İçtüzüğü tetkik ettim. İdareci üyeler müşterek sorumluluk taşırlar, diye İçtüzükte bir hüküm mevcuttur. Bunu ihmal edeceksiniz, Meclis Reisi ile temas etme işini ihmal edeceksiniz, sadece kendi partisine mensup idareci üyeyi davet edeceksiniz ve gecenin hakikaten geç saatlerinde muhalif parti gruplarını da içerisine alan Mecliste bir arama yapacaksınız, daha sonra bu aramanın adına «tesbit» diyeceksiniz. Böyle tesbit olamaz. Bunun adı aramadır, bunun adı, icra marifetiyle Mecliste arama yapma hareketidir. Bu itibarla, İçişleri Bakanının bu tutumunu uygun karşılamaya imkân yoktur. Ve karma Meclisler Divanının verdiği kınama kararı gerçekten isabetli bir karardır. (Y. T. P. sıralarından alkışlar)

Aziz arkadaşlarım, biz Sayın İçişleri Bakanının bu hareketi yanında, Sayın İdareci Üye arkadaşımızın hareketini de aynı şekilde hukuk dışı bir hareket olarak mütalâa etmekteyiz. İçişleri Bakanı kendisine böyle bir müracaat yaptığı zaman; Meclisin İdareci Üyesine düşen vazife, Meclisin mânevi şahsiyetinin temsilciliğini hiçolmazsa yapmak suretiyle; «Benim yapacağım bir hareket yoktur» demesi, yahut da İçişleri Bakanına, kendi Bakanlığınca alınması gerekli tertibatı hatırlatıp durumu Meclis Başkanlığına iletmesi gerekirdi. İhbar yapılmış, bu ihbar hakkında hiçbir muamele yapılmamalı mıydı? Gecenin geç saatinde olsa dahi eğer Mecliste bir suç işlenmişse, elbet Hükümetin, suçun suçlularını bulmak yolunda gayret sarf etmesi icabederdi. Nasıl oludu O? Meclis Riyasetini haberdar ederdi, Meclisin içinden dışarıya yazı makinaları, teksir makinaları çıkmış. Eğer çıkmışsa böyle yazı makinaları, teksir makinaları Sayın Hükümetin elinde polisi vardır, dışarıda tertibat alırdı, kapılarda tertibat alırdı. Bu makinalar dışarıdan içeriye getirilirken pekâlâ kendisi dahi sabaha kadar hâdiseyi tesbit etmek imkânına sahip idi. Kaldı ki, Meclis Riyaseti ile temasa geçmek suretiyle Meclis içinde ve dışında gerekli tedbirleri almak da kendilerinin elinde idi. Bu itibarla, ne kadar meseleyi izaha, tevile çalışırsak çalışalım, bir hukuk dışı olayla karşı karşıya bulunduğumuz gerçeğini ortadan kaldıramayız. Biz bu hâdisede İçişleri Bakanlığının veya Bakan arkadaşımızın hareketini ya bilgisizlikle, yahut da hakikaten ileri derecede partizanlık ve lâûbalilik olarak mütalâa edebiliyoruz. (Muhalefet sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar) Ya odur, ya o. Bir İçişleri Bakanı, Meclisle nasıl temasa geçileceğini bilmesi gereken bir makamı işgal eden bir zattır. Bunu bilemiyorsa ve hakikaten bu hâdiseyi bu derece çetrefil bir hale getirmişse, bir ihbar hâdisesini bu derece komplike bir hale getirmişse, ileri derecede bilgisizlik içinde bulunan bir zat demektir. İyi niyetli olarak, böyle izah edebilirken hâdiseyi, iyi niyet olmadığı yolunda birtakım şüphelere, tereddütlere düşecek olursak, o zaman hâdiseyi cüretkârlık olarak tavsif etmek, lâubalilik olarak tavsif etmek, hattâ hâdiseyi ileri derecede partizanlık olarak da tavsif etmek mümkün olabilir. Bu itibarla aziz arkadaşlarım, hangi tarafından bakılacak olursa bakılsın, hâdise üzüntü ile karşılanacak, teessüfle karşılanacak bir hâdisedir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu çeşit hâdiselerin tekerrürünü önleyici tedbirleri almak Yüce Heyete düşen vazifedir.

Sayın Bölükbaşı'nın okuduğu bir vesika var. Fevkâlâde dikkate değer bir vesikadır. 36 yıl önce bir idareci üyenin, ileriyi ne derece düşündüğünü, memleket menfaatlerini ne derece düşündüğünü ve Meclisin hukukunu ne derece düşündüğünü açıkça ortaya çıkaran bir hâdise Onun için, Sayın Hükümetten ve sayın iktidar grupundan bu hâdisenin bize öğrettiği derse kulak vermelerini istirham ediyorum. Zaten, ben bu vesile ile içinde bulunduğumuz siyasi şartlara da kısaca temas etmek istemekte idim.

Sevgili arkadaşlarım, son günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde her gün tekerrür eden olaylar, Türkiye Büyük Millet Meclisi dışında her gün tekerrür eden olaylar dolayısiyle, hâdiselerin hangi safhaya geldiğine dikkatleri çekmekte fayda vardır. Muhalefet Lideri çıkıyor, «Eşkiyanın gece ne yapacağı bilinmez.» diyor. Dikkatleri çekerim. Bir grup tebliğ neşrediyor, tebliğinde; «Artık meşru müdafaa hakkımızı kullanmak hususunda gerekli tedbirleri alacağız» diyor. Yani, (silâhlanacağız) demek istiyor. Acaba Türk Parlâmentosunda, tek parti devrinde, çok parti devrinde hâdiseler bu derece ileri safhaya yönelmiş midir? Hele 1950 - 1960 devresinde, yani «siyasi mücadeleleri 27 Mayısa götüren devre» diye nitelendirdiğimiz o devreye dahi, Meclis içi çatışmalar bu derece

ileri bir mahiyet almış mı idi? Bunlar üzerinde hepimiz gerçekten çok dikkatle düşünmek ve bu olayların artık son bulması için hep birlikte gayret sarf etmek mecburiyetindeyiz. (Sağ sıralardan, «bravo» sesleri, alkışlar) Bu hâdiseler bu şekilde devam edecek olursa, acaba Meclis vazifelerini yapabilecek midir, Hükümet çalışabilecek midir, muhalefet vazifelerini yapabilecek midir? Topyekûn Meclis, biraz önce Sayın Başkanın da işaret ettiği gibi, aylardan beri seçim kanunu kavgaları ile meşgul olduğu için zaten 1966 yılında hiçbir şey yapılmamıştır. Ama her gün hâdiseler daha fazla tekâsüf etmekte, her gün hâdiseler daha çok içinden çıkılamıyacak bir hal almakta ve her gün Meclis mesaisi daha az verimli duruma girmektedir. İktidar, bilhassa iktidar Hükümeti Meclis içi ve Meclis dışı siyasi hayatın bu şekle girmesi karşısında bir beyanda bulunmaktadır. «Muhalefet beni çalıştırmıyor ki, iş yapayım» demektedir. Ve ben eminim ki, önümüzdeki kısmî Senato seçimlerinde de iktidar partisinin sloganı, seçim plâtformunda kullanacağı slogan, bu olacaktır. İktidar partisine bir hususu hatırlatmak isterim. Hükümet programında da hatırlattım, bütçe müzakerelerinde de hatırlattım. İktidarlar, muhalefetten şikâyet etmeyi âdet haline getirmemelidirler. İktidarlar, muvaffak olmak mecburiyetindedirler. İktidarlar, muhalefetten şikâyet etmek suretiyle, memleket işleri yürütülemedi, diyemezler. Gerekli tedbirleri almak zorunluğundadırlar. Seçim Kanununda, iktidar partisi mutlâk mir prestij mücadelesine girmiştir. Muhalefet, beyanatımda ifade ettim, muhalefet de aynı prestiji yürütmek kaygısı içinde çalışmaktadır. Ama iktidara düşen vazife, bu çözülmesi güç meselenin çözülmesi işini üzerine almak olmalıdır. Muhalefetin iktidara nazaran bir sorumluluk payı fazlası mevcuttur arkadaşlarım, bunu kabul edeceksiniz. Ben her zaman söyledim, hiçbir zaman söylemekten geri kalmadım. «1950 - 1960 mücadele devresinde, 27 Mayısı doğuran sebepler içerisinde muhalefetin de suçu vardır, iktidarın da suçu vardır» dedim. Bugün de kanaatim odur. Ama asıl suçlunun iktidar olduğunu da gözden uzak tutmıyacağız. Bugün muhalefetin de noksanı olabilir, iktidarın da noksanı olabilir. Ama iktidar, girilen bir çıkmazdan memleketi çıkarmak zorunluluğunu esas itibariyle omuzlarında taşıyan bir heyet demektir. İktidar, son seçim mücadelesinde açıkça ifade ediyorum; anamuhalefet partisine nazaran, daha az bağdaşır, anlaşılır vaziyete girmiştir. Açıkça teklif ettim; «bir araya gelelim partiler olarak, hal tarzını bulmak mümkündür, seçim kanununda» dedim. C. H. P. Genel Sekreteri açıkça cevap verdi, «mutabıkız» diye. İktidardan bir ses çıkmadı. Bu meseleyi bu derecede önemli bir hale getirip Türk siyasi hayatını bu çıkmazın içerisine sokmaktan hangimiz yararlanacağız, arkadaşlar, hiçbirimiz yararlanmıyacağız.

Şinasi Osma'nın çektiği telgrafta ifade ettiği gibi; bu memlekette yeni bir ihtilâl olursa, onun altında hepimiz ezilmeye mahkûmuz. Hepimiz bu meselelerin sorumlusu olacağız. O halde hep birlikte bir araya gelip neye bir çözüm yolu bulmak için gayret sarf etmeyiz?

Bu itibarla iktidardan istirham ediyorum, birinci şık olarak, muhalefeti sorumlu tutmaktan vazgeçsin. Meclis çalışamıyor, muhalefet beni çalıştırmıyor demekten vazgeçsin. Meseleleri inatla, ısrarla halletmek metodunu bir yana iterek karşılıklı görüşmeler ve andlaşmalar ile önemli, seçim kanunu, af kanunu gibi önemli meseleleri elbirliği ile çıkarma imkânı hazırlasın. (Sağdan, «bravo» sesleri, alkışlar) Onun dışında, asıl temele giden, Sayın Bölükbaşı'nın da temas ettikleri bir mesele var, aziz arkadaşlarım : Türk toplumunun muayyen, büyük rejim meselelerinde sosyal bakımdan, siyasi sistem bakımından, Anayasa bakımından, medenileşme dâvamız, yani Atatürk ilkeleri bakımından, din politikası, din eğitimi, lâisizm, vicdan hürriyeti gibi meselelerde, Anayasanın kabul ettiği konularda, bu memlekette iktidarla muhalefet arasında görüş birliği tesis edilmediği müddetçe, iki taraf arasında muazzam uçurum devam ettiği müddetçe, ne siyasi huzura ulaşmamıza, ne sosyal huzura ulaşmamıza imkân yoktur. Evvelâ iki taraflı tutumlardan vazgeçmek zorundayız. İktidar partisi maalesef bu konularda bir türlü istismarcı tutumlarından vazgeçememektedir. Karşı partiler istismarcılık yapmıyorlar mı? Karşı partiler de tabiatiyle iktidarın bu derece inatlı tutumları karşısında, onlar da kendilerine müsait zemini hazırlamak için, hareketlerini ona göre düzenlemekte ve binnetice iki taraf arasında, hani iktidar parti-

sinin sık sık tekrarladığı «asgari müştereklerde birleşme fikri» bir türlü bu memleketin siyasi hayatına yerleştirilememektedir.

Bir noktayı açıkça tesbit etmek zorundayız; Anayasa üzerinde, Anayasanın kabul ettiği prensipler üzerinde, Atatürk ilkeleri üzerinde, 27 Mayısın meşruiyeti fikri üzerinde, iktidar, Hükümet programında beyan ettiği esasları samimiyetle benimseyip, hareket hattını buna göre düzenlemediği müddetçe ne kadar istismar yaparsa yapsın, alacağı netice geçicidir, memlekete huzur sağlayıcı olamaz. (Muhalefet sıralarından alkışlar) Çatışmalar biraz da buradan doğmktadır. Bu çatışmalar işte bu çeşit reaksiyonları doğurmaktadır.

Sayın İnönü bazan sert hükümlere varır, hakikaten son hükmünü ben çok sert buldum. «Eşkiyanın gece ne yapacağı belli olmaz» hükmü çok sert. Sert ama iktidarlara düşen vazife de muhalefetin oyununa gelmemektir. (A. P. sıralarından alkışlar)

Geçen devre bizim parti grupunda, benimle birlikte vazife görmüş arkadaşlara devamlı surette bir noktayı telkin ederdim; C. H. P. nin muhalefeti çok sert olur, C. H. P. nin muhalefeti hakikaten iktidarlar için güç şartlarla karşılaşmayı her zaman gerektirir, onun için, C. H. P. nin karşısında iktidar olarak vazife göreceklerin çok serin kanlı olmaları lâzım, çok sabırlı olmaları lâzım ve bilhassa oyunlara karşı dikkatli olmaları lâzımdır derdim. (A. P. sıralarından «bravo» sesleri alkışlar).

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Ahlâklı olmaları lâzım.

TURHAN FEZİOĞLU (Kayseri) — Namuslu olsunlar yeter.

EKREM ALİCAN (Devamla) — Şimdi sevgili arkadaşlarım,

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkanım, bu mevzuda söz rica ediyorum.

Y.T.P. GRUPU ADINA EKREM ALİCAN (Devamla) — Sevgili arkadaşlarım, yepyeni bir tecrübe geçiriyoruz. Bu tecrübe devresinde Adalet Partisine yardımcı olmamız gerekir, diye seçimleri hemen takibeden günlerden itibaren politikamıza bir istikâmet verelim, dedim. Ama üzüntü ile ifade edeyim ki, Adalet Partisi Hükümetinin bu ters tutumları karşısında, yardımcı olmak fikrimizi tatbik imkânından dahi mahrum kalmak gibi bir durumla karşı karşıya geldik. Yapamıyoruz arkadaşlar yardımımızı. Ve bu tutumunuza devam ettiğiniz müddetçe sureti katiyede yardım yapamıyacağımızı da açıkca ifade ettim. Bu itibarla, artık Hükümet programınızda ifade ettiğiniz prensipleri samimî olarak benimsemek mecburiyetinde olduğunuzu idrâk etmeniz icabeder. Böyle bir yola iktidar Hükümeti girdiğigün meselelere çözüm yolu bulabilir. Ama, bugüne kadar ısrarla takibedilen yola devam edildiği takdirde, maalesef Türkiye'de siyasi huzuru bulmaya, iktisadi ve sosyal huzuru bulmaya imkân olamaz. Ve doğacak neticelerden de, genc benden önce bir arkadaşımın ifade ettiği gibi, sorumluluğun büyük payını iktidar grupu yüklenmek durumuna girer.

Şu halde görüşlerimizi özetleyivereyim. Hükümetin ihbar olayını Meclis idarecı üyesine intikal ettiriş şekli ve ondan sonra takibettiği hareket hattı, hukuka uygun bir hareket değildir. Hukuk dışı bir harekettir. Yeni Türkiye Partisi Meclis Grupu olarak Hükümeti, Hükümet üyesi İçişleri Bakanının bu tutumunu isabetsiz bulduk, teessüfe şayan bulduk. Ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin de bu tutum karşısında hukukunu korumak yönünden gerekli tedbirleri alması gerektiği kanaatindeyiz. Bunun için, bir genel görüşme açılır, bunun için bir istizah takriri verilir, hülâsa bu yönden yapılacak Meclis denetimi hareketlerini Y.T.P. desteklemek kararındadır.

Bunun dışında da memleketin gerek Meclis içi çalışmaları bakımından, gerekse Meclis dışı çalışmaları bakımından, içinde bulunduğu siyasi durumun hiç de içaçıcı olmadığı meydandadır. Bu konuda iktidar grupuna, iktidar Hükümetine düşen büyük vazife vardır. Biz o kanaatteyiz ki, iktidar grupu ve iktidar Hükümeti üzerine düzen vazifeyi yerine getirmek arzusu içine girdiği anda, bu memlekette partiler arası münasebetler daha normal şartlar içerisine rahatça girebilecektir. Bütün temennimiz, iktidar grupunun bu anlayışı göstermesidir.

Hepinizi saygiyle selâmlarım. (Sağ sıralardan, alkışlar).

BAŞKAN — Adalet Partisi Grupu adına Sayın Asal,

ADALET PARTİSİ GRUPU ADINA TALÂT ASAL (Zonguldak) — Sayın Başkan,

Büyük Meclisin çok muhterem üyeleri; Adalet Partisi Millet Meclisi Grupu o kanaattedir ki, sayın muhalefet partileri tarafından hâdise çok büyütülerek ve başka mânalar verilmek istenerek Türk Umumi Efkârına duyurulmak istenmiştir. Ve Sayın Alican müstesna, diğer muhalefet partilerinin çok muhterem liderleri aynı anlayış içerisinde Büyük Mecliste beyanda bulunmuşlardır.

Her hâdise mikroskobun altına konularak büyütülmek ve bundan birtakım siyasi neticeler ve tam seçim sathı mailine işlenebilecek temalar aranmak istenirse bulmak, elbette ki, mümkündür. O zaman da, işte bugün hemen hemen hepimizin şikâyetçi olduğumuz partiler arasındaki arzu etmediğimiz, temenni etmediğimiz, istemediğimiz münasebetler silsilesi içerisine girmiş bulunuruz. Biz bir vâkıayı evvelemirde tesbit etmek istiyoruz. Hâdiseyi bilâhara tahlil edeceğiz. Hâdisenin vukuunu hemen takiben, Parlâmentomuzun Başkanlık Divanları müştereken toplanmışlar ve mevzuun tahkikine karar vermişler, Anamuhalefet Partisinin Başkanvekillerinden...

MURAT ÖNER (Afyon Karahisar) — Meclisin.

TALÂT ASAL (Devamla) — Teşekkür ederim, Anamuhalefet Partisine mensup Millet Meclisinin Başkanvekili Sayın İsmail Arar arkadaşımızı da bu heyetin başkanlığına getirmişlerdir.

Hakikaten, iktidar ve muhalefet arasında bir çatışmaya müncer olmuş bulunan bu hâdisede, o tahkik heyetinin terkip tarzı göz önünde tutulursa bir ithamın, bir isnadın bizce mutlaka bir iftiranın muhatabı olarak gösterilen Adalet Partililer, o komisyonda ekseriyette değil, ekâlliyettedirler. Bununla şunu vaz'etmek istiyorum değerli arkadaşlarım; üzerinde muhalefet partilerinin her hangi bir itirazlarının vâridolmaması iktiza eden bir tahkikat komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon derhal vazifeye başlamıştır, alâkalıların ifadelerini, hattâ bugün almış ve tahkikata girişmiştir. Bu tahkikatın neticesini beklemeden hangi noktaya vâsıl olacağı iddia ve müdafaalardan veya daha doğru tabiri ile karşılıklı iddialardan hangisinin haklı bulunduğunun tesbiti bu komisyon marifeti ile mümkün iken, hâdiseyi Parlâmento dilimizde ender görülen, dışarıda tahrikî icabettirir mahiyette mütalâa ettiğimiz sözlerle bu kürsüye getirilmesini insafla bağdaştıramadığımızı samimiyetle ifade etmek isterim.

MURAT ÖNER (Afyon Karahisar) — Daha ne olsun?

ADALET PARTİSİ GRUPU ADINA TALÂT ASAL (Devamla) — Bu tahkikat raporunun neticesi alındıktan ve herşey su yüzüne çıktıktan sonra, meseleyi münakaşa etmek imkânına sahip bulunduğumuza nazaran «daha ne olsun» u ondan sonra düşünmek iktiza ederdi. Madem ki, mesele kürsüye getirilmiş, bir muhalefet partisi lideri - benden evvel konuşan değerli Alican hariç - diğerlerinin çok kesin, çok keskin hatlı, çok ithamkâr beyanları sevk etmiştir. Bu tahkikat komisyonu aksine bir neticeye vardığı takdirde, işte o zaman, burada konuşmuş bulunan arkadaşlarımızın ithamlarının ne derecede haksız olduğu ortaya çıkar ve mahcup vaziyete düşülmesini icabettirir.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir) — Vuku bulmuş bir hâdise var, o da ortada.

TALÂT ASAL (Devamla) — Bütün sataşmalarınızı yapın, susun, ondan sonra konuşmaya başlıyayım.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir) — Neyin var ki, sataşacak?

TALÂT ASAL (Devamla) — Ben senin yaşın kadar konuştum kardeşim.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Çok konuştuğundan Menderes'i de sen astırdın.

TALÂT ASAL (Devamla) — Bunlar lâf değil, bunlar söz değil. Bahsettiğiniz isim: benim meslekimdeki ehliyetsizliğinden dolayı ise, o takdirde sizlerin bugüne kadar yapmış bulunduğunuz ithamlar, mesnetsizdir. Ben ehliyetsizmişim ki, o hale düşürmüşüm. Binaenaleyh söylediğiniz sözün mânasını anlamalısınız. (A. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar).

Hâdiseyi mütemadiyen hukuk dışı, hukuk içi meseleler olarak hatip arkadaşlarımız mütalâa buyurdular. Binaenaleyh, şu olan vâkıayı mevcut hukuk kaideleri içerisinde bir defa hatırlatmaklığıma müsaade buyurmanızı rica edeceğim. Bir kere meselenin başlangıç noktasını ele alalım. Ne oluyor? İçişleri Bakanının

burada sevk eden beyanına göre, kendilerine bir ihbar vâkı oluyor bu ihbara göre (Sağdan «kim» sesi). Meclisten, Meclisin malı bulunan Devletimizin Türkiye Büyük Millet Meclisine tahsis etmiş bulunduğu ve bunun dışında bir başka yerde kullanılması kanunen mümkün olmıyan, kullanılması takdirinde Türk Ceza Kanununun tecrim ettiği bâzı emvâl, yani hâdisenin mihverini teşkil eden daktilo makinaları ve teksir makinalarının Meclisten dışarıya çıkarıldığı, yani Meclisin zilyedliğinden - hattâ bu hali ile zilyedlik mülkiyete karine teşkil ettiğine göre, - mülkiyetinden çıkarıldığı ihbar ediliyor. İhbarın - arkadaşların sözlerine cevap vermek istemiyorum, arkadaşlarımın reaksiyonlarına göre hukukî esası tesbit için söylüyorum. - İhbarın sebebi, illeti ne olursa olsun, önündeki hâdise, arkasındakine cevap vermiyecek değildir, bekleyiniz, önündeki hâdise T. B. M. M. nin zilyedliğinde bulunan, zilyedlik de mülkiyete karine teşkil ettiğine göre, mülkiyetinden çıkmış bulunan emvalin çıkarıldığı hususunda bir ihbar vâkı oluyor. (Sağdan, «kim yapmış,» sesi). O hale göre, bu hususu, yani vâkı suç ihbarı muvacehesinde yapılması gereken hareketi, madem ki, muhterem liderler hukuk dışı, hukuk için meselelerden bahsettiler, bu yapılan ihbarı hukukun içinde ve kanunlarımızın hükümleri içinde mütalâa etmek mecburiyeti vardır.

Açıyoruz, Türk Ceza Kanununun 235 nci maddesini. Türk Ceza Kanununun 235 nci maddesi «Memurlardan biri vazifesini yaptığı sırada, memuriyetine mütaallik olarak, re'sen takibat icrasını müstelzim bir suça vâkıf olup da, aidolduğu daireye haber vermekte ihmal ve terahi ederse» diyor ve arkasından cezanın miktarını tâyin ediyor. (C. H. P. sıralarından müdahaleler.) Konuşurken unuttuklarımı arkadaşlarım bu suretle hatırlatıyorlar, teşekkür ederim, ona da cevap vereyim.

Şu hale göre, işliyen hukuk nizamı içerisinde işletilen hüküm, Türk Ceza Kanununun 235 nci maddesidir. 235 nci maddenin tatbikatı yıllardır ortadadır. Şimdi oradan bir arkadaşım, bir merci tecavüzü hâdisesini ortaya koymak istiyorlar. (C. H. P. sıralarından, müdahaleler.) Efkârı umumiye önünde hesaplaşacağız beyefendiler; 5 Haziran geliyor.

NAZMİ OĞUZ (Mardin) — Senin dediğin mahalle kahvesinde olur...

A. P. GRUPU ADINA TALÂT ASAL (Devamla) — İçtüzüğün 206 ncı maddesini şüphesiz arkadaşlarım hatırlıyacaklardır ve bendeniz her gün tatbik eden insanlar olduğumuz cihetle, bunu okumaktan dahi, okumayı dahi arkadaşlarımın bilgilerine bir taan telâkki ediyorum. Ne diyor 206 ncı madde? Muhafazayı kimin uhdesine veriyor? 206 ncı madde, muhafaza vazifesini, İdare Âmirlerinin üzerine veriyor. (C. H. P. sıralarından, müdahaleler.)

BAŞKAN — Müdahale etmeyin arkadaşlar.

TALÂT ASAL (Devamla) — 206 ncı maddenin tatbiki hâdisesiyle karşı karşıya bulunulmaktadır. Hukukumuzda muhafaza, tesbit, arama, lâalettayin elfazdan değildir. Bunlar hukukumuz içerisinde tarifini bulmuştur. Muhafaza ile görevli bulunan İdare Âmirine vaziyet ihbar ediliyor. İşte sevgili arkadaşlarım, Hükümetin tasarrufiyle Meclisle yapılan davranış arasındaki münasebeti bu noktada kesmek zorunluğu vardır. (Sağdan, «Belli değil, tahkikat gösterecek.» sesi.) İdare Âmirine, «Sen git derhal Meclisi ara.» (Sağdan, «Meclis Başkanı ne oldu?» sesleri.) Meclisle aramayı anlatacağım, Meclisle arama yap diye bir talimat verilmiş bulunduğu sabit değildir. Yalnız ihbar keyfiyeti İdare Âmirine vâkı olmuştur. İdare Âmirinin ondan sonraki tasarrufu tamamiyle Meclisi, Parlâmentoyu alâkadar eden bir keyfiyettir. Mesele üzerinde insafın hudutları içerisinde durmaya mecburuz. Müsaade ederseniz bir misal vereceğim ve muhterem milletvekillerinin tahkik etmeleri istirhamında bulunacağım. Meclisin, arandı denilen odalarına kapı kilitleri kırılmak suretiyle mi girilmiştir? (Muhalefet sıralarından, gülüşmeler) Bir defa daha gülmenizi temin etmek için söyliyeyim, Meclisin kapılarına maymuncuk uydurulmak suretiyle mi girilmiştir?

MUSTAFA UYAR (İzmir) — İkinci anahtarla...

TALÂT ASAL (Devamla) — Evet, ikinci anahtar, diyor arkadaşım. Meclisle, polis memurlarının ellerinde, hademelerin ellerinde her grupa ait odaların anahtarları vardır. İkinci anahtarları vardır. Ve her grupun... (Karşılıklı lâf atmalar.)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, lûtfen müzakereleri takibedelim efendim.

TALÂT ASAL (Devamla) — Ve grup odalarına Meclisin dağılmasından, grupların dağılmasından sonra girildiği, eskiden beri girildiği bir vakıadır.

Şimdi, arama, gece yarısı gibi, sözler söyleniyor. Şu hale göre, madem ki, hukuk içi ve hukuk dışı meseleyi mütalâa ediyoruz, arama nedir? Yani hukukumuz aramayı tarif etmiş midir? Hukukumuzda bir arama müessesesi var mıdır ve bunun tarifi nedir? O hale göre bunu bulmak lâzımgelir. (C. H. P. sırasından, anlaşılmıyan bir müdahale.) Aman beyefendi; o kadar çok konuştunuz ki, lideriniz bile sizin oturduğunuz yerden konuştuğunuz kadar konuşmadı.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, konuşmaları takibedelim. Her grupa, hâdiseyle ilgili görüşlerini bildirmek üzere söz verdim. Sizin görüşünüz başka olabilir.

TALÂT ASAL (Devamla) — Yani, siz oradan sataşmada bulunursanız benim fikrî ıttıratımı ortadan kaldıracağınıza mı kaanisiniz? Yok. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Efendim müzakereleri lûtfen takibedelim.

Sayın Asal devam ediniz, efendim.

TALÂT ASAL (Devamla) — O hale göre, şu arama, arama denilen hali hukukumuzdaki noktası ile tesbit edelim. Nereden tesbit edelim? Türk Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun....

HÜDAİ ORAL (Denizli) — 94 ncü maddesi.

TALÂT ASAL (Devamla) — Yanıldınız beyefendi, o 86 ncı maddesidir. «Tahkikat için sübut vasıtalarından olmak üzere faydalı görülen eşya muhafaza veya başka bir suretle emniyet altına alınır»... Demek ki, emniyet altına alma hali vardır. Bir fiile, arama, denebilmesi için, aranılan şeyin, yani kendi lisanımızda kullandığımız şey mânasında değil, eşya mânasındaki şeyin, emniyet altına alınması iktiza eder. Emniyet altına alınmazsa o fiil, arama fiili değildir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 86 ncı maddesindeki sarahat bunu âmirdir. O hale göre gelelim, ne yapılmış? Falan grupa teslim ve tevdi edilmiş bulunan, hukuktaki mânasiyle, tevdi edilmiş bulunan. (Sağdan, «Sana o dersi verende kabahat» sesi) Ben size dersi vermesini bilirim ama çok zamansız. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Arkadaşlar, lûtfen müzakere intizamını bozmıyalım. Sayın Asal, siz de lûtfen devam ediniz efendim.

TALÂT ASAL (Devamla) — Efendim, imkân veriyorlar.

BAŞKAN — Evet, Mecliste bu türlü haller çok olmuştur. Umumiyetle hatipler sataşmadan şikâyet etmişlerdir.

. Arkadaşlarım, lûtfen hatibe müdahale etmeyiniz.

TALÂT ASAL (Devamla) — Emniyet altına alma hali hâdisemizde var mıdır?

Sevgili arkadaşlarım, kapı açılmış; burada şu teksir makinası var mı, yok mu? Var mı, yok mu? Şu daktilo makinası var mı yok mu?

YUNUS KOÇAK (Konya) — Kapı saat kaçta açılmış?

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar dört grupun konuşması bittikten sonra yapılan bir konuşmadır, çok rica ederim, lûtfen dinleyiniz.

TALÂT ASAL (Devamla) — Var mıdır, yok mudur, denilmiş, yani eşyanın bir mânada, eski tâbirle «Tâdadı yapılmıştır» ihbar mevzuu olan eşyanın tâdadı yapılmıştır. «Dolap açıldı, evrak arandı» diyor bir arkadaşım. Eğer dolap açılmış ise, eğer evrak aranmış ise, yani şu tesbit ettiğimiz hukukî kayıtlar içerisinde, daktilo ve teksir makinalarından her hangi birine el sürülmüş ise arama değil, el sürülmüşse, eğer bunlara toz kondurulmuşsa, eğer masaların üzerinde bulunan bir kalemin yeri değiştirilmişse ve bu hal sâbit olursa sizin itham ettiklerinizi önce Adalet Partisi Grupu itham edecektir sevgili arkadaşlarım. (A. P. sıralarından, «Bravo sesleri» alkışlar.)

Ama tarih huzurunda, ama Türk efkârı huzurunda bunun aksi sabit olursa; işte o zaman, sadece bir siyasi teşekkül olarak biz sizleri kınamıyacağız, itham etmiyeceğiz, fakat bir defa daha böyle istismar yollarına tevessül etmemeniz istirhamında bulunacağız. İkimizin arasındaki anlayış farkının bu olduğunu kabul buyurunuz.

RIZA KUAS (Ankara) — Arama yapılırken siz de beraberdiniz galiba?

TALÂT ASAL (Devamla) — Zatıâliniz beraber miydiniz?

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Siz?

TALÂT ASAL (Devamla) — 36 sene evvelki bir hâdiseyi muhalefet partisi liderlerin-

den bir sayın arkadaşımız buraya getirdi. O hâdisedeki hukukî bünyeyle, bu hâdisedeki hukukî bünye birbirinden tamamen ayrıdır. Öyle bir hâdisenin vukuu halinde yapılması iktiza eden muamele budur. Meclis içinde bir sirkat fiilinin, Devlete ait bir malın çalındığı ihbarı vâki olduğu zaman, o ihbarı değerlendirmek ve sirkat fiilinin önüne geçmek her vatandaşın vazifesidir, sevgili arkadaşlarım. Yalnız Dahiliye Vekilinin, yalnız İdare Âmirinin değil.

Şu hale göre, hukukî durum bu olduğuna nazaran, çok muhterem muhalefet partilerinin, tahkikatın neticesini almadan suç ihsas etme, suç isnadetme gayretleri içerisine girmemelerini temenni ederdik.

LEBİT YURDOĞLU (İzmir) — Meclis Divanı da dâhil mi?

TALÂT ASAL (Devamla) — Meclis Divanının almış bulunduğu kararın münakaşasını elbette ki, yapmak mümkündür. Biz bu münakaşayı yapmak istemiyoruz. Çünkü bu, bu kararın kabili münakaşa olmadığından dolayı değil, muhterem Divana grup olarak mevcut bulunan saygımızdan dolayıdır.

Bir siyasi parti lideri, «Muhasebeler millet huzurunda yapılır» buyurdular. Bu mütalâaya Adalet Partisi Millet Meclisi Grupu olarak büyük bir gönülle iştirak ediyoruz. Hakikaten, iktidarlar ve muhalefetler davranışlarının, icralarının, muhasebelerini, demokratik sistemlerde millet huzurunda yaparlar. Millet, bu yapılan muhasebeye göre bir karar verir. Bir rakam çıkartır. Marifet bunu söylemek değil, milletin muhasebe sonunda vermiş olduğu karara tahammül gösterebilmek, rıza gösterebilmek, saygı gösterebilmektir. (A. P. sıralarından alkışlar)

Hem milletin huzuruna çıkacaksınız, onun büyüklüğünden, onun sağ duyusundan, onun iradesinin kemalinden bahsedeceksiniz, sonra millet hükmünü verecek, Meclise geleceksiniz, milletin vermiş olduğu karardan dolayı milleti kınamakta ısrar edeceksiniz ve «millî irade prensibine inanamazsınız, dayanamazsınız» diyeceksiniz. (Muhalefet sıralarından şiddetli gürültüler, müdahaleler)... Olmaz böyle şey arkadaşlar... (A. P. sıralarından alkışlar).

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Milleti değil, milleti aldatanları kınıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Asal... (Bir dakika efendim. (C. H. P. sıralarından şiddetli gürültüler, sözünü geri alsın sesleri)

Efendim, lûtfen susun. Sayın Asal...

İHSAN KABADAYI (Konya) — Susması mı kaldı bunun (gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Kabadayı, lûtfen müdahale etmeyin.

Sayın Asal, bu, «milleti kınamak» sözünü umumi olarak mı söylediniz, yoksa belirli bir kimseyi mi, neyi kasdettiniz? Lûtfen buna vuzuh veriniz.

A. P. GRUPU ADINA TALÂT ASAL (Devamla) — Arz edeyim efendim.

Sözümü bitirmeme müsaade buyursalardı sevgili arkadaşlarım, söyliyecektim. Sözlerimin, şu son sözlerimin biraz evvelinde. (C. H. P. sıralarından müdahaleler, gürültüler) biraz evvelinde... (C. H. P. sıralarından gürültüler).

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, lûtfen yerlerinizden müdahale etmeyin. (Orta sıralardan gürültüler)

Evet Sayın Asal, devam edin efendim.

TALÂT ASAL (Devamla) — Biraz evvel arkadaşlarımın tahammülsüzlükle karşılamış bulundukları sözlerimden evvel sarf etmiş bulunduğum bir söz üzerine ismini bilemediğim şu sıraların arkasında oturan bir arkadaşım «kahvelerde değil» dedi.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — O yarım saat evvel söylendi.

TALÂT ASAL (Devamla) — Peki Beyefendi, yarım saat evvel söylensin, bendeniz de geç idrâk edip yarım saat sonra cevap verdim. «Kahvelerde değil», dedi. Biz milletin bir kısmının kahvelerde, bir kısmının kâşanelerde olduğu inancında değiliz. Sözlerim bu mânadadır. (T. İ. P. sıralarından, «yaşşa aslan», sesleri) Şurasını memnuniyetle kaydetmek isteriz ki, bir itham, bir isnat çemberinin içinde de olsa, Büyük Meclisin itibarı üzerinde muhterem muhalefet partisi grupları büyük bir hassasiyet göstermişlerdir. Biz, hassasiyetin bu tarzı ile, gösterilen hassasiyetle beraberiz. Ancak, dünün iktidarını teşkil eden siyasi teşekkülün, siyasi partilerin, yani Anayasamıza göre, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları olan siyasi partilerin taşlandığı, senatörlerin, hattâ Sayın İnönü yaşındaki senatörlerin Kızılay Meydanında dövüldüğü zamanda da aynı hassasiyeti gös-

termelerini isterdik. (A. P. sıralarından alkışlar, bravo sesleri)

Seçim Kanunu üzerinde, elbetteki zamanı ve sırası geldiği zaman, parlâmento kürsüsünden grupumuzun fikirlerini arz ve izah edeceğiz. Yalnız, burada bir başka liderin «Maksadınız Seçim Kanununu değiştirmek değil, Seçim Kanunundan sonra da Anayasayı değiştirmektir» şeklinde ortaya atmış bulunduğu iddiayı şiddetle reddederiz. (Adalet Partisi sıralarından alkışlar) Bunu, aklın, mantığın süzgecinden geçirmek lâzımgelir. Her şeyden evvel bunu söylememek için hesap bilmek iktiza eder. En basit âmali erbaa ile bu halin mümkün olamıyacağını, Türkiye var olduğu müddetçe mümkün olmıyacağını kabulde zaruret vardır. Cumhuriyet Senatosunun terkip tarzı, Tabiî Senatörler Grupunun, Kontenjan Senatörleri Grupunun sayılarını nazarı itibara almak ve sadece bir bakkal hesabı yapmak bile bu halin Türkiye'de mümkün olmıyacağına karar vermek için kâfi ve vazifedir, arkadaşlarım. Bu bir hesap meselesidir, hesap ortadadır. Ama Adalet Partisi Anayasamıza, Anayasa nizamına gönülden bağlıdır, saygılıdır ve Anayasanın değiştirilmesi istikametinde ileriye sürülen ithamları şiddetle kendilerini kasdederek söylemiyorum, Parlâmento elfâzı içerisinde olmamakla beraber, dışarda söylenenlere cevap olsun için ifade ediyorum - yalnız şiddetle değil, nefretle de reddederiz. (A. P. sıralarından alkışlar)

Biz, Devlet nizamı içerisinde hiçbir kimsenin bizimle, hiçbir müessesenin bizimle beraber olması istikametinde bir gayret sarf eden insanlar değiliz, olmamak kararındayız. Biz, demokratik nizam içerisinde, demokratik nizamın temelini teşkil eden müesseselerin tarafsız olmasına ve demokratik nizamın temelini teşkil eden müesseselere gölge düşürülmemesini istiyoruz. arzu ediyoruz. Bu itibarladır ki, burada konuşan bir liderin «şu sizden bu bizden, propagandasını yapıyorsunuz» sözleri, ancak ve ancak kendilerinin, tarafsızlık esasını bir başka istikamete sevk etmek gayreti olarak nitelenebilir. Biz Adalet Partisi olarak, yalnız halktan yanayız, millî iradeye istinadediyoruz ve halkın iradesine saygı gösteriyoruz. (A. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar) Halkın iradesine gönülden bağlı, varlığını milletin iradesinden alan ve onun yegâne tecelligâhı olan büyük Parlâmentomuzun itibarına, haysiyetine gölge düşürmemek Adalet Partisinin en kutsal vazifesidir. Saygılarımızı sunarım. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, gündeme geçiyoruz. Bu arada gündemin sunuşlar kısmında...

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — C. K. M. P. Grupu adına söz istemiştim, odamız aranmıştı, Büyük Mecliste odamız vardı?

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu konudaki müzakere bitmiş, gündem dışı konuşmalar bu şekilde tamamlandı.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan, söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Efendim birçok arkadaşımız söz istiyor. O kadar çok arkadaşlarımız ki, bu arada bir tane bu konu ile ilgili bir gensoru, iki tane de genel görüşme isteği vardır, muhterem arkadaşlarım. Bu mevzuu bu kadar uzun uzun görüşme arzusu, gensoru veya genel görüşme önergelerinin kabulü ile geniş bir imkân bulacaktır. Rahat rahat konuşulabilir. Bütün mesele bu.

ZÜHTÜ PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan, bana sataşma olmuştur, isminden bahsedilmiştir, söz istiyorum.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Efendim, seçimlere girmiş bir parti adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Özdağ, grup sahibisiniz, fakat Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında grupu sahibisiniz. Şu anda Millet Meclisi müzakereleri cereyan ediyor. Çok rica ederim, konuşmak istiyenler çok, o zaman önümüze gelen genel görüşme takririni kabul ederseniz, istediğiniz kadar görüşme imkânını bulmuş olursunuz.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan, grup odamızın arandığını ifade edeceğim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, esasen şu konuşmalar sırasında birçok yerlerin arandığı da ifade edilmiştir. Bu aranmanın mahdut makinaları arama şeklinde olduğu hususu da ifade edilmiştir. Biz de Başkanlık olarak, bunun hudut ve şümulünün ne olduğunu tahkik etmek için bir heyet kurmuş vaziyetteyiz. Mesele aydınlanacaktır.

ZÜHTÜ PEHLİVANLI (Ankara) — Sayın Başkan bana tarizde bulunulmuştur. Müsaade ederseniz bunlara cevap vermek isterim.

BAŞKAN — Sayın Pehlivanlı, ifade edeyim efendim. Muhterem arkadaşlarım, konuşan bir çok hatip arkadaşlar karşılıklı olarak, acı tatlı birbirlerimize birçok sözler söyledik. Çok rica ediyorum söylenen sözler üzerinde düşünmek fırsatını bulmamız da lâzımdır.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Sayın Başkan Meclisin oyuna sunmanızı rica ediyorum.

BAŞKAN — Gündem dışı konuşmalarda söz isteği Meclisin oyuna sunulur diye, bir usul yoktur efendim. Efendim gündemin...

ZÜHTÜ PEHLİVANLI (Ankara) — Müsaade ederseniz Sayın Başkanım, başkalarının birbirlerini târizi beni ilgilendirmez. Bana sataşılmıştır, İçtüzük hükmüne göre söz istiyorum.

BAŞKAN — Bunları söylemek imkânını bulacaksınız Sayın Pehlivanlı.

2. — Genelkurmay Başkanının görev ve yetkileri hakkındaki kanun tasarısının geri gönderilmesine dair Başbakanlık tezkeresi. (3/366)

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

28 . 4 . 1966 tarihli ve 71-1/2441 sayılı yazımızla sunulmuş bulunan «Genelkurmay Başkanının görev ve yetkileri hakkında kanun tasarısı» nın geri gönderilmesine müsaade buyurulmasını rica ederim.

Başbakan
Süleyman Demirel

BAŞKAN — Komisyondadır, geriverilmiştir.

3. — C. H. P. Millet Meclisi Grupu Başkanı Malatya Milletvekili İsmet İnönü ve 92 arkadaşının, Mecliste yapılan araştırma olayı sebebiyle İçişleri Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/37)

BAŞKAN — Önerge iki kısımdan ibarettir. Birinci kısmını okutacağım. İkinci kısmı, olağanüstü toplantıya aittir, o kısmı okutmıyacağım.

Millet Meclisi Başkanlığına

İçişleri Bakanı Faruk Sükan, Cumhuriyet Senatosu İdare Âmiri Hilmi Onat ve Millet Meclisi İdare Âmiri Zühtü Pehlivanlı aracılığiyle giriştiği bir tertip ile Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında bâzı gruplara ve yasama Meclislerinin bâzı başkanvekillerine ayrılmış odalarda, Anayasanın 85 nci maddesi, kanun ve içtüzükler hükümlerine tamamiyle aykırı bir arama yaptırmıştır.

İçişleri Bakanının, bu davranışiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin emniyet ve teminat içinde çalışması amaciyle konulmuş Anayasa kurallarını ihlâl etmiş olduğu meydandadır.

İçişleri Bakanının bu Anayasa dışı tecavüzünün kendisinin siyasi sorumluluğunu gerektireceği şüphesizdir.

Bu itibarla:

İçişleri Bakanı Faruk Sükan aleyhinde bir gensoru açılmasını arz ve talebederiz.

C. H. P. Millet Meclisi
Grupu adına
C. H. P. Millet Meclisi
Grupu Başkanı
Malatya Milletvekili
İsmet İnönü
ve
92 arkadaşı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

4. — M. P. Grupu Başkanı Ankara Milletvekili Osman Bölükbaşı'nın, Parlâmento üyelerine vâkı tecavüzler ve 6 - 7 Mayıs 1966 gecesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan araştırma olayı hakkında bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/20)

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Parlâmento üyelerine vâkı tecavüzler ve 6 - 7 Mayıs 1966 gecesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin usulsüz olarak yetkisiz kimseler tarafından aranması veya basılması olayı hakkında bir genel görüşme açılmasını Anayasanın 88 nci maddesi uyarınca arz ve talebederim.

M. P. Grup Başkanı
Ankara Milletvekili
Osman Bölükbaşı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

5. — İstanbul Milletvekili Ahmet Tahtakılıç'ın, 6 - 7 Mayıs 1966 gecesi Mecliste yapılan arama olayı hakkında bir genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/21)

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 6 - 7 Mayıs gecesi Mecliste yapılan arama olayı hakkında yalnız grup başkanlarına söz verilmesi kâfi değildir. Yolunda müzakereler yapılması ancak bir genel görüşme açılmasiyle mümkündür.

Teklif ve rica ederim.

Saygılarımla.

İstanbul Milletvekili
Ahmet Tahtakılıç

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

6. — Senato seçimleri dolayısiyle Meclisin bir aylık tatile girmesine dair Başkanlık Divanı sunuşu.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar; Senato kısmî seçimleri dolayısiyle, bundan evvelki Senato kısmî seçimleri dolayısiyle olduğu gibi, tatile girilmesi hususu Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanı ile Millet Meclisi Başkanlık Divanının 6 Mayıs Cumartesi günü saat 11 de yaptıkları müşterek toplantıda görüşülmüş ve 10 Mayıs Salı gününden itibaren 10 Haziran Salı gününe kadar bu münasebetle tatile girilmesi hususu kararlaştırılmıştır.

Bu Başkanlık Divanı görüşünün oyunuza sunulmasından evvel bu konu ile ilgili Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Kırca söz istemiştir.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Efendim, yerimi Sayın Feyzioğlu'na bırakıyorum.

BAŞKAN — Peki efendim, buyurun Sayın Feyzioğlu, aleyhte.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Sayın arkadaşlarım; Millet Meclisinin tatile sevk edilmesi hakkında dinlemiş olduğumuz sunuş üzerinde Grupumuz görüşlerini arz edeceğim.

Millet Meclisi eğer bugün cereyan eden müzakerelere sahne olması idi, eğer Millet Meclisi binası, bir gece yarısı her türlü hukuk, her türlü Anayasa ve Tüzük hükümleri dışında İçişleri Bakanının başaktörlüğünü yaptığı bir tertiple aranmamış olsaydı belki Meclis kalb huzuru içinde tatile gidebilir ve Senato seçimleri için her birimiz kendimize düşen görevi yapabilirdik. Ama, bugün bu Meclisi meşgul etmiş olan vahîm ve siyasi tarihimizde eşi görülmemiş olayın muhasebesini tam olarak yapılmadıkça Meclisin görev başında kalması gerektiği inancındayız.

Değerli arkadaşlarım; ne müzakerelerden, ne bizzat kendi partilerine mensup üyelerin katıldığı bir Başkanlık Divanının, Senato Başkanı ve Meclis Başkanı dâhil olmak üzere, oy birliğiyle denebilecek tarzda verdiği kınama kararından zerrece ders almamış görünen bir İçişleri Bakanı bu kürsüde kendisini savunacak ve özür dileyecek yerde «Hem suçlu, hem güçlü sözüne» uygun tarzda konuşarak Meclis Başkanlığını itham etmek yoluna gitmiştir.

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu, yeni konuşmaları, davet edici bir üslûp içinde konuşmamanızı rica ederim.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Sayın Başkanım, bu Meclisin niçin tatile gidemiyeceğini bu şartlar altında arz etmek istiyorum. İntibaha gelmiş, ders almış görünmüyorlar. Şu halde, mutlaka İçişleri Bakanının yaptığı tecavüzün hesabını vermesi için Meclisin görev başında kalması lâzımdır. Son derecede sıkıntılı, inançsız yapıldığı için, sıkıntılı yapılan bir savunma ile bu işin gerçeği örtülemez. Meclis tatile gitmemelidir ki, kurulmuş olan Tahkik Komisyonu burada bir suç tesbiti için adlî bir faaliyet mi yapılmak istenmiştir, yoksa ifade edilmek istendiği gibi, bir levazım ameliyesi yeva ayniyat kontrolu mu yapılmak istenmiştir, bu noktayı aydınlığa kavuşturmak imkânı olsun. Yapılmış olan şey ne bir aramadır, usulü dairesinde bir aramadır, kanuna uygun bir aramadır, ne de yapılmış olan şey, kanuna ve usulüne uygun bir ayniyat tesbitidir. Yapılmış olan şey, düpedüz Meclisin dokunulmazlığına, hiçbir hukuk tarifesine sığmıyan şekilde tecavüzdür. Ayniyat kontrolu, mer'i mevzuata göre bir ayniyatı tesellüm etmiş olan, imza mukabilinde teslim almış olan memurlar huzurunda yapılır. Ayniyat kontrolu gece yarısı yapılmaz. Eğer memurlardan şüphe ediyorsanız..

BAŞKAN — Esasa girmeyin Sayın Feyzioğlu. Tatile girmezsek bu işler yapılacak, yani tatile niçin gitmiyeceğiz bunu anlatınız efendim.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) Yani bu gerçeklerin aydınlanmasından ve suyu tersine akıtmıya çalışan sıkıntılı müdafaadan sonra gerçeklerin söylenmesinden görüyorum ki, iktidar grupu memnun olmuyor.

MEHMET İSMET ANGI (Eskişehir) — Yalan söylüyorsun.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Fakat gerçek budur. (C. H. P. sıralarından, «Bravo» sesleri, alkışlar.) İçişleri Bakanı gazetecilere, Zühtü Pehlivan'lı ile konuştuğunu dahi gizliyerek yalan söyliyerek demeç verdiği zaman bunu söylemeniz lâzımdı. Ona söyleyin yalan söylüyorsun diye ona. (C. H. P. sıralarından, alkışlar) Vesikalara dokunulmuş mudur, dokunulmamış mıdır, bunu öğrenmeden nereye gidiyorsunuz? (A. P. sıralarından bir ses : «Tahkik Komisyonu kuruldu») Tahkik Komisyonu, neticeyi alıncıya kadar çalışalım. Hakikat meydana çıksın, diyoruz. (A. P. sıralarından gürültüler ve «Ne zaman sıra gelecek» sesleri.)

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu bir dakika, muhterem arkadaşlarım; yüz gün müzakere etmek bir gün münakaşa ve kavga etmekten evlâdır. Çok rica ederim, birbirimizi sükûnetle dinliyelim. Müzakere ederek netice almaya güciyeten bir Meclis olduğumuzu herkese isbat etmek mecburiyetindeyiz.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bu Meclis sükûnetle, tarihimizde eşi görülmemiş bir tecavüzün hesabını görmeli. Burada savunma yapılıyor. Deniyor ki, maymuncuk mu uydurulmuş? Bir İçişleri Bakanının siyasi sorumluluğunun tesbiti ve istifa etmesi için maymuncuk mu uydurması gerekirdi, arkadaşlarım? Buraya kadar mı bu Mecliste müdafaada bulunacaktı. Buraya kadar gitmeye lüzum var mıdır? (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu cevap mahiyetinde oluyor, müzakere devam ediyor. Rica ederim. Size tatil dolayısiyle, Riyaset Divanının görüşünün aleyhinde söz verdim. Lûtfen konuşmanızı buna inhisar ettiriniz efendim .

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Ben de bunu arz etmeye çalışıyorum. Sayın Başkanım, gidilemez, bu anlayışla tatile gidilemez. Çünkü ne iktidar grupunda, ne omuzları bu yükü taşıyamıyacağı halde, İçişleri Bakanının günahını omuzlarına yüklenmeye çalışan Başbakanın beyanlarında en küçük bir ders alma işareti görmüyoruz. Buraya hâdisenin başaktörü çıkıyor; bizzat Başkanlık Divanını, siyasi ahlâktan mahrum olmakla itham eden tecavüzkâr bir lisanla, «Siyasi ahlâk sahipleri peşin hüküm veremez», diye ithamda bulunuyor. İntibaha gelmemiş. Beyanları ve yazıları tertipli olmakla itham ediyor. Evet ortada bir tertip var. Ama bu tertip İçişleri Bakanının, gece yarısı yaptığı tertiptir. Gece yarısı tertipçisi bizzat Sükan'dır. Kimseye tertipçi demeye hakkı yoktur. Bizzat tertipçi Bakanın kendisidir. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu, siz bu konuşmalarınızın bir tatil takririnin görüşülmesi aleyhinde olduğu kanaatinde misiniz?

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Evet, efendim.

BAŞKAN — Çok rica ederim, mevzua dönüyorsunuz, daha evvel yapılmış olan konuşmalara cevap vermeyi bu vesile ile bulmuş oluyorsunuz.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Mecburum.

BAŞKAN — Bu, şekilde hareket etmeyiniz. Çünkü, biz size sadece tatil takririnin aleyhinde konuşmak üzere söz verdik.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Efendim, müsaade buyurunuz, Sayın Başkanım, bir noktada anlaşalım. Ben diyorum ki; Başkanlık Divanının İçişleri Bakanını tarihimizde görülmemiş bir şekilde takbih etmesi hâdisesi ve İçişleri Bakanının da bu takbihi daha ağır bir sözle, dünkü radyoda verilen demeci ve bugünkü konuşmasiyle iade etmesi karşısında; ben bu Meclisin bir üyesi ve bu Grupun Sözcüsü olarak, «Acaba takbih edilmesi gereken davranışın sahibi kimdir, tertibi yapan Başkanlık Divanı mıdır, yoksa tertip sahibi Sükan mıdır; bu noktalar aydınlanmadan Meclis tatile gidemez» diyorum. Tatile niçin gidemiyeceğimizin gerekçesini arz ediyorum. (C. H .P. sıralarından, «bravo» sesleri, alkışlar)

NEVZAT ŞENER (Amasya) — Nezaman sıra gelecek, gündemi doldurdunuz.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Sayın arkadaşlarım, bir başka nokta vardır. Bu Meclis bir kaç gün daha çalışmak suretiyle, gündemin en başında bulunan, 27 Mayısa yönelmiş tecavüzlerle ilgili gensoru önergemizi konuşmalıdır. 27 Mayısa sövmenin başlıca siyasi yatırım mevzuu haline getirildiği, Adalet Partisini tutan organların sabahtan akşama kadar bu Meclisin meşru temelini teşkil eden 27 Mayıs devrimine ağza alınmıyacak sözlerle sövmeye devam ettikleri bir devirde biz bu sövmeler üzerine himaye kanadını geren böylesine sorumsuz bir Hükümete memleketin kaderini teslim edip tatile giremeyiz.

Hükümet bunun da hesabını vermelidir. (Adalet Partisi sıralarından gürültüler)

Üçüncüsü, memleketin beklediği kanunlar vardır. Memleket hiç şüphesiz, Adalet Partisine hakkı olandan çok daha fazla temsil imkânını verecek olan kanunları bekliyordu. Hiç şüphesiz % 53 oyla % 96 temsilcilik alsınlar diye Türk Milleti sabırsızlanmıyordu. Ama, her halde Türk Milleti, tasarruf bonoları ile ilgili kanun değişsin diye bekliyordu. Her halde gecekonducular, Gecekondu kanunu çıksın, bekçiler, Bekçiler kanunu çıksın, bunları bekliyorlardı.

Değerli arkadaşlarım, bizim verdiğimiz, Cumhuriyet Halk Partisi Grupu olarak verdiğimiz 111 kanun teklifi vardır. Bunların hiçbiri memleket huzurunu bozacak Seçim Kanunu kabîlinden kanunlar değil, milyonlarca vatandaşımızın derdiyle ilgili kanunlardır. Kimi, parasını alamıyan pancar müstahsılının derdiyle ilgilidir. Kimi, tütün müstahsılının derdiyle ilgilidir. Kimi, hububat müstahsilinin derdiyle ilgilidir. Kimi, ziraî aletlerin, gübrenin ve makinaların köylümüze biran evvel ucuz intikaliyle ilgilidir. Bu kanunların bir tanesinin görüşülmesine imkân vermeden, Meclisin altı ayını Seçim Kanunu tartışması ile geçirmiş olan bir Hükümete meydanı boş bırakıp gitmek niyetinde değiliz, bu bakımdan tatil kararının aleyhindeyiz. (C. H. P. sıralarından, bravo, sesleri, alkışlar)

Eğer bu memleketin beklediği binlerce hayati mevzularla ilgili, millet dertlerinin halli ile ilgili konuları ele alacaksak çalışalım, yoksa iktidar partisi yine kör bir gidişin sahibi olarak, anlamsız bir inatla, bugün burada bütün muhalefetlerin teşhir ve itham ettikleri bir inatla sadece kendi partisi hesabına haksız ve aşırı bir temsil sağlamak için getirmiş olduğu siyasi huzursuzluk kanununda ısrar edecekse, o takdirde hakikaten bu Hükümet için kurtuluş yolu, tatile gitmektir. Çünkü, bu Hükümetin...

BAŞKAN — Sayın Feyzioğlu evvelâ bir hususu tasrih edeyim; tatile gitmeyi Hükümet istemiyor, müşterek Başkanlık Divanı buna karar verdi. Müşterek Başkanlık Divanının görüşünü mü öğrenmek istiyorsunuz.

TURHAN FEYZİOĞLU (Devamla) — Hayır, Hükümet ne düşünüyor, gelsin burada söylesin. (A. P. sıralarından alkışlar.)

Bendeniz Hükümet istedi demedim. Hükümet için kurtuluş yolu olur, dedim. Eğer Hükümet isabetli yola girecekse, memleketin beklediği acele kanunları çıkaracaksak, 27 Mayıs düşmanlığının muhasebesini yapacaksak ve gece yarısı tertipçilerinin yakasına yapışacaksak, bırakın, birkaç gün daha çalışalım. Ve bu hesapları temizlemiş olarak milletin huzuruna gidelim, tahkikat bitmiş olarak. (Gürültüler.)

Ancak, bu meczuları konuşacaksak, ama eğer, Seçim Kanunu diye milletin huzurunu kaçırmaya devam edeceksiniz bu takdirde, biran evvel tatile gidiniz. Eğer, Seçim Kanunu diye milletin huzurunu kaçırmadan başka bir şey düşünmiyeceksiniz, o takdirde başka oyuna lüzum yok. böylesine kudretli pehlivanları kendi oyunları yenmeye yeter. Bırakalım kendi oyunları ile yenilsinler, kaderlerine terk edelim, gitsin. Vereceğiniz kararı bunu düşünerek veriniz, arkadaşlarım. (C. H. P. sıralarından (Alkışlar) «Bravo sesleri»;

BAŞKAN — Alehte ikinci sözü Sayın Memduh Erdemir'e veriyorum. Buyurun efendim.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Bir aleyhte bir lehte konuşmayı teklif ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Erdemir, bir usulî itiraz karşısındayız. Diyorlar ki; «Bir aleyhte bir lehte konuşulsun» Doğrudur. Buyurun siz efendim.

Buyurun Sayın Ataöv, takrir lehinde,

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Muhterem arkadaşlarım, müşterek Başkanlık Divanının Yüksek Meclise yapmış olduğu sunuş, biraz önce Mecliste yapılan bir tesbit muamelesinden dolayı alkış tuttuğumuz Başkanlık Divanının başka bir kararıdır. Bu karar, içerisinde grup olarak aleyhinde konuşan partinin de birkaç arkadaşının bulunduğu ve müşterek imzaladığı bir karardır.

TURHAN FEYZİOĞLU (Kayseri) — Hayır, aleyhte rey vermiştir, arkadaşlarımız.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Belki aleyhte rey vermiş olabilirler, fakat çıkan karar elbetteki Başkanlık Divanını ilzam eder. Şimdi bunu vesile ittihaz ederek, Meclisin çalışmalarını devam ettirmek arzusunda bulunan arkadaşıma karşı, Başkanlık Divanının sunuşunun yerinde olduğunu bâzı gerçeklerle beyan etmek isterim. Bu Meclis Anayasaya göre, Senato ve Meclis olarak müştereken tatile girer. Senato seçim vesilesiyle bir kısmı yeni-

den seçilecek, bir kısmı zaten mazereti var, devam edemiyor, artık propagandanın başladığı yarından sonra tatile gitmek mecburiyetindedir. O zaman Meclisi burada nasıl oturtacağız; Anayasaya göre? Anayasa müdafilerine soruyorum. Yine Anayasa müdafilerine soruyorum; şu gündemi kitap haline getiren 42 gensoru önergesini verdikten sonra, şimdi huzurunuzda okunan gensoru önergesi, kaç ay sonra müzakere edilebilecektir ki, Sayın Turhan Feyzioğlu kalkmış «Vekilin hesabını görelim de öyle dağılalım» diyor. Gündemde 42 tane genel görüşmeye, bu Meclisi çalıştırmamak için işte gensoru enflâsyonu yapmak suretiyle, gensorunun değerini terazide azaltmak surctiyle, böyle bir mesele «Gelince yayan kalırsınız arkadaşlar.» Bu Meclisi çalıştırmak lâzımdır diyorlar, «Millettin beklediği kanunlar var» diyorlar. Ama, o kanunlar müzakere edileceği zaman en yaşlısından en gencine kadar bu kapı aralıklarından Meclisi takibedip, çoğunluk sağlamıyan insanlar, «Milletin istediği kanunları çıkaralım» diyemezler. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri.)

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Bir şey çıkardıysanız sayemizde çıkardınız.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Bunu söylerlerse samimî olmadıklarını, bütün seçimlerde tescil eden büyük Türk Milleti bir kere daha kırmızı mührü üstlerine basar arkadaşlar.

Büyük Meclis 2 Marttan 6 Mayısa kadar 34 defa toplantıya çağırılmıştır. Yani hukukan birleşim yapmıştır. Bunun 13 tanesine muhalefet bilerek gelmemiştir. Bunun 9 tanesini yalnız A. P. milletvekilleri, çoğunluğuyla bizzat biz açmışızdır, sonradan teşrif etmişlerdir. 10 tanesine de önergeler okunsun diye gelmişlerdir.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Ne ilgisi var bunun?

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Meclisi niçin çalıştıracağız, bununla ilgisi var. Elbette ya, ne ilgisi var? Zaten bunun ilgisini bilmediğiniz için Başkanlık Divanı sunuşunun aleyhinde bulunuyorsunuz. Bununla ilgisini bilseniz burada konuşmazsınız. Çünkü... (C. H. P. sıralarından müdahaleler) Evet, biz de diyoruz...

BAŞKAN — Siz devam ediniz Sayın Ataöv.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — «Bu milletin beklediği kanunlar var» feryadını biz yapıyorduk, burada. «Gelin arkadaşlar, şu Meclisi çalıştıralım» diyorduk. Meclisin meşru hukukî çalışma devresinde Meclis çalışmalarını sabote edenler, Meclisin kanuni bir tatile girmesi devresinde, kalkıp da «vatandaşın beklediği iktisadi tedbirler vardır, gecekonducuların bilmem nesi vardır, bekçilerin şusu vardır,» demeye hakları yoktur. Gecekonducuların Kanununu, sizin Anayasa anlayışınıza karşı, Meclisin kanun çıkarma fonksiyonunu çoğunluğumuzla temin ederek gündeme almış bulunuyoruz.

BAŞKAN — Sayın Ataöv, tatile girme ihtiyacını belirtiniz lûtfen.

İHSAN ATAÖV (Devamla) — Sayın Başkanım çok özür dilerim, siz haklısınız. Hakikaten o şekilde konuşmak lâzımdır. Fakat benden evvel konuşan arkadaş öyle bir yol açtı ki, o yoldan biraz yürüyeyim, dedim. Kusura bakmayın. (Gülüşmeler)

Aziz arkadaşlarım bu Meclisin tatile girmesinin, Başkanlığa sunuşunun aleyhinde bulunan arkadaşımız, burada gayet hafiften, bir Hükümet üyesine yalancılık isnadederek, bir Hükümete seviyesizlik beyan ederk, itimadı varmış gibi daha önceki, Allah nasibetmesin, o itimatla iş başında kalmaktansa, milletin itimadı ve muhalefete geçmeyi tercih ederiz, biz çalışmayı ancak ve ancak Millete faydalı olacağımız zaman, tatil yapmadan çalışmayı arzulayan insanlarız. Sizin buraya aylardan beri, çeşitli vesilelerle geceleri rüyalarımıza giren bir Seçim Kanunu dolayısiyle yapmış olduğunuz tertipler, yapmış olduğunuz tahrikler, yapmış olduğunuz tezvirlerden bu milleti hiç olmazsa bir aycık uzak tutmak için.. (Muhalefet sıralarından gürültüler) Bir aycık bu sizin yapmış olduğunuz çirkin ithamlardan bu milleti uzak tutup, onlara nefes almak, seçmenleriyle, vatandaşlariyle başbaşa bırakmak için Başkanlık Divanının kararının yerine getirilmesi lâzımdır. Onun lehinde rey vermek lâzımdır ki, bu millet bir kerre daha muhasebesini yaptıktan sonra, bakalım siz âdetiniz veçhile aynı huylarınızda devam edecek misiniz? Millete bir imtihan verme, milletin huzurunda bir aycık hesap verme en büyük

içtimadır aziz arkadaşlarım. Ama millet huzurunda hesap vermeye alışmamış olanlar, yalnız ve yalnız yan desteklerle iktidara gelmiş olanlar böyle düşünürler. Biz milletin huzuruna gitmeye kararlıyız, o yolun yolcularıyız. Siz de kaderlerinizle başbaşa kalınız. (A. P. sıralarından alkışlar, muhalefet sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar).

BAŞKAN — Aleyhte Sayın Erdemir buyurunuz.

Muhterem arkadaşlarım, bir tatile gitmenin lüzumunu veya ademilüzumunu tebarüz ettirmek için karşılıklı ithama niçin lüzum gördüğünüzü bir türlü anlıyamıyorum. Yani, şu sebeple tatile girmemiz, gerekir, şu sebeple girmemiz gerekir... Bunları bu şekilde genişleterek söylemenin faydası ne olacaktır? Sayın Erdemir buyurun efendim.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir) — Sayın miletvekilleri, Meclis suçlu bir zihniyeti icra mevkiinde bırakıp, tatile giremez. Bir Hükümet ki, bir Hükümetin İçişleri Bakanı ki, kalkıyor, Meclisin basılmasını, aranmasını gerektiren bir tertiple İdare Âmirleriyle teşriki mesai ediyor ve sonunda memlekette büyük bir buhrana sebebolacak bir siyasi tansiyon yükseltilmesini meydana getiriyor. Böyle bir İçişleri Bakanı ve onu Bakan olarak mevkiinde tutan bir iktidar partisi icra mevkiinde iken, bu Meclis tatile giremez. En büyük siyasi hatayı bu haliyle tatile girmekle yapmış olur. Abdülhamid'in Zaptiye Nâzırları bile böylesine cahilâne ve cüretkerâne bir davranışta bulunmamışlardır.

BAŞKAN — Sayın Erdemir. Sözünüzü lûtfen tavzih ediniz. Bu nedir yani, «Cahilâne» sözünü kullanmadan cümle kuramıyor musunuz Beyefendi? İllâki birbirimize «cahil», birbirimize «zaptiye» deyip, bu türlü sözleri reva mı göreceğiz Beyefendi? Çok rica ederim. Daha başka türlü cümleler kuramıyor muyuz? (Gürültüler)

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Sayın Başkanım, Sayın Alican, biraz evvel «bilgisiz» dediği zaman, cahille bilgisiz kelimeleri arasında ne fark vardı da müdahale etmediniz o zaman? (Sağdan, «bravo» sesleri gülüşmeler)

BAŞKAN — Ne diye böyle şeyleri emsal alıyorsunuz?

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Soruyorum şimdi, o zaman Sayın Alican «bilgisiz» dedi, ağzınızı açmadınız. Ben onun Arapçasını söylemişim, ağzınızı açıyorsunuz. Olur mu böyle şey? (Sağdan gülüşmeler((A. P. sıralarından müdahaleler) Kelimelerin Arapçası ile Türkçesi, Fransızcası, İngilizcesi arasında nezaket farkı varsa onu da siz Türk Dili Lûgatına hediye edin. (Gürültüler)

BAŞKAN — Arkadaşlar müdahale etmeyin, yeni konuşmalara yol açmayalım.

Evet, buyurun devam edin efendim.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, nasıl tatile gideceğiz? Bırakacağız, Hükümet her gün bir tertip peşinde koşacak, yarın şunu veya bunu aramak için partileri basacak, öbür gün vatandaşlara tasalludedecek, bir başka gün seçim mücadelesi esnasında yeni tertipler peşinde koşup, muhalefeti susturmaya kalkacak. Bu davranış Meclisteki arama hâdisesi muhalefete karşı bir tertip yapmak niyetinden doğmuyordu da nereden doğuyordu. Başka sebebi yoktu. Bir gün evvel, Cuma günü burada Sayın Sıtkı Ulay teceavüze mâruz kalmış, dövülmüş, bunun yaratacağı tansiyonu tahrif edebilmek için Meclisteki muhalefet gruplarının aleyhine en ufak bir şey bulup, onu çamur halinde muhalefetin üzerine atmak düşüncesinden doğuyor bu. Esası budur bunun. Sonradan, yazı makinalarıymış, teksir makinalarıymış. O işin sürü, garnitür tarafı, ört - bas etme tarafı. Bu zihniyet ortada iken Meclis tatile giremez. Burada tatil için lehte konuşan arkadaşlarımızın mantığına hayret ediyorum. 147 imzalı takrir verip, Seçim Kanununu illâda tatilden evvel çıkaracağız diye bar bar bağıranlar, muhalefeti her vesile ile itham edenler, bugün tatilin lehinde bulunuyorlar. Yoksa bir ric'at mı? Yoksa bir korkunun eseri mi? Yoksa hesabı verememenin bir korkusu mu var içinizde? Evet o korku var, onun için tatile girelim, muhalefet üzerimize gelmesin, gerçekler meydana çıkmasın, millet bizi anlamadan Senato seçimlerini yapalım, bütün iftiralarımızı yapıp, yeni bir rey toplıyalım, hevesi peşindesiniz. Onun için tatili istiyorsunuz. (Adalet Partisi sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Müdahale etmeyiniz.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Adalet Partisi Grupu adına bir Başkanvekili arkadaşımız, Sayın Nurettin Ok'un Başkanlığında yapılan, grup temsilcileriyle yapılan bir toplantıda 14 Mayıstan evvel tatili düşünmediklerini ifade etmişlerdi.

BAŞKAN — Sayın Memduh Erdemir; bir dakika müsaade buyurur musunuz? Bu Müşterek Başkanlık Divanının vardığı mutabakattır. Adalet Partisinin görüşünü oya sunmuyoruz, Halk Partisinin görüşünü oya sunmuyoruz. Lûtfen bu istikamette konuşun.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Evet Sayın Başkanım; Müşterek Başkanlık Divanının görüşüne karşı saygımız var. Biz onun aleyhinde konuşmuyoruz. Ama, öyle bir iktidar zihniyeti var ki. (A. P. sıralarından gülüşmeler) Müsaade buyurun, evet onun aleyhinde değiliz. Ama, öyle bir zihniyetle hareket ediyorsunuz ki, suçunuz yakalandığı anda ört - bas olsun diye tatile gidiyorsunuz. Vaktiyle muşta ile bıçakla yaralama hâdisesinde olduğu gibi, sıkışınca kaçıyorsunuz, ortalık serbest oldu mu, aslanlar gibi meydana çıkıyorsunuz. Olmaz böyle şey. O gün Sırtkı Ulay'ı dövdüler. Bir bakıyoruz müfritlerinizden birkaç tanesi etrafımızda dolanıyor, bizi görsünler diye belki, yarın şahit tutarız düşüncesiyle. Öyle insanlarsınız siz. (Adalet Parti sıralarından gürültüler «yalancı şahit» sesleri) Yalan, iftira size mahsustur.

BAŞKAN — Arkadaşlar müdahale etmeyiniz, çok rica ederim.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Evet, Adalet Partisi Grupu adına o zaman tatil meselesi bu şekilde ifade edilmişti. Şimdi Adalet Partisinden bir arkadaş çıkıyor, «tatile gidelim» diyor. Eğer Grup Başkanları o fikirlerinde musir iseler, tatilin aleyhinde bulunduklarını ifade etmelidirler.

Şimdi sayın arkadaşlarım, hâdise anlaşılmadan, İçişleri Bakanının yarattığı mesele anlaşılmadan iktidarın ortada bulunan suçlu zihniyeti tesbit edilip, teşhir edilmeden, meselelerin çaresi Meclisce bulunmadan, tatile gidilemez. Hele bu İçişleri Bakanıyla, asla gidilemez. Sureti katiyede gidilemez. Sayın Faruk Sükan gülüyor, durmadan gülüyor. Gülüşünün altında bir başka mâna seziyoruz; Türk Milletine kasdetmek düşüncesi vardır. (A. P. sıralarından gülüşmeler) Öyledir, çünkü bir taraftan hem millî iradeden bahsedeseksiniz, hem de millî iradenin tecelligâhı Meclisi basacaksınız. Bu, millete yapılmış en büyük hakarettir. Bu hakaretin hesabı burada görülmeden Meclis tatile giremez. Bu millete karşı yapılacak saygısızlığın en büyüğü, hâdisenin bu noktasında tatile gitmektir.

Biz burada meşruiyeti müdafaa ediyoruz. Meşruiyetin karşısında bulunanlar da, yaygaralarla, polimiklerle, gülüşmelerle meseleyi ört - bas etmeye çalışıyorlar. (A. P. sıralarından, gülüşmeler) Sanki, geçenlerde de ifade ettiğim gibi, iktidar biziz, muhalefet onlar. İktidar içerisinde yıkıcı bir muhalefeti Adalet Partisi başarıyor. Türk siyasi tarihine böyle bir davranışı hediye ediyorlar. Biz muhalefet olarak, Anayasa nizamını, meşruiyeti ne zaman müdafaa etmişsek, ne zaman meseleleri Meclis Kürsüsüne getirmişsek siz devamlı surette karşımıza çıkmışsınızdır; şu anda olduğu gibi. 27 Mayıs ile alâkalı...

BAŞKAN — Sayın Erdemir, lûtfen tatil ile ilgili.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Onu ifade ediyorum Sayın Başkanım, neden gidilemez.

Meclis gündeminde bir hayli meseleler varken, gensoru önergeleri varken, Hükümetin murakabe edilmesinin âmir birtakım gensoru önergeleri varken, sizin ısrarla çıkarmayı düşündüğünüz Seçim Kanunu varken, tatile gitmemizin bir tek anlamı vardır; bu hâdiseler üzerine kimse varmasın, örtbas olsun; biz gidelim, propagandacılarımız vasıtasiyle bu hâdiseyi de muhafeletin üzerine çamur halinde fırlatalım düşüncesi vardır. Onun için gitmek istiyorsunuz.

BAŞKAN — Cumlenizi toplayınız lûtfen Sayın Erdemir.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Muhalefet diyorsunuz, iktidarı çalıştırmıyor. Ne yapmışız? Çalıştırmamışızda, elinizi ayağınızı mı bağladık (Gülüşmeler) Hükümetiniz vazife başında. 15 milyar liralık yatırım yapacağım, diyor, İstanbul'a köprü yapacağım, diyor, iki gün sonra da vazgeçiyor. Her köye elektrik vereceğim diyor, bir tanesine vermiyor.

BAŞKAN — Sayın Erdemir tatille ilgili konuşun.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — O icraata biz mi mâni oluyoruz, elini kolunu mu Bağlıyoruz Hükümetin? Bütçe Kanunu çıkmış Hükümet bunu tatbikle mükellef, siz burada... (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Erdemir tatille ilgili konuşun. Bu İstanbul köprüsü tatilden sonra yapılacak. Çok rica ederim. Cümlenizi bağlayınız. (Gülüşmeler)

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Sayın Başkanım topluyorum. (Gülüşmeler ve gürültüler.) Siz burada... (Gürültüler)

Şimdi arkadaşlar bir takririmiz var, Sayın Bölükbaşı vermiş. Diyor ki; «Adalet Partisi Genel Başkanının teklifi üzerine seçimleri buyurun yeniliyelim.» Bu takriri görüşmekten kaçınıyorsunuz. Öte yandan da, «buyurun seçime» diyorsunuz. (Gürültüler)

BAŞKAN — Arkadaşlar dinliyelim Sayın Erdemir'i.

MEMDUH ERDEMİR (Devamla) — Yeniden seçime gideceğiz. Meclis tatile girmesin, Bölükbaşı'nın takririni görüşünüz. Seçimlerin yenilenmesi kararını alınız erkekseniz, erkekçe konuşalım. (Gülüşmeler, gürültüler.)

Seçimden kaçacaksınız, Meclis faaliyetinden kaçacaksınız, muhalefete iftira edeceksiniz, olan hâdiseleri hafife alacaksınız, rejimin temeline tahrip kalıbı koyacaksınız; ondan sonra da tatile gideceksiniz. Tavsiye ederim, bir türkü, bir şarkı vardır. Gidip de dönmemek diye, unutmayın.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; Müşterek Başkanlık Divanının yaptığı toplantıda 10 Mayıstan 10 Hazirana kadar kısmi Senato üyeliği seçimi münasebetiyle tatile girilmesi hususu kararlaştırılmıştır. Bu görüşü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Ve Meclisimiz 10 Haziran Cuma günü saat 15,00 e kadar tatildir. Senato da yarın bu kararı alacaktır. Bütün arkadaşlarıma iyi tatiller dilerim.

Kapanma saati : 18,10

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

94. BİRLEŞİM

9 . 5 . 1966 Pazartesi

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — C. H. P. Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve Kocaeli Milletvekili Nihat Erim'in, 27 Mayıs 1960 devrimine karşı yapılan tecavüzler karşısında elinde mevcut bulunan kanuni yetkileri kullanmadığı iddiasiyle Bakanlar Kurulu hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/3)

2. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, 250 milyon lira zarara sebebolduğu iddiasiyle Ticaret Bakanı hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/4)

3. — İstanbul Milletvekili Çetin Altan'ın, son zamanlarda muhalif parti merkezlerine ve partililere karşı vukubulduğu iddia olunan tecavüzler konusunda Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince Hükümet hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/5)

4. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, Diyanet İşleri Teşkilâtındaki kadroların partizanca dağıtılması iddiasiyle Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince Devlet Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/6)

5. — Ankara Milletvekili Hüseyin Balan'ın, İller Bankası Genel Müdürünün yerinden alınması ile yerine yapılan tâyine dair İmar ve İskân Bakanı hakkında gensoru açılması hususundaki önergesi (11/7)

6. — Samsun Milletvekili Bahattin Uzunoğlu'nun, Samsun çevresinde istihsal edilen fasulyelerin ihracına mâni olmak suretiyle millî servetin israfına sebebolduğu iddiasiyle Ticaret Bakanı hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/8)

7. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İktidarın petrol politikası hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/10)

8. — Diyarbakır Milletvekili Tarık Ziya Ekinci'nin, Doğu ve Güney - Doğu'da uygulanmakta olan tıp hizmetlerinin sosyalleştirilmesindeki Hükümet tatbikatı hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/11)

9. — Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, TRT konusunda Turizm ve Tanıtma Bakanı hakkında Gensoru açılmasına dair önergesi (11/12)

10. — Urfa Milletvekili Atalay Akan'ın, Güney bölgesinde vukua gelen olaylara dair İçişleri Bakanı hakkında Gensoru açılmasına dair önergesi (11/13)

11. — Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu'nun, aşırı sağ ve sol akımların yaygın bir hale gelmesinde Hükümetin tutum ve davranışlarına dair Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/14)

12. — Trabzon Milletvekili Ahmet Çebi'nin, köy yollarının yapımına dair Köy İşleri Bakanı hakkında gensoru açılması hususunda önergesi (11/15)

13. — Adana Milletvekili Ali Karcı'nın, Personel Kanununun fiilen uygulanmaması dolayısiyle Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince Hükümet hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/16)

14. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ile Muş Milletvekili Nermin Neftçi'nin gecekondularda oturan vatandaşların Hükümetin sorumlu bir mensubunun beyanına güvenerek giriştikleri fiillerden dolayı tutuklanıp ve tartaklanmalarına dair İmar ve İskân Bakanı hakkında gensoru açılması hususunda önergesi (11/17)

15. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 4 arkadaşının, Devlet Personel Kanununun öğretmenlere yanlış ve zararlı uygulanması sebebiyle Devlet Bakanı ve Millî Eğitim Bakanları haklarında Gensoru açılmasına dair önergesi (11/18)

16. — İstanbul Milletvekili Suphi Baykam'ın Toprak Reformu Kanununda gerekli çalışmaları yapmadığı iddiasiyle Tarım Bakanı hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/19)

17. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, T. C. Merkez Bankası Genel Müdürünün görevinden alınması sebebiyle Maliye Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/20)

18. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın Türk Şeker Şirketi tarafından çiftçi aleyhine yapılan satışlarla, pancar tohumu vermeme ve hukuk dışı tehditler yapılması sebebiyle Tarım ve Sanayi Bakanları hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/21)

19. — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu'nun, mevcut fiyat oynamaları karşısında hayat pahalılığından en çok zarar gören işçilere bu konuda gerekli tedbirleri getirmiyen Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi. (11/22)

20. — İstanbul Milletvekilleri Orhan Birgit ve Suphi Baykam'ın Türkiye Millî Talebe Federasyonu mensuplarına karşı vâkı Anayasa ve kanun dışı hareketler sebebiyle İçişleri Bakanı hakkında gensoru açılmasına dair önergesi. (11/23)

21. — Hatay Milletvekili Yahya Kanbolat'ın ortakçı, kiracı ve tarım işçilerinin hayat seviyelerini artırmak yolunda hiçbir teşebbüste bulunmıyan Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi. (11/24)

22. — Muş Milletvekili Nermin Neftçi'nin, Servet beyannamelerinin kaldırılacağı yolunda Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi. (11/25)

23. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Ziraat alet ve makinaları ve araçları ile zirai gübre ve zirai ilâçların Türk köylüsüne daha ucuza satılabilmesi ve bu alanda haksız kazançların önlenmesi amaciyle alınması gerekli tedbirler üzerinde Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince Hükümet hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/26)

24. — Samsun Milletvekili Kâmran Evliyaoğlu ve İlyas Kılıç'ın, Hükümetin müstahsıl köylüyü ihmal eden politikasının doğurduğu zararlı sonuçlara dair Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/27)

25. — İstanbul Milletvekili Suphi Baykam ve Samsun Milletvekili Kâmran Evliyaoğlu'nun, İktidarın gençlik teşekkülleriyle ilgili politikasına dair Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/28)

26. — Eskişehir Milletvekili Hayri Başar'ın, pancar bedellerinin ödenmeyişi sebepleri ve bu hususta alınacak gerekli tedbirlere dair Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/29)

27. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'nın, artması muhtemel görünen enflâsyonist baskının önlenmesi ve Türk Parasının dış ve iç değerinin korunması tedbirlerine dair Bakanlar Kurulu hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/30)

28. — Millet Partisi Grup Başkanvekili Konya Milletvekili Seyit Faruk Önder ve 6 arkadaşının, telefon konuşmalarının Hükümet tarafından dinlendiği ve bu suretle Anayasanın 17 nci maddesinin ihlâl edildiği iddiası ile Ulaştırma Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/31)

29. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 2 arkadaşının, Konya İmam - Hatip Okulu Türkçe öğretmenlerinden Bilhan Uluçay hakkında bâzı dergi ve gazetelerde yapılan çeşitli yayınlar konusunda Millî Eğitim Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/32)

30. — Sivas Milletvekili Nazif Arslan ve Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, bâzı dernek ve kuruluşlar tarafından yayınlanan çeşitli bildirilerle Türkiye'de bir zor yolu açmaya yönelik davranışlar ve eğlemler karşısında tedbir almadığı iddiasiyle Hükümet hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/33)

31. — Muş Milletvekili Nermin Neftçi'nin, her yıl tarholunan vergilerin ilânı hususunda kanuni vazifesini yerine getirmediği iddiasiyle Maliye Bakanı hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/34)

32. — Nevşehir Milletvekili Selâhattin Hakkı Esatoğlu ve Manisa Mileltvekili Mustafa Ok'un, ithal ham petrolünde yapılmkta olan indirim konusunda Hükümetin tutumu dolayısiyle Hükümet hakkında gensoru açılmasına dair önergesi (11/35)

33. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ ve 3 arkadaşının, Kıbrıs konusunda alınması gereken tedbirlerin alınmadığı iddiası ile Hükümet hakkında bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/36)

34. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ ve 4 arkadaşının, Doğu bölge kalkınması politikasını tesbit ve bu konuda Hükümet icraatını kontrol için bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/7)

35. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ ve 3 arkadaşının, rejim aleyhtarı, yıkıcı faaliyetler karşısında Hükümetin durum ve tutumu hakkında bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/8)

36. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ ve 2 arkadaşının, Türk köylüsünün kalkındırılması için alınması gerekli tedbirlerin tesbiti hakkında Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/9)

37. — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu'nun, mevcut hayat pahalılığı karşısında asgari ücretlerin yurt çapında tesbit ve uygulanması konusunda bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/10)

38. — Hatay Milletvekili Yahya Kanbolat'ın, Kiracılar, ortakçılar ve tarım işçilerinin mâruz kaldığı ihmal ve ilgisizlik hakkında genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/14)

39. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve Ordu Milletvekili Ferda Gülev'in, Yurt dışındaki işçilerle ilgili sorunlar hakkında genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/16)

40. — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu'nun, Yurdumuzdaki mevcut işsizliğin ortadan kaldırılması konusunda genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/17)

41. — Maraş Milletvekili Hüseyin Yaycıoğlu'nun, Hükümetin pirinç ithali kararı dolayısiyle bir genel görüşme açılmasına dair önergesi (8/19)

42. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın Millî Sanayii baltalıyan usulsüz ithalât konusunda Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/3)

43. — Konya Milletvekili Fakih Özfakih'in, Konya Milletvekili Fakih özfakih ve 12 arkadaşının, Bina kiraları hakkındaki kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Adalet, Ticaret, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından secilecek 3 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/86, 4/55)

44. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve 14 arkadaşının Petrol Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bâzı maddelerinin kaldırılması hakkında kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Maliye, Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Plân komisyonlarından seçilecek 5 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/14, 4/56)

45. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve 11 arkadaşının, Harb okulları kanunu teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Savunma ve Plân komisyonlarından seçilecek 5 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/110, 4/58)

46. — Bursa Milletvekili Sadretin Çanganın, Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 36 arkadaşının, Bursa'da (Bursa Üniversitesi) adı ile bir üniversite kurulmasına dair kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek 5 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/92, 4/59)

47. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 10 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanunu teklifinin havale edilmiş olduğu Maliye, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek 4 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/8, 4/60)

48. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 9 arkadaşının, Türkiye Çay İşletmeleri kanunu tek-

lifinin havale edilmiş olduğu Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonlarından seçilecek 4 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/143, 4/61)

49. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın 5 Ocak 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Adalet, İçişleri Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek 3 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/212, 4/62)

50. — Sivas Milletvekili Mustafa Kemal Palaoğlu'nun, Sivas Milletvekili Mustafa Kemal Palaoğlu ve 30 arkadaşının, Sivas'ta «Dört Eylül Kongre Üniversitesi» adiyle bir üniversite kurulması hakkında kanun teklifinin havale edilmiş olduğu İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek 3 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/183, 4/63)

51. — Diyarbakır Milletvekili Metin Cizreli'nin, Diyarbakır Milletvekili Metin Cizreli ve 15 arkadaşının, Diyarbakır'da (Diyarbakır Üniversitesi) adı ile bir üniversite kurulmasına dair kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek 5 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/48, 4/64)

52. — Diyarbakır Milletvekili Metin Cizreli'nin, Diyarbakır iline bağlı Eğil bucağında Eğil adiyle bir ilçe kurulması hakkındaki kanun teklifinin İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Meclis gündemine alınmasına dair önergesi (2/167, 4/65).

53. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı'nın, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 10 arkadaşının, Selçuk Üniversitesi adiyle Konya'da bir üniversite kurulması hakkındaki kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Eğitim, ve Plân komisyonlarından seçilecek beşer üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/19, 4/66)

54. — Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş ve 12 arkadaşının, turistik bölgeler kanunu teklifinin havale edilmiş olduğu İmar ve İskân, İçişleri, Turizm ve Tanıtma ve Plân komisyonlarından seçilecek beşer üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/39, 4/67)

55. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 18 arkadaşının, tütün tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Tarım, Gümrük ve Tekel, Maliye, Ticaret ve Plân komisyonlarından seçilecek üçer üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/18, 4/68).

56. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 18 arkadaşının, 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Adalet ve Tarım komisyonlarından seçilecek beşer üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/196, 4/69)

57. — Eskişehir Milletvekilleri Şevket Asbuzoğlu ve Hayri Başar'ın, Eskişehir Milletvekili Hayri Başar ve 9 arkadaşının, Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi adı ile bir üniversite kurulması hakkındaki kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilecek beşer üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi (2/12, 4/70)

58. — Millet Partisi Meclis Grupu Başkanı Ankara Milletvekili Osman Bölükbaşı'nın, mevcut Seçim Kanunu ile Milletvekilleri seçimlerinin derhal yenilenmesine karar verilmesine dair önergesi (4/71)

59. — Ulaştırma Bakanı Seyfi Öztürk'ün, Rıhtım resmi kanun tasarısının havale edilmiş olduğu Maliye, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Plân komisyonlarından seçilecek 4 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (1/133, 4/72)

60. — **Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, çocuk mahkemelerinin kuruluş, görev ve yargılama usulleri hakkındaki kanun teklifinin İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurul gündemine alınmasına dair önergesi. (2/80, 4/73)**

61. — Sayıştay Komisyonu Başkanlığının, Komisyonda bulunan genel muhasebe kanunu tasarısının müddeti içinde görüşülemediğinden İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi (1/112, 3/297)

62. — Tarım Komisyonu Başkanlığının, Komisyonda bulunan Aydın Milletvekili Reşat **Özarda'nın, Çiftçiyi topraklandırma hakkındaki** 4753 sayılı Kanunun geçici maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair kanun teklifinin müddeti içinde görüşülemediğinden İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi (2/160, 3/298)

63. — Tarım Komisyonu Başkanlığının, Komisyonda bulunan Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri hakkındaki Kanunun 19 ve 21 nci maddelerine fırkalar eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin müddeti içinde görüşülemediğinden İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi (2/177, 3/299)

64. — Tarım Komisyonu Başkanlığının, Komisyonda bulunan Antalya Milletvekili İhsan Ataöv ve 10 arkadaşının, Ziraat yüksek okulları açılması hakkındaki kanun teklifinin müddeti içinde görüşülemediğinden İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi. (2/205, 3/300)

65. — Tarım Komisyonu Başkanlığının, Komisyonda bulunan Aydın Milletvekili Mustafa Şükrü Koç ve 2 arkadaşının, 6831 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin müddeti içinde görüşülemediğinden İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi. (2/221, 3/301)

66. — **Maliye Komisyonu Başkanlığının** Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir ek madde eklenmesine dair kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince tehirine dair tezkeresi (2/162, 3/316)

67. — Maliye Komisyonu Başkanlığının, Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu ve 9 arkadaşının 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince tehirine dair tezkeresi (2/190, 3/317)

68. — Maliye Komisyonu Başkanlığının, Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşmek üzere İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince tehirine dair tezkeresi. (2/176, 3/318)

69. — **Maliye Komisyonu Başkanlığının,** Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 18 yaşını doldurmadan Devlet hizmetinde ücretli kadrolarda çalışanların hizmet sürelerinin borçlanmak suretiyle fillî emeklilik hizmetlerine eklenmesi hakkında T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşmek üzere İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince tehirine dair tezkeresi. (2/202, 3/319)

70. — **Maliye Komisyonu Başkanlığının, Ga**ziantep Milletvekili Süleyman Ünlü'nün, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin (k) bendine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere İçtüzüğün 36 ncı maddesi gereğince tehirine dair tezkeresi. (2/228, 3/320)

71. — **Maliye Komisyonunun, Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş ve 13 arkadaşı ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 9 arkadaşının, 6086 sayılı Turizm En-**

düstrisini teşvik Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna yeni maddeler eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta olan aynı mahiyetteki kanun tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere tehirine dair tezkeresi. (2/40, 3/333)

72. — Maliye Komisyonunun, Cumhuriyet Senatosu Bingöl Üyesi Sabri Topçuoğlu ve 122 arkadaşının, 24 . 2 . 1961 gün ve 262 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta olan Emekli Sandığı Kanunu tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere tehirine dair tezkeresi. (2/213, 3/334)

73. — Maliye Komisyonunun, Cumhuriyet Senatosu Trabzon Üyesi Yusuf Demirdağ ve 154 arkadaşının, 5434 sayılı Kanuna ek 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanuna 16 . 7 . 1965 gün ve 696 sayılı Kanunla eklenen geçici maddeye bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifinin Hükümetçe hazırlanmakta olan Emekli Sandığı kanunu tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere tehirine dair tezkeresi (2/215, 3/335)

74. — Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kürşad'ın, Millî Parklar kanunu tasarısının Turizm ve Tanıtma, Adalet, Maliye, Tarım ve Plân komisyonlarından seçilecek 3 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (1/132, 4/79)

75. — İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın, gündemin 16 ncı sırasında bulunan 80 sıra sayılı Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu ve 21 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmına kadro eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin öncelik ve ivedilikle gündemde bulunan bütün diğer işlere takdimen görüşülmesine dair önergesi (2/244, 4/80)

76. — Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu'nun; Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 5 arkadaşının, yatırımlar finansman fonu teşkil ve tasarruf bonoları ihracı hakkındaki 5 Ocak 1961 tarihli ve 223 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Maliye ve Plân Komisyonlarından seçilecek 5 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair önergesi. (2/30, 4/82)

77. — İçişleri Komisyonu Başkanlığının, Arsa Ofisi Kanunu tasarısının havale edilmiş olduğu İçişleri, Maliye İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından seçilecek 3 er üyeden kurulu geçici bir komisyonda görüşülmesine dair tezkeresi. (1/157, 3/349)

78. — Maliye Komisyonunun; Cumhuriyet Senatosu üyesi Ömer Ergün ve 31 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifinin, Hükümetçe hazırlanmakta olan kanun tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere tehirine dair tezkeresi. (2/252, 3/350)

79. — Geçici Komisyon Başkanlığının, Çalışma Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki 4841 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (d) fıkrasının değiştirilmesi ve bu Kanuna yeni maddeler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının müddeti içinde görüşemediğinden Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi. (1/123, 3/351)

80. — Çalışma Komisyonu Başkanlığının Ankara Milletvekili Hasan Türkay ve 3 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa bir madde ilâve edilmesine dair kanun teklifinin müddeti içinde görüşülmediğinden Genel Kurulun bilgisine sunulmasına dair tezkeresi. (2/203, 3/352)

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Aybar'ın, Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanmış 12 Temmuz 1947 tarihli Yardım Anlaşmasından bu yana, Türkiye ile adı geçen Devlet arasında kaç aded ikili andlaşma, anlaşma, sözleşme veya karşılıklı mektup gibi tarafları bağlayıcı nitelikte belge imzalandığına dair Başbakandan sözlü sorusu. (6/70)

2. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan ikili anlaşmalardan Meclisin onayından geçmemiş anlaşma bulunup bulunmadığına ve Türkiye'de kaç NATO üssü olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/80)

3. — Samsun Milletvekili Bahattin Uzunoğlu'nun, hariçte daha iyi tutulan Çarçamba Fasulyesinin ihracına zorluk çıkarılmasının Anayasanın, tarım ürünlerinin ve tarımla uğraşanların emeğinin değerlendirilmesi hakkındaki 52 nci maddesi hükmüne aykırı olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/81)

4. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, geçen yıllarda liselerden mezun olup da üniversite ve yüksek okullara giremiyenlerin durumları nazara alınarak ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/85)

5. — Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş'ın, fakülte ve yüksek okulların yönetmelik ve müfredat programlarında tadilât yapmak suretiyle lise mezunlarının serbestçe ve diledikleri yüksek öğrenim kurumlarına devam imkânlarının sağlanıp sağlanmıyacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/87)

6. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, üniversitelerimizin bütün fakültelerinde ve yüksek okullarda, normal öğrenim sürelerini doldurdukları halde, mezun olamamış kaç öğrenci bulunduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/90)

7. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, Süt Kurumu Umum Müdürlüğünün, bu tarihe kadar, ne miktar sütü işliyerek kıymetlendirmiş olduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/107)

8. — Edirne Milletvekili Türkân Seçkin'in, Edirne bölgesi pancar müstahsılına pancar paralarının ne zaman ödeneceğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/108)

9. — Adıyaman Milletvekili Süleyman Arif Emre'nin, Adıyaman Tekstil Fabrikasının montaj işinin hangi safhada olduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/117)

10. — Tunceli Milletvekili Hasan Ünlü'nün, harice gönderilecek işçiler için İş ve İşçi Bulma Kurumu şubelerine verilecek kontenjan miktarının tesbitinde coğrafi durum ile az gelişmiş bölgeler durumunun nazara alınıp alınmadığına dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/119)

11. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Dördüncü Koalişyon zamanında bâzı milletvekillerinin türlü çıkar sağladıkları, karşılıksız krediler elde ettikleri hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/120)

12. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, Yakın - Şark milletleriyle iyi dostluk münasebetlerinin kurulamaması sebeplerine dair Başbakan ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/121)

13. — Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Birleşmiş Milletler Siyasi Komisyonunda Kıbrıs hakkındaki, aleyhimize tecelli eden karara müessir olan başlıca hususların neler olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/122)

14. — Aydın Milletvekili Nahit Menteşe'nin Menderes havzasının nehir taşkınlarından korunması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/123)

15. — Sivas Milletvekili Gıyasettin Duman'ın, Sivas il ve ilçeleri dâhilinde, 1965 malî yılı içinde kaç aded köprü yapıldığına ve 1966 yılında kaç köprü daha yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/124)

16. — Sivas Milletvekili Gıyasettin Duman'ın, Sivas ilinin turizm bölgeleri içerisine alınmış olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/125)

17. — Sivas Milletvekili Gıyasettin Duman'ın, Sivas ile merkez ve ilce köylerine, 1966 Bütce yılı icinde, kac okul yapılacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/126)

18. — Sivas Milletvekili Gıyasettin Duman'ın, Sivas'ın merkez ve kazalarına bağlı köylerine 1965 yılında kaç km. köy yolu yapıldığına ve 1966 yılında daha ne kadar köy yolu yapılacağına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/127)

19. — Kütahya Milletvekili Kemal Kacar'ın, Kütahya ili dâhilindeki «Seyit Ömer» kömür sahası içinde bir termik santrali kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/128)

20. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde Öğretmen Okulu binasının inşasına, senesi içinde başlatılmaması sebebine dair Bayındırlık ve Millî Eğitim Bakanlarından sözlü sorusu (6/129)

21. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Aksaray ilçesinden geçen su kanalının iki tarafına inşa edilecek sedlerin senesi içinde yapılmamış olması sebebine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/130)

22. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde'nin Aksaray ilçesinde inşa edileceği kararlaştırılan Tekel binasının senesi içinde yapılmamış olması sebebine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/131)

23. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde şehri içinden geçmekte bulunan tabak hane deresinin ıslahı işinin, senesi içerisinde yapılmaması sebebine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/132)

24. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, bedelsiz ithalât, servet ve muhacir transferleri yollarından istifade olunarak ve hattâ kaçak olarak yurda sokulan sanayi mamullerinin «Amerikan pazarları» denilen yerlerde satılmasının yasaklanmış olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/133)

25. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa'nın Gemlik ilçesinin Fevziye köyünün, heyelân yüzünden bir başka yere naklinin düşünülüp düşünülmediğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu. (6/134)

26. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Eskişehir - Bursa ve Bursa - Balıkesir yol güzergâhının, bugünkü trafik düzenine uygun bir şekilde değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/135)

27. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Yugoslavya'da emlâki bulunan vatandaşlarımızın işbu emlâkinin bedellerinin ödenmesi hususunda, bugüne kadar ne gibi muamelelerin cereyan etmiş olduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/136)

28. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde'nin Çamardı ilçesi hududu dâhilindeki Ecemiş suyu üzerinde inşası kararlaştırılan 6 köprünün senesi içerisinde yapılmamış olması sebebine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/137)

29. — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu'nun, maden ocaklarında, iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerinin aynen uygulanıp uygulanmadığına dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu. (6/138)

30. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Spor - Toto gelirleri ile yapılan veya onarılan spor tesislerinin projelerinde yapılan ve büyük paraların ödenmesine sebebolan hesap hataları olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/139)

31. — Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, Uşak'ta Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından yaptırılan 105 evin şahıslara, kurum veya bankalara satış veya devri hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân, Ulaştırma, Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu. (6/140)

32. — Sivas Milletvekili Kâzım Kangal'ın, Sivas'ın kangal ilçesinde bir sağlık evi yapılmasına 1966 plân uygulamasında yer verilip verilmediğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/141)

33. — Sivas Milletvekili Kâzım Kangal'ın, Sivas iline dağıtılmak üzere, 1966 senesi içinde, tohumluk ve yiyecek buğday verilip verilmiyeceğine dair Tarım ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu. (6/142)

34. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın'ın Germencik ilçesinin Habibler köyünde her hangi bir vatandaşa muhtar tarafından meydan dayağı atıldığının doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/143)

35. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Ege pamuk ekicisinin Ziraat Bankasından ve kredi kooperatiflerinden kredi karşılığında aldığı borçlarının, gelecek mahsul sonuna kadar ertelenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/144)

36. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, Kırkağaç ovasının ıslahı ve sulama

işleri için yapılması düşünülen Karakurt barajı tasarısının ne safhada olduğuna dair Bayındırlık ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/146)

37. — Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, Kastamonu il ve ilçe yollarının, kar mücadelesi yapılarak, trafiğe açık tutulması hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/147)

38. — Kars Milletvekili Sevinç Düşünsel'in, Kars iline yıllık olarak tahsis edilen 4 500 ton kok kömürünün Kars'a gönderilerek, halka tevzi edilip edilmediğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/148)

39. — Konya Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Yozgat'ta bir bira fabrikası kurulması konusunun hangi tarihte ele alındığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/149)

40. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, hakiki orman sahaları ile tarım arazilerinin birbirinden ayrılması, topraklarımızın kendi kabiliyetlerine göre kullanılması konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/150)

41. — Sakarya Miletvekili Muslihittin Gürer'in, yılbaşı dolayısiyle Avrupa'nın muhtelif yerlerinden izinli olarak gelen işçilerimizin gümrükte alıkonulan çeşitli eşyalarının iadesi konusunda bir imkân düşünülüp düşünülmediğine dair ,Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/151)

42. — Mardin Milletvekili Nazmi Oğuz'un, her türlü ambalâjı açılmamış kaçak eşya ve hattâ gıda maddeleri satan «Amerikan Pazarlarından» ve bunların kanunları ihlâl ettiklerinden haberdar olunup olunmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/152)

43. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Çorum'da inşa edilmekte olan Sosyal Sigortalar Dispanseri binasının, birinci katının dispanser, diğer katların işhanı olacağının doğru olup olmadığına dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/153)

44. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Çorum - Osmancık arasındaki yol güzergâhında Kırkdilim denilen kısmın teknik standartlara uygun olup olmadığına dair Bayındırlık, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/154)

45. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un Tekman kazasında bulunan Hamzan ve Meman kaplıcalarının turistik ehemmiyetinin tespit edilmiş olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma ile İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/155)

46. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un kaza ve köylerinde, 1959 senesinde vukubulan zelzeleden evleri zarar gören vatandaşlara yardım faslından bir ödenek ayrılıp ayrılmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/156)

47. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un bâzı kaza ve köylerinde, sel felâketi dolayısiyle evleri, umumi hayata müessir olacak şekilde, yıkılmış vatandaşların tekrar meskene kavuşmaları için ne gibi tedbirler alındığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/157)

48. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un, Karayazı, Tekman ve Çat ilçe merkezleriyle Karaçoban nahiyesinde ortaokul açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/158)

49. — Nevşehir Milletvekili Selâhattin Hakkı Esatoğlu'nun, Hükümetin, özerk TRT Kurumu Genel Müdürlüğüne, Başbakan tarafından yapılan basın toplantısının, radyolarda aynen yayınlanmasını emretme yetkisinin olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/159)

50. — Manisa Milletvekili Muammer Dirik'in, İstanbul Cerrahpaşa'da, 15 sene evvel, yediyüz yataklı olarak inşa edilen Jinekoloji ve çocuk hastalıkları hastanesinin hizmete açılmasına kimlerin mâni olduğuna dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/160)

51. — İstanbul Milletvekili Osman Özer'in, Dünya tarihine Altın Boynuz ismiyle geçen Haliç'in insan sağlığını tehdideden durumuna son verilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/161)

52. — Manisa Milletvekili Muammer Dirik'in, genel ahlâka aykırı olan resimleri basan ve ya-

yan gazete ve mecmuaların kontrolunun ne şekilde ve kimler tarafından yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/162)

53. — Diyarbakır Milletvekili Tarık Ziya Ekinci'nin, Diyarbakır'ın, Çermik ilçesindeki kaplıcada modern bir otel ve işletme tesisinin yaptırılmış olup olmadığına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/163)

54. — Diyarbakır Milletvekili Tarık Ziya Ekinci'nin, T. C. Ziraat Bankasınca küçük çiftçiye verilen zirai kredi hadlerinin, günün ihtiyaçlarına uygun bir seviyeye yükseltilmesi için ne düşünüldüğüne dair Başbakandan ve Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/164)

55. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Makinalı tarım araçlarının Devletçe ithal edilerek Zirai Donatım Kurumu ve Tarım Kredi Kooperatifleri eliyle satılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/165)

56. — Kayseri Milletvekili Fehmi Cumalıoğlu'nun, Türkiye Millî Talebe Federasyonuna, Osmanlı Bankası aracılığı ile, Sovyet Rusya'dan para ve aynî yardım yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/166)

57. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, son yapılan basın toplantısının TRT ile yayınlanması hakkındaki talebin gerekçesinin ne olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/167)

58. — Yozgat Milletvekili Neşet Tanrıdağ'ın, Yozgat'a, 1958 yılında, kurulmasına karar verilen Bira Fabrikasının 1959 yılında ihaleye çıkarıldığı halde, sonradan ihalesinin durdurulması sebebinin ne olduğuna dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/168)

59. — İçel Milletvekili İsmail Çataloğlu'nun, Tarsus'ta, vergi borçlarından ötürü, Maliye Bakanlığınca icra yoliyle satışa çıkarılan Rasim Dokur Fabrikasının halen ne durumda bulunduğuna dair (Maliye, Sanayi ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/169)

60. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, Konya ili Akşehir ilçesinde, bir verem sanatoryomu açılması için bir hazırlık olup olmadığına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/170)

61. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, Konya ili Karapınar ilçesinde, çölleşmeye karşı daha hızlı savaşmak için ne gibi tedbirler alındığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/171)

62 — İçel Milletvekili İsmail Çataloğlu'nun, İçel'de ithalât tacirlerine gübre ithali için verilen müsaade için hangi kıstasın esas alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/172)

63 — Adana Milletvekili Ali Karcı'nın, sel felâketi sebebiyle zarara uğrıyan küçük çiftçilerin T. C. Ziraat Bankası ve kredi kooperatiflerine olan borçlarının ertelenmesi hakkında ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/173)

64. — Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu'nun, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesi Beylikahır bucağı Belediye Muhasibinin işten el çektirilmesini icabettiren hâdisenin ne olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/174)

65. — Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu'nun, Sivrihisar ilçesine bağlı Günyüzü bucak müdürünün başka bir il emrine tâyin edilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/175)

66. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, ders ve resmî görevleri dışındaki yazı ve sözlerinden dolayı kaç eğitimcinin bakanlık emrine alındığına ve bu konuda kaç soruşturmanın bakanlığa intikal ettiğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/176)

67. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, şeker pancarı alım fiyatının, hangi ölçüler ve faktörler dikkate alınarak tesbit edildiğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/177)

68. — Muş Milletvekili Kemal Aytaç'ın, Doğu - Anadolu'da, tütüncülüğün inkişafı için bir etüt çalışması olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/178)

69. — Muş Milletvekili Kemal Aytaç'ın, İsrail ve Holânda'dan ithal edilen ve Sızal denilen maddenin ithalinin zaruri olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/179)

70. — Muş Milletvekili Kemal Aytaç'ın, sıtma sağlık koruyucularının, kadrolu memur olmalarının düşünülüp düşünülmediğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/180)

71. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Bedri Baykam'ın Amerika'da tanıtılması için bir karar alınıp alınmadığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/181)

72. — Erzurum Miletvekili Necati Güven'in, Erzurum ilinde halen kaç doktor olduğuna ve Nümune Hastanesinden ayrılan doktorların yerlerine ne zaman tâyin yapılacağına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/182)

73. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumu tarafından Soma'da yaptırılan işçi blok evlerinin, 5 seneden beri, gayesine tahsis edilmemesi sebebine dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/183)

74. — Kars Milletvekili Âdil Kurtel'in, 227 sayılı Kanunla kurulan Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu müstahsılın istihsal ettiği sütü işlemek ve değerlendirmek için, memleketin hangi stratejik bölgelerinde örnek tesisler kurmuş olduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/184)

75. — Kars Milletvekili Âdil Kurtel'in, 1341 tarih ve 474 sayılı Kanunun şümulüne giren kasaba ve köylerin adedinin ne kadar olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/185)

76. — Kars Milletvekili Âdil Kurtel'in, 4753 sayılı Kanuna göre dağıtıma tabi tutulacak arazi miktarının tesbit edilmiş olup olmadığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/186)

77. — Konya Milletvekili Vefa Tanır'ın, yeni bir Toprak kanunu tasarısının hazırlanmakta olup olmadığına dair Tarım Bakanınından sözlü sorusu. (6/187)

78. — Artvin Milletvekili Turgut Altunkaya'nın, Artvin'de kontralit fabrikası kurmak üzere Ruslarla yapılan anlaşmanın mahiyetinin ne olduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/188)

79. — Hatay Milletvekili Yahya Kanpolat'ın, tütün için taban fiyatının tesbit edilmiş olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/189)

80. — Adana Milletvekili Ali Karcı'nın Adana'da bütün fakülteleriyle bir üniversite açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/190)

81. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun Bergama ile Akhisar arasında yapılması takarrür eden asfalt yolun 1966 yılı içinde yapılıp yapılmıyacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/191)

82. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun servet transferi yoliyle memleketimize ne gibi malların girdiğine ve bu müsaade belgelerinin kimlere verildiğine dair sözlü soru önergesi, Ticaret ve Maliye bakanlarından sözlü sorusu. (6/192)

83. — Nevşehir Milletvekili Salâhattin Hakkı Esatoğlu'nun Hükümetin güven oyu aldığı tarihten itibaren kaç vali, kaymakam, il hukuk işleri müdürü, emniyet müdürü ve emniyet kadrosunda vazifeli memurun nakil suretiyle yer değiştirdiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/193)

84. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, 1950 yılından bugüne kadar Türkiye'de sosyal konularda ne kadar yabancı araştırmacı çalıştığına dair, Millî Eğitim ve Dışişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/194)

85. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya ilinde, Temmuz 1965 te meydana gelen âfet ve sel baskınları sonucunda ne kadar maddi zararın tesbit edilmiş olduğuna ve zarar gören ilçe ve köylere ne çeşit yardım yapıldığına dair, Başbakan, Bayındırlık, Tarım, Çalışma, Enerji ve Tabiî Kaynaklar, İmar ve İskân ve Köy İşleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/195)

86. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, Konya'nın Akşehir ilçesinde, bir adliye binası yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/196)

87. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânında, kurulması derpiş edilen radyo istasyonlarından Erzurum ve

Diyarbakır verici tesislerine bugüne kadar ne miktar yatırım yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/197)

88. — **Kars Milletvekili Âdil Kurtel'in, 1966** Ocak sonu itibariyle, İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığı ile yurt dışına gönderilen kadın ve erkek işçi adedinin ne kadar olduğuna dair, Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/198)

89. — **Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın,** Sinop'ta bir Doğumevi kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/199)

90. — **Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van** Toprak Mahsulleri Ofisinin buğday alımı yapması konusunda ne düşünüldüğüne dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/200)

91. — **Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'**da bir et kombinası kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/201)

92. — **Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'**un, Erzurum'da bir askerî dikimevi kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/202)

93. — **Sivas Milletvekili Nazif Arslan'ın,** Turistik önemi haiz bulunan Erzurum - Erzincan - Sivas karayolunun yapımının, 1966 uygulama yılında, ele alınıp alınmadığına dair Bayındırlık, Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/203)

94. — **Van Milletvekili Salih Yıldız'ın,** Van iline bağlı Özalp ilçesine, bugüne kadar, bir kaymakam tâyin edilmemesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/204)

95. — **Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Çaldıran'ı Doğu Bayazıt'a** bağlıyacak olan yolun ne zaman açılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/205)

96. — **Sinop Milletvekili Niyazi Özgüç'ün, Denizli'nin Pamukkalesine** akan suyun, tarihî ve turistik kıymetini muhafaza için, eski halinde bırakılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/206)

97. — **Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Ceyhan nehrinin anakolu ile Savrun, Sunbas adını taşıyan kolları ve Kozan'ın Kilgen ve Deliçay suları** üzerinde daha evvel yapılmakta olduğunu bildiğimiz baraj ve sulama etütlerinin ne safhada olduğuna dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/207)

98. — **Nevşehir Milletvekili Salâhattin Hakkı Esatoğlu'nun, Maden Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten 10 Ekim 1965 tarihine kadar yabancı şirketlerin memleketimizde almış olduğu maden arama ruhsatının sayısının ne olduğuna ve hangi maden alanları için verilmiş bulunduğuna dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/208)**

99. — **Nevşehir Milletvekili Salâhattin Hakkı Esatoğlu'nun,** Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerimizde, Amerikan pazarı adiyle açılmış olan mağazalarda teşhir edilip satışı yapılan yabancı menşeli malların, memleketimize hangi yoldan ithal edilmekte olduğuna dair Adalet ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/209)

100. — **Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ'ın,** eski İstanbul Savcı yardımcısının, 20 gün çalıştığı İnegöl Savcılığından, Nusaybin'e nakledilmesi sebebine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/210)

101. — **Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in,** Of ilçesinde kurulması tesbit edilen çay fabrikasının kuruluş yerinin seçilmesindeki ekonomik ve sosyal zaruretler yanında teknik faktörlerin de müessir olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/211)

102. — **Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'**nun, Malatya'da Atatürk Ortaokulunda vazifeli bir öğretmenin, derste talebelerine Allah yoktur mealinde konuşmalar yaptığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/212)

103. — **Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın,** Kıbrıs'tan tahliye edilen 504 mücahidin geri alınmasında, son defa Birleşmiş Milletler Assamblesi tarafından verilen kararın her hangi bir rolünün olup olmadığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/213)

104. — **Uşak Milletvekili Fahri Urasızoğlu'**nun, Uşak'ın bâzı köylerinden, hava alanı olarak inşa edilmek üzere, istimlâk edilen 5 000 dönüm tutarındaki tarım arazisinin eski sahip-

lerine iadesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/214)

105. — Konya Milletvekili Vefa Tanır'ın, Hazinenin mülkiyet veya tasarrufu altında bulunan tarıma elverişli toprakların icara verilmesi işleminde, hangi objektif kıstaslara göre hareket edilmekte olunduğuna dair Maliye Bakanından sözlü sorusu. (6/215)

106. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, beş ayda iki defa görev yeri değiştirilen Nusaybin Savcısının nakline İstanbul A.P. teşkilâtı ile yazdığı makalelerin sebebolduğu yolundaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu. (6/216)

107. — Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, bilûmum resmî binalar için Ankara'da her yıl ödenen kira bedellerinin miktarına ve binalarda yapılan tadilât ve tamiratın kime aidolduğuna dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/217)

108. — Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, ortaokullardaki ev - işi öğretmenliğinde istihdam edilmek maksadiyle açılmış olan sınava giren kız enstitüsü mezunlarının adedine ve kaçının öğretmenliğe atandığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/218)

109. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul Belediye Meclisi A. P. Üyesi bir zatın 27 Mayıs Devrimini yersiz, haksız ve gayrimeşru göstermeye kalktığı yolundaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu. (6/219)

110. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van'ın Muradiye ilçesinde kurulması mutasavver Bendimahi Hidro - Elektrik Santralinin hazırlıklarının bitip bitmediğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/220)

111. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van ili içinden geçen Akköprü ve Kurubaş derelerinin ıslahının düşünülüp düşünülmediğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/221)

112. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van ili Erciş ilçesinde yapılması düşünülen Koçköprü Barajı etütlerinin ne safhada olduğuna dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/222)

113. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van ili Çatak ilçesinin ortasından geçen derenin ıslahının düşünülüp düşünülmediğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/223)

114. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Erciş ilçesini ve güzergâhında bulunan 10 - 12 köy arazisini sulayan toprak kanalın ıslahı konusunda bir hazırlık olup olmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/224)

115. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van ilinde, yeniden DSİ Bölge Başmüdürlüğü ihdasının düşünülmekte olup olmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/225)

116. — Sinop Milletvekili Niyazi Özgüç'ün, yangın felâketi geçiren Gerze ilçesi halkı için inşa edilmekte olan meskenlere dış memleketlerden yardım yapılmış olup olmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu. (6/226)

117. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van - Gevaş Beyarkı sulama projesinin yeniden ihalesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/227)

118. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van'ın Erciş ilçesinde, Karayolları 11 nci Bölge Müdürlüğünün bir şubesinin açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/228)

119. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Gevaş ilçesine bağlı Müküs nahiyesi yoliyle Erciş - Diyadin yolunun yapımına devam edilip edilmiyeceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/229)

120. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Erciş ilçesinde bir kız sanat enstitüsü açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/230)

121. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van'ın Gürpınar ilçesine bir Hükümet konağı yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/231)

122. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Erciş ilçesinde, önümüzdeki ders yılında, lise açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/232)

123. — Van Milletvekili Mehmet Erdinç'in, Van ili ve bâzı ilçelerinde, 1963 yılında vukubulan âfete mâruz kalan kaç aileye ne kadar yardım yapılmış olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu. (6/233)

124. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Kırıkkale'de, 9 Ocak 1966 tarihinde yapılan belediye seçimlerinde vatandaşları tehdideden Adalet Partili milletvekilleri hakkında ne işlem yapıldığına dair Adalet Bakanınıdan sözlü sorusu (6/234)

125. — Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Orman Genel Müdürlüğünde çalışmakta olan orman müfettişlerinin ve teftiş görevlisi bulunanlarının adedine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/235)

126. — İstanbul Milletvekili Osman Özer'in, İstanbul'un su derdine büyük ölçüde yardımcı olacak olan Alibey Barajı hakkında ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/236)

127. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana'nın, Bahçe ilçesini Haruniye bucağına en kısa mesafeden bağlıyacak stabilize bir yol yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/237)

128. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana'nın Kadirli ilçesine bir lise yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/238)

129. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Çukobirlik'in, ortaklarından, bilâhara ödemek üzere kestiği yüzde yirmi nisbetindeki paraların ne zaman ödeneceğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/239)

130. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'da bir otomatik telefon santrali kurulması için her hangi bir hazırlık yapılıp yapılmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu. (6/240)

131. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'da bir Adalet Sarayı inşası için her hangi bir hazırlığın yapılmış olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/241)

132. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'ın Gürpınar ilçesine ortaokul ile Hoşap ve Norduz bucakları köylerine ilkokul yapımı hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/242)

133. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van ilinin Çatak - Narlı yolu inşaatının noksansız olarak ne zaman bitirileceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/243)

134. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'ın Çatak ilçesinin elektriğe kavuşturulması konusunda bir etüt bulunup bulunmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/244)

135. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'ın Hosap Kalesinin restorasyonu ile kaleye çıkacak vasıtalar için bir yol yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu. (6/245)

136. — Van Milletvekili M. Salih Yıldız'ın, Van'ın Gürpınar ilçesinin Zernek mevkiinde bir baraj inşaasının programa alınıp alınmadığına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu. (6/246)

137. — Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Tabiî âfetler, özellikle su baskınları konusunda, mevcut mevzuata göre, alınması gerekli tedbirlerin nelerden ibaret olduğuna dair, Başbakandan sözlü sorusu. (6/247)

138. — Çankırı Milletvekili Mehmet Ali Arsan'ın, Çankırı'nın Şabanözü ilçesi ile Ankara'yı birlestiren Cubuk ilcesi yolunun ıslahının düşünülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/248)

139. — Konya Milletvekili Vefa Tanır'ın, Konya'nın Ilgın ilçesi Dığrak köyünün, 1965 yılında, başka bir mahalle nakli kararlaştırıldığı halde, bugüne kadar, nakledilmemesi sebebine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/249)

140. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Adapazarı - Karasu turistik yolunun yeniden düzenlenmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/250)

141. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya'nın merkez ve diğer bucaklarına orta dereceli eğitim imkânları götürmek için ortaokul ya da sanat okulu gibi her hangi bir eğitim kurumu açılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/251)

142. — Mardin Milletvekili İbrahim Aksoy'un, Mardin ili merkez ve ilçelerinde mütehassıs hekim, hekim, hemşire ve sağlık memuru kadro adedine ve bunların ne kadarının münhal bulunduğuna dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/252)

143. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya'nın Sapanca ve Geyve ilçelerindeki Akşam Kız Sanat okullarına yeni bir bina yapılması için şimdiye kadar ne gibi çalışmalar yapılmış olduğuna dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/253)

144. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 10 Ekim 1965 tarihinden bu yana kaç vali, kaymakam ve idare memuru ile kaç savcı ve muavininin görevinden alınmış veya nakledilmiş olduğuna dair, İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/254)

145. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya'da, ortaokula dayalı bir karma, ya da kız ilköğretmen okulu açılmasının hangi yıl sağlanabileceğine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/255)

146. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Avrupa'yı Bulgaristan üzerinden yurdumuza bağlıyan Dereköy Kırklareli, Pınarhisar, Vize ve Saray'dan İstanbul'a ulasan turistik yolun biran önce yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/256)

147. — İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 17.2.1954 tarih ve 6273 sayılı Kanunun tatbikatında aksaklıklar yapılmış olup olmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/257)

148. — Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Malatya ili Akçadağ ilçesinin Sarıhacı - Levent arasındaki yolunun yapılıp yapılmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/258)

149. — Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu'nun, Yurdumuzda, bugüne kadar, tesbit edilmiş olan asgari ücretlerin yeterli bulunup bulunmadığına dair, Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/259)

150. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Millî Eğitim topluluğu içinden kaç öğretmenin, 10 Ekim 1965 Milletvekili seçiminde, adaylıklarını koyduklarına dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/260)

151. — Urfa Milletvekili Behice Hatko (Boran) ın, kısa bir zaman önce Samsun'un kuzeyinde düşen veya düşürülen Amerikan uçağının, Türkiye'de, hangi hava alanından kalkmış olduğuna dair, Başbakandan sözlü sorusu (6/261)

152. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, Bakanlığın hatası yüzünden 35 000 ton fındığın çürümeye terk edildiği hakkındaki neşriyata ve fındık ihracat politikasına dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/262)

153. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, gerekli yatırımları gerçekleştirmiş bulunan T.C. Ziraat Bankası ve İller Bankası Genel müdürlerinin değiştirilmesi sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/263)

154. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Adapazarı'nda Zirai Donatım Kurumu sahalarında, yapılması düşünülen pulluk ucu fabrikasının inşası konusunda ne gibi çalışmalar yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/264)

155. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın Adapazarı kapalı spor salonu yapımının ne zaman bitirilip işletmeye açılacağına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/265)

156. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sapanca - Arifiye sahil yolunun yapılması konusunda şimdiye kadar ne gibi çalışmalar yapılmış olduğuna dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/266)

157. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Adapazarı Kâğıt Fabrikasının ihalesinin ne zaman yapılacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/267)

158. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sapanca'da Vakıflar Genel Müdürlüğün-

ce yaptırılan turistik otelin, 4 yıldan beri, işletmeye açılmaması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/268)

159. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Bedri Baykam'ın, 1963 yılından beri, Avrupa ve Amerika'da açılan sergilerine ilgi göstermesi için Bakanlığa her hangi bir baskı yapılıp yapılmadığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/269)

160. — Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın, Samsun - Gaman - Asarcık - Kavak yolunun, kış ve yaz, istifade edilebilecek hale getirilmesinin ne zaman mümkün olacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/270)

161. — Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın, Samsun'da bir adliye sarayı yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/271)

162. — Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın, Samsun'da, şehirlerarası vasıtalar için, yapılmaya başlanan yolun İstasyon - Garajlar kısmının neden ikmal edilmemiş olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/272)

163. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Suriye'nin, Türkiye'den hayvan ithalâtını durdurmasının, hayvan kaçakçılığı ile ilgisi olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/273)

164. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, merkez ve taşra teşkilâtında, kimlerin nakledilmiş, görevden alınmış ve kimlerin yeniden göreve atanmış olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/274)

165. — Çankırı Milletvekili Dursun Akçaoğlu'nun, koleranın, yurdumuza girmesini önleyici ve koruyucu ne çeşit tedbirlerin alındığına ve hastalığı tedavi edici tedbirlerin neler olduğuna dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/275)

166. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Hava Alanında, plânın öngördüğü, güvenlik donatımının ne zaman tamamlanacağına ve Tahran - Trabzon - Ankara - İstanbul hava seferlerinin ihdası çalışmalarının ne safhada olduğuna dair Başbakan ve Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/276)

167. — Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın, imam kadrolarının dağıtımında önceden tesbit edilen ve kanunun söz ve ruhuna uygun düşen usulden neden ayrılınmış olduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/277)

168. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Hükümetin güven oyu aldığı tarihten sonra Bakanlık teşkilâtında yapılan tâyinlere dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/278)

169. — İzmir Milletvekiil Arif Ertunga'nın, her hangi bir Millî Eğitim Müdüründe aranılan vasıfların neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/279)

170. — Çankırı Milletvekili Mehmet Ali Arsan'ın, 5 Ocak 1966 ile 28 Ocak 1966 tarihleri arasında kaç vasıtanın taksi plâkası aldığına ve kaç vasıtanın da hususiden taksiye çevrilmiş olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/280)

171. — Manisa Milletvekili Süleyman Çağlar'ın, Umumi Mağazalar Türk Anonim Şirketinin, Ulus gazetesine ve Akis dergisine sattığı gazete kâğıdı bedellerini almamış olduğunun bilinip bilinmediğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/281)

172. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, 1965 ve 1966 bütçelerine konan ve köylere tahsis olunan imam kadrolarının hangi illere ne miktarda ve hangi ölçülere göre dağıtılmış olduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/282)

173. — Aydın Milletvekili Nahit Menteşe'nin, Aydın Emniyet Müdürlüğü binası inşaatının ne zaman ikmal edileceğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/283)

174. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, Adana'da bulunan Bossa ve Güney Sanayii şirketlerinin ithal edecekleri malların Gümrük ve sair sergilerinin, malların henüz gümrüğe gelmemiş olmasına rağmen, ertelenmiş bulunduğunun doğru olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/284)

175. — Giresun Milletvekili Kudret Bosuter'in, temel görevi eğitmek ve öğretmek olan bir öğretmenin ve benzerlerinin Türk çocuklarını jurnal etmesi karşısında ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/285)

176. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum'da bir Teknik Okul açılması-

nın düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/286)

177. — Ağrı Milletvekili Abdülbâri Akdoğan'ın, çimento satışlarında karaborsa yaratılmasına ve partizanca kayırmalara neden imkân verildiğine dair Ticaret ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/287)

178. — Çorum Milletvekili Hasan Lâtif Sarıyüce'nin, Kırklareli bölgesine ne gibi sanayi yatırımları yapılmasının düşünülmekte olduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/288)

179. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Atatürk Üniversitesinde bir veteriner fakültesi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/289)

180. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum'un Hınıs ilçesinde vukubulan deprem dolayısiyle alınmış ve alınacak tedbirlerin neler olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/290)

181. — Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın, Savcı ve yargıçlarca adlî işlerin görülmesinde kullanılan otomobil ve jeep gibi vasıtalardan kaçının ücretinin ödenmemiş olduğuna dair Adalet Bakanından sözlü sorusu. (6/291)

182. — Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş'ın, 6209 sayılı Serbest Bölge Kanunu gereğince çıkartılması gereken tüzüğün neşredilip edilmediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/292)

183. — Kütahya Milletvekili Mehmet Ersoy'un, bir tutanak bandının tahrif edildiği ve bâzı önergelerin kaybedilmiş olduğu yolundaki iddialar üzerinde ne gibi bir işlem yapıldığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/293)

184. — Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu'nun, Malatya Sigara ve Tütün Fabrikası için kiralanan binaların kimlere aidolduğuna ve 10 seneden beri ne miktar kira ödendiğine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/294)

185. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Antalya Tekstil Fabrikası İşletme Şefinin, vazife tenzili suretiyle, Manisa Tekstil Fabrikası İplik Şefliğine naklen tâyin edilmesi sebebine dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/295)

186. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Pamukkale'nin köylüler tarafından kesilen suyunun munhasıran Pamukkale'ye tahsisi hususunda ne düşünüldüğüne dair, Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/296)

187. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Başkale ilçesi Merkez Sağlık Ocağının 50 yataklı bir hastane haline getirilmesinin ne zaman mümkün olacağına dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/297)

188. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'da kurulmasına karar verilen Sanayi Çarşısının yapımına ne zaman başlanılacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/298)

189. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Gevaş ilçesine bağlı Müküs nahiyesinin tam teşkilâtlı bir nahiye haline getirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/299)

190. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Gevaş ilçesinde bir turistik otel ve tesisleri inşasının düşünülüp düşünülmediğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/300)

191. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Başkale ilçesinde, ne zaman, bir yatılı bölge ilkokulu açılacağına dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/301)

192. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Özalp ilçesinden Muradiye ilçesine en kısa yoldan irtibatı temin edecek yolun yapımı için bir çalışma olup olmadığına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/302)

193. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Van'ın Başkale ilçesinde ve su kanalı sonunda başlıyan ovada nümune fidanlık tesisi için bir çalışma olup olmadığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/303)

194. — Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Ege bölgesinde, müstahsıl ve tüccar elinde bulunan incirlerin, bozulmadan, değerlendirilmesi için her hangi bir tedbir alınmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/304)

195. — Adıyaman Milletvekili Süleyman Arif Emre'nin, liselere de din dersi konulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/305)

196. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Amerikan - Rum Ortodoksları Lideri Başpiskopos Yakovas'ın Şubat ayında yurdumuza girmesine neden ve nasıl izin verildiğine dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/306)

197. — Sinop Milletvekili Niyazi Özgüç'ün, Sinop'un Ayancık ilçesinde kurulması lüzumlu görülen ve 1964 programına ithal edilmiş olan Yonga Levha Fabrikasının yapımına ne zaman başlanacağına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/307)

198. — Samsun Milletvekili Bahattin Uzunoğlu'nun, Samsun Adalet Partisi İl Başkanının, Bolu ili hudutları içinde yaptığı trafik kazası ile ilgili olarak bir telefon görüşmesi yapılıp yapılmadığına dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/308)

199. — Tokat Milletvekili Osman Saraç'ın, son yıllarda artan ve millî bir fecaat ve felâket haline gelen yığın ve samanlık yakma hâdiselerinin önüne geçmek için ne gibi tedbirler alınmakta olduğuna dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/309)

200. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Ankara Adalet Gazetesinde «Sokaktaki Adam» başlığı altında yayımlanan yazı ve resimlerin 38 sayılı Kanunun 1 nci maddesine aykırı olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/310)

201. — Afyon Karahisar Milletvekili Mustafa Akalın'ın, Hazine adına tesbit ve tescili yapılan arazilerin topraksız çiftçi ailelerine dağıtılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/311)

202. — Afyon Karahisar Milletvekili Mustafa Akalın'ın, Afyon Karahisar Hava Alanı inşası için ne kadar arazinin istimlâk edilmiş olduğuna dair Ulaştırma ve Millî Savunma Bakanlarından sözlü sorusu (6/312)

203. — Afyon Karahisar Milletvekili Mustafa Akalın'ın, Güney - Doğuyu İzmir'e kısa yoldan bağlıyan Çay - Karadilli - Dinar yol güzergâhının karayolları bünyesine alınıp alınmıyacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/313)

204. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana ilinde, küçük pamuk ekicilerinin yeraltı sularından istifade edebilmeleri için bir plân veya bir tedbir olup olmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/314)

205. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana ili dâhilinde, 1965 yılında kaç aded ilkokul yapıldığına ve 1966 yılında kaç aded ilkokul yapılacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/315)

206. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana ili köylerinden kaçına 1965 yılında içme suyu getirildiğine ve 1966 yılında kaç köyün içme suyu işinin programa alındığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/316)

207. — Adana Milletvekili Mahmut Bozdoğan'ın, Adana'da 1965 yılı içinde, PTT ye ait telefon teli ile kurşunlu kablolardan nekadarının hırsızlar tarafından çalındığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/317)

208. — Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş'ın, Afrika ülkeleri ile ticari münasebetlerimizi geliştirmek için yapılan çalışmalardan ne netice alınmış olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/318)

209. — Manisa Milletvekili Muammer Dirik'in, oyun salonları açılma izninin ne şekilde ve kimler tarafından verildiğine ve bu nevi salonların kapatılması için bir teşebbüste bulunup bulunulmadığına dair, İçişleri, Maliye, ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu. (6/319)

210. — Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, Güney-Doğu bölgesinde yetişen Hasankeyf tütününden Gaziantep Tarım Satış Kooperatifinin elinden ne miktar stok bulunduğuna dair Gümrük ve Tekel ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu. (6/320)

211. — İstanbul Milletvekili Tekin Erer'in, 1965 nüfus sayımına göre 7 yaşından yukarı erkek ve kadın adedine ve bunlardan ne kadarının okur - yazar olduğuna dair, Başbakandan sözlü sorusu. (6/321)

212. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, büyük şehirlerde yapılan apartmanlarda bir kapıcı - kaloriferci bulundurulması mecburiyeti olup olmadığına dair İmar ve İskân ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu. (6/322)

213. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Türkiye'de, sürü sahiplerinin yanında, ücretle çalışan kaç çoban bulunduğuna dair Çalışma ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu. (6/323)

214. — Ordu Milletvekili Feridun Cemal Erkin'in, Hükümetimiz ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında imzalanan Ortaklık Andlaşması muvacehesinde topluluğa tam üye hüviyeti ile tedricen katılabilmemiz için yapılması gereken kesif çalışma bulunduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/324)

215. — Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, Gaziantept'e içme, kullanma ve endüstri suyu temin projesinin fizibilite etütlerinin ne zaman biteceğine ve finansman için ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/325)

216. — Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, Gaziantep Dokumacılık İplik Sanayii Anonim Şirketinin Genel Kurul toplantısının tehir edilip edilmediğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/326)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçimlerinde uygulanacak hükümler hakkında kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu. (1/100) (S. Sayısı : 73) [Dağıtma tarihi : 25 . 2 . 1966]

× 2. — Gecekondu kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve 10 arkadaşının; İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 12 arkadaşının, Gecekonduların düzenlenmesi hakkında; Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 10 arkadaşının, Gecekonduların ıslah, tasfiye ve önlenmesi hakkında; Cumhuriyet Senatosu İstanbul üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Gecekonduların imarı, tasfiyesi ve ıslahı hakkında kanun teklifi ve Anayasa, Adalet, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/76, 2/13, 2/23, 2/193) (S. Sayısı : 83) [Dağıtma tarihi : 3 . 3 . 1966]

× 3. — Çarşı ve mahalle bekçileri hakkında kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, bekçiler kanunu teklifi ve İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/160, 2/141), (S. Sayısı : 105) [Dağıtma tarihi : 24 . 4 . 1966]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Islahı Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 nci maddesine bâzı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkındaki kanun tasarısının Cumhuriyet Senatosunca reddine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu ile Millet Meclisi Tarım Komisyonu raporları. (Millet Meclisi eski numarası : 1/435, yeni numarası : 1/4) (Cumhuriyet Senatosu numarası: 1/491) (Millet Meclisi 1 nci dönem S. Sayısı : 269, Cumhuriyet Senatosu S. sayıları : 570 ve 570 e ek) (S. Sayısı : 4) [Dağıtma tarihi : 25.12.1965]

2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonunun 12 . 5 . 1964 tarih ve 468 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince hazırladığı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetimi sonuçları hakkındaki raporlara dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu raporu. (3/165) (S. Sayısı : 18) [Dağıtma tarihi : 18 . 1 . 1966]

3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Mart, Nisan ve Mayıs 1965 ayları hesabı hakkında Hesapları İnceleme Komisyonu raporu. (5/10) (S. Sayısı : 15) [Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1966]

4. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının, Haziran, Temmuz ve Ağustos 1965 ayları hesabı hakkında Hesapları İnceleme Komisyonu raporu (5/11) (S. Sayısı: 16) [Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1966]

5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının, Eylül, Ekim ve Kasım 1965 ayları hesabı hakkında Hesapları İnceleme Komisyonu raporu (5/12) (S. Sayısı : 17) [Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1966]

6. — Eski Siirt Milletvekili Süreyya Öner, eski Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu, eski Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12.3.1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1316 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi : 5/4; Cumhuriyet Senatosu : 4/66) (S. Sayısı: 20) [Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1966]

7. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 399 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi: 5/5; Cumhuriyet Senatosu: 4/68) (S. Sayısı: 21) [Dağıtma tarihi : 27 . 1 . 1966]

8. — Eski Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 4 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1494 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 5/6; Cumhuriyet Senatosu 4/69) (Millet Meclisi S. Sayısı : 19; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 522) [Dağıtma tarihi : 28 . 1 . 1966]

9. — Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ve 9 arkadaşının, Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar hakkındaki 10 . 7 . 1953 tarih ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesiyle 15 nci maddesinin ilk fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/146) (S. Sayısı : 23) [Dağıtma tarihi : 1 . 2 . 1966]

10. — Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay Başkanlığı 1964 yılı Kesinhesabı hakkında Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporları (5/7) (S. Sayısı: 28) [Dağıtma tarihi: 3 . 2 . 1966]

× 11. — Ankara Üniversitesinin 1960 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ankara Üniversitesi 1960 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/130, 1/25) (S. Sayısı : 29) [Dağıtma tarihi : 4 . 2 . 1966]

× 12. — Ankara Üniversitesi 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ankara Üniversitesi 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/137, 1/28) (S. Sayısı : 30) [Dağıtma tarihi : 4 . 2 . 1966]

× 13. — Genel Bütçeye dâhil dairelerin 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/149, 1/29) (S. Sayısı : 32) [Dağıtım tarihi : 14 . 2 . 1966]

× 14. — Ankara Üniversitesi 1962 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ankara Üniversitesi 1962 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/141, 1/33) (S. Sayısı : 57) [Dağıtma tarihi : 16 . 2 . 1966]

× 15. — Ankara Üniversitesinin 1963 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Ankara Üniversitesi 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/159, 1/51) (S. Sayısı : 58) [Dağıtma tarihi : 16 . 2 . 1966]

× 16. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlı-

ğı tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/138, 1/67) (S. Sayısı : 77) [Dağıtma tarihi : 25 . 2 . 1966]

× 17. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1962 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1962 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/154, 1/38) (S. Sayısı : 76) [Dağıtma tarihi : 25 . 2 . 1966]

× 18. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1961 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1961 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/136, 1/30) (S. Sayısı : 74) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1966]

× 19. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1962 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1962 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/150, 1/36) (S. Sayısı : 75) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1966]

20. — Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ve Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu raporu. (Millet Meclisi 2/239; Cumhuriyet Senatosu 2/181) (S. Sayısı : 81) [Dağıtma tarihi : 1 . 3 . 1966]

× 21. — İstanbul Üniversitesinin 1963 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesinin 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/174, 1/44) (S. Sayısı : 87) [Dağıtma tarihi : 21 . 3 . 1966]

22. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil ve 9 arkadaşının, Tababet ve şuabatı sanatlarının tarzı icrasına dair 1219 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet Komisyonu raporları (2/140) (S. Sayısı: 90) [Dağıtma tarihi : 24 . 3 . 1966]

× 23. — Genel bütçeye dâhil dairelerin 1962 bütçe yılı Kesinhesabına ait genel uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile 1962 bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu. (3/ 162, 1/32) (S. Sayısı : 86) [Dağıtma tarihi : 27 . 3 . 1966]

× 24. — Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı Fon İşleri Saymanlığının 1960, 1961, 1962 ve 1963 yılları hesabına ait raporun bilânçosu ile birlikte sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/132, 3/133, 3/152, 3/156) (S. Sayısı : 93) [Dağıtma tarihi : 16.4.1966]

25. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin Sayıştay Kanunu teklifi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Maliye, Sayıştay, Anayasa ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu geçici komisyon raporu (Millet Meclisi 2/251, Cumhuyet Senatosu 2/169) (Millet Meclisi S. Sayısı : 96; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 764) [Dağıtma tarihi : 22.4.1966]

26. — Cumhuriyet Senaotosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 3.4.1926 gün ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair olan Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/89; Cumhuriyet Senatosu 2/179) (S. Sayısı : 97) (Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 679; Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı : 376) [Dağıtma tarihi : 25.4.1966]

27. — Balıkesir eski Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve 27 arkadaşının, yeniden kurulacak vakıflara ait kanun teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Adalet, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi

2/250; Cumhuriyet Senatosu 2/178) (S. Sayısı : 99) (Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 709, 709 a ek; Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı : 918) [Dağıtma tarihi : 25 . 4 . 1966]

28. — Adlî Tıp Müessesi Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/137; Cumhuriyet Senatosu 1/572) (S. Sayısı : 100) (Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 750; Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı : 738) [Dağıtma tarihi : 26 . 4 . 1966]

29. — Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/3, Cumhuriyet Senatosu 1/368) (S. Sayısı 102) (Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 436; Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı: 255) [Dağıtma tarihi: 26.4.1966]

30. — Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 78 arkadaşının, 6183 sayılı Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanuna 23 . 10 . 1962 tarihli ve 85 sayılı Kanunla ilâve edilen geçici 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/118) (S. Sayısı : 103) [Dağıtma tarihi : 26 . 4 . 1966]

31. — Sivil Savunma Kanununa iki ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi İçişleri Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/119; Cumhuriyet Senatosu 1/120) (Millet Meclisi S. Sayısı : 107; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 736) (Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı : 614) [Dağıtma tarihi : 2 . 5 . 1966]

32. — Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel kanunu tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/178; Cumhuriyet Senatosu 1/609) (Millet Meclisi S. Sayısı: 109; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 770) (Millet Meclisi 1 nci Dönem S. Sayısı : 1031) [Dağıtma tarihi : 2 . 5 . 1966]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Uşak merkez Aybey mahallesi hane 143, cilt 14 ve sayfa 103 sayısında nüfusa kayıtlı Haliloğlu, Sultan'dan doğma 11 . 12 . 1929 doğumlu İsmail Kiraz'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/13) (S. Sayısı : 11) [Dağıtma tarihi : 7 . 1 . 1966]

2. — Akhisar ilçesinin Bergele köyü hane 13, cilt 12 ve sayfa 19 sayısında nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Medine'den doğma 7 . 12 . 1929 doğumlu Hasan Çalımcı (Calımcı) nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık, tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/14) (S. Sayısı : 12) [Dağıtma tarihi : 7 . 1 . 1966]

3. — Sandıklı'nın Mırtaz köyü 17 hane numarasında nüfusa kayıtlı Alioğlu Feride'den doğma 11 . 10 . 1942 doğumlu Veysel Aslan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/12) (S. Sayısı : 13) [Dağıtma tarihi : 7 . 1 . 1966]

4. — 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 nci maddesinin (c) fıkrasına 4092 sayılı Kanunla eklenen hükümleri değiştiren ve bu kanuna geçici bir madde ekliyen 350 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu. (1/68) (S. Sayısı : 31) [Dağıtma tarihi : 8 . 2 . 1966]

5. — Kalecik ilçesinin Hasayaz bucağı Tavşancık köyünün hane 15, cilt 11 ve sayfa 13 sayısında nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Satı'dan doğma 9 . 7 . 1943 doğumlu Mehmet Aksay'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/15) (S. Sayısı : 48) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

6. — Kaş ilçesinin İslâmlar köyü hane 11, cilt 15, sayfa 82 nüfusunda kayıtlı İsaoğlu, Rukiye'den doğma 1939 doğumlu Bekir Zeybek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/16) (S. Sayısı : 49) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

7. — Manisa ilinin Selendi ilçesi Hanlar köyünün hane 8, cilt 30 ve sayfa 11 sayısında nüfusa kayıtlı Velioğlu Asiye'den doğma 5 . 3 . 1943 doğumlu Durmuş Karakoç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/17) (S. Sayısı : 50) [Dağıtma tarihi : 12.2.1966]

8. — Gaziantep ilinin İsbatır ilçesinin Mezrası köyü hane 35, cilt 46 ve sayfa 95 sayısında nüfusa kayıtlı Ahmedoğlu, Hatice'den doğma 1932 doğumlu, Mustafa Kömür'ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/18) (S. Sayısı : 51) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

9. — Çaycuma ilçesinin Turfa Hatipler köyü hane 18, cilt 26 ve sayfa 12 sayısında nüfusa kayıtlı Akifoğlu, Hamide'den doğma 10.1.1942 tashih doğumlu Cevat Baş'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/19) (S. Sayısı : 52) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

10. — Şereflikoçhisar ilçesinin Muhlisobası köyü hane 24, cilt 7/1 ve sayfa 29 sayısında nüfusa kayıtlı Hikmetoğlu, Hatice'den doğma 5 . 3 . 1944 doğumlu Ali (Halil) Baydar'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/20) (S. Sayısı : 53) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

11. — Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi Atabakan köyü hane 17, cilt 15 ve sayfa 32 numarada kayıtlı Bekooğlu, Hati'den doğma 1 . 1 . 1935 doğumlu Müdür Kaçmazhan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/21) (S. Sayısı: 54) [Dağıtma tarihi: 12 . 2 . 1966]

12. — Kulp ilçesinin Hacanan köyü hane 34, cilt 7 ve sayfa 98 sayısında nüfusa kayıtlı Saidoğlu, Sultan'dan doğma 1928 doğumlu Recep Oruç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/22) (S. Sayısı : 55) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

13. — Sivas Gemerek ilçesi Köseli köyü nüfusunun hane 13, kütük 19 ve sayfa 61 sayısında kayıtlı Mithatoğlu, Fatma'dan doğma 1933 doğumlu Aşir Öztürk'ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/23) (S. Sayısı : 56) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1966]

14. — Hafta tatili hakkındaki 394 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin (D) fıkrasına bâzı ilâveler yapılmasına dair kanun tasarısı ve İçişleri ve Çalışma komisyonları raporları. (1/62) (S. Sayısı : 62) [Dağıtma tarihi : 19 . 2 . 1966]

15. — 5584 sayılı Posta Kanununun 1, 3, 25, 26 ve 40 ncı maddelerinden «iş kâğıtları» kelimelerinin çıkarılması hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma Komisyonu raporu. (1/127) (S. Sayısı : 63) [Dağıtma tarihi : 19 . 2 . 1966]

16. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu ve 21 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmına kadro eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, İçişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu. (2/244) (S. Sayısı : 80) [Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1966]

17. — Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 9 arkadaşının, Vergi suç ve cezalarının affı hakkında; Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, Bâzı orman suçlarının affına ve tazminatın terkinine dair; Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve 7 arkadaşının, Bâzı siyasi suçlarla basın suçlularının ve bunlarla ilgili olarak mahkûm olmuş diğer suçluların cezalarının affına dair; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesince mahkûm edilen 67 eski Kara Harb Okulu öğrencisinin affı hakkında; Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Bâzı suç ve cezaların affı hakkında ve Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Kadri Kaplan ve 8 arkadaşının, 20 - 21 Mayıs olayları ile ilgili suçlular ile diğer bir kısım suçluların affına ve bir kısım idari işlemlerin değiştirildiğine dair kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu. (1/117,

2/81, 114, 2/174, 1/101, 2/207, 2/223) (S. Sayısı : 79) [Dağıtma tarihi : 1 . 3 . 1966]

× 18. — Eşit değerde iş için erkek ve kadın işçileri arasında ücret eşitliği hakkında 100 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/78) (S. Sayısı : 84) [Dağıtma tarihi : 10 . 3 . 1966]

× 19. — İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/74) (S. Sayısı : 85) [Dağıtma tarihi : 10 . 3 . 1966]

20. — 17 . 7 . 1965 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve küçük sanatkârlar Kanununun 111 ve 112 nci maddeleriyle geçici 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici 4, 5 ve 6 ncı maddelerin eklenmesine dair kanun tasarısı ve Adalet, İçişleri, Ticaret ve Sanayi komisyonlarından üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/85) (S. Sayısı : 88) [Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1966]

× 21. — 4947 sayılı Türkiye Emlâk Kredi Bankası Kanununun 6143 sayılı Kanunla değişik 5 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/131) (S. Sayısı : 91) [Dağıtma tarihi : 29 . 3 . 1966]

× 22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 22 Haziran 1965 tarihinde imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları raporları (1/99) (S. Sayısı : 92) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1966]

23. — 1111 sayılı Askerlik Kanununun 41 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/110) (S. Sayısı : 94) [Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1966]

24. — Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Kadri Kaplan ve 4 arkadaşının 97 sayılı Kanunla değiştirilen 1076 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine 5 fıkra eklenmesine dair ek kanun teklifi ile Mardin Milletvekili Rifat Baykal ve 3 arkadaşının, 1963 ders yılında Harb Okulu öğrencilerinden okuldan ihracolunanların askerlik mükellefiyetlerini düzenliyen kanun teklifi ve Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (2/2, 2/66) (S. Sayısı : 22 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 25 . 4 . 1966]

25. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, Ankara Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 5239 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/240) (S. Sayısı : 101) [Dağıtma tarihi : 26 . 4 . 1966]

× 26. — Türk - Yunan Trakya hududunun mühim kısmını tâyin eden Meriç nehri mecrasının ıslahı dolayısiyle 19 Ocak 1963 tarihinde imzalanan protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Bayındırlık Komisyonları raporları (1/83) (S. Sayısı : 104) [Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1966]

27. — Çalışma Bakanlığının kuruluşu ve görevleri hakkındaki 4841 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi ve bu kanuna yeni maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu. (1/123) (S. Sayısı : 106) [Dağıtma tarihi : 29 . 4 . 1966]

× 28. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde yapılan bâzı değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/120) (S. Sayısı: 108) [Dağıtma tarihi: 2 . 5 . 1966]